

MATTHEW

Iesuare hijo miono'o jiobe rovade jöhoje.

1 ¹Aveho Iesu Keriso-are hijo miono'o jiobe rovade jöhoje. Iesu hu David-are uje jiadeje. David hu Abraham-are uje jiadeje.

²Abraham hu Isaac-are vavue jiadeje. Isaac hu Jacob-are vavue jiadeje. Jacob hu Judah-are o Judah-are ö ömo'ömo jabesi vavue jiadeje. ³Judah hu Perez o Zerah-mesi vavue jiadeje. Jabesi vëmoho Tamar jiadeje. Röhu Perez hu Hezron-are vavue jiadeje. Hezron hu Ram-are vavue jiadeje.

⁴Ram hu Amminadab-are vavue jiadeje. Amminadab hu Nahshon-are vavue jiadeje. Nahshon hu Salmon-are vavue jiadeje. ⁵Salmon hu Boaz-are vavue jiadeje. Boaz-are vëmoho Rahab jiadeje. Röhu Boaz hu Obed-are vavue jiadeje. Obed-are vëmoho Ruth jiadeje. Röhu Obed hu Jesse-are vavue jiadeje. ⁶Jesse hu a böröme David-are vavue jiadeje.

David hu Solomon-are vavue jiadeje. Solomon-are vëmoho Uriah-are dorue jiadeje. ⁷Röhu Solomon hu Rehoboam-are vavue jiadeje. Rehoboam hu Abijah-are vavue jiadeje. Abijah hu Asa-are vavue jiadeje. ⁸Asa hu Jehoshaphat-are vavue jiadeje. Jehoshaphat hu Joram-are vavue jiadeje. Joram hu Uzziah-are vavue jiadeje. ⁹Uzziah hu Jotham-are vavue jiadeje. Jotham hu Ahaz-are vavue jiadeje. Ahaz hu Hezekiah-are vavue jiadeje. ¹⁰Hezekiah hu Manasseh-are vavue jiadeje. Manasseh hu Amon-are vavue jiadeje. Amon hu Josiah-are vavue jiadeje. ¹¹Josiah hu Jechoniah-are o hesi ö ömo'ömo jabesi vavue jiadeje. Evare majare Babylon rajohuro muorovo'i rueromo Israel rajoho tövëvoromo ujuoho va'oromo Babylon rëmareje.

¹²Tövëvo ujuoho va'oromo Babylon rëmare maja hesi ijore evare Jechoniah hu Shealtiel-are vavue jiadeje. Shealtiel hu Zerubbabel-are vavue jiadeje. ¹³Zerubbabel hu Abiud-are vavue jiadeje. Abiud hu Eliakim-are vavue jiadeje. Eliakim hu Azor-are vavue jiadeje. ¹⁴Azor hu Zadok-are vavue jiadeje. Zadok hu Achim-are vavue jiadeje. Achim hu Eliud-are vavue jiadeje. ¹⁵Eliud hu Eleazar-are vavue jiadeje. Eleazar hu Matthan-are vavue jiadeje. Matthan hu Jacob-are vavue jiadeje. ¹⁶Jacob hu Joseph-are vavue jiadeje. Joseph hu Mary-are barue jiadeje. Mary hu

Iesuare vëme jiadeje. Iesuare jöho uvarueje: Böröme namiromo ajamuaje aho höjo.

¹⁷Iesuare hijo miono'oho éhi jioibe rovadeje. Abraham bëhoho jioromo hesi ujo ömo'ömo jioibe rovadoho ro David-arire é vituoho jioromo bëhohu'o ujohu'o aho'obëhe 14 jiadeje. O David bëhoho jioromo hesi ujo ömo'ömo jioibe rovadoho ro Israel rajo tövëvoromo Babylon ujuoho va'are majare é vituoho jioromo bëhohu'o ujohu'o aho'obëhe 14 jiadeje. O Israel rajo tövëvoromo ujuoho va'are majare jioromo ujo ömo'ömo jioibe ruejuvo böröme namiromo ajamuaje a rahade majare é vituoho jioromo ujohu aho'obëhe 14 jiadeje.

Iesu rahade jöhoje.

¹⁸Röhu Iesu Keriso rahadoho aviëhije. Hesi vëme Mary'o Joseph'o masurovo'iröhéro uarovoromo arijareje. Bogo masurovoromo gemuoroho arijë'e Mary-ro gavadeje God-are Aru'ahohuro uje bojamijë'ero hu dë'e jiamu. ¹⁹Hesi aemo'aeme Joseph-ro gavade hu dë'e jiamu gagorovo jögoru ejaje aëro jië'ero Mary nugö'lö'i uehorovadeje. Röhu Mary a nunire javoji bojamiliröhoho bijönimamu uvadeje: Iae na saginiëri éhi é'ejöjo. ²⁰Éhi uehorovojuvo nia'ovoro gavadeje Badare aneraëro rueromo uavavamu: David-are hije Joseph jaehu Mary masu'iranoho nadi juhuonivonëjo. Éhesi bëhoho bogo aho ujohu bojami'i hesi God-are Aru'ahëro bojamamu dë'iraejë'e höjo. ²¹Harihoho rahego hesi ihoho Iesu jumuvonëjo rabëni huro hesi aribövi jabesi sisëho mu'uvëhoromo maro rémo'lë'e jiaje.

²²Röhu é mue aho'o rovade hesi bëhoho éhuro Badahu hesi jö majëhijaje a uavamu jajivadéhi éhi jioröhego. ²³Jajivoromo éhi uvadeje: Aboridohuro dë'iraeromo harihe raho'a'ajëjo. Raho'iramu aëro hesi ihoho Emmanuel jumuvo'aruëjo. Emmanuel é iho hesi bëhoho God-hu no'o jiaje jöhoje.

²⁴Amo Joseph-ro niavë'ero ri'öromo Badare anera hesi jöho ejahoromo hesi magonahoho masuvadeje. ²⁵Masuromu röhu bogo hu'oho gemuoroho niavadeje u'emu harihoho rahego niavo'iröhéro. Amo harihoho rahamu Iesu jumuvadeje.

Sa'a gö rajo ariböviehu Iesu rajahi'i rovare jöhoje.

2 ¹Iae Iesu Bethlehem amore Judea sa'are é rahadeje Herod sa'a a böröme jiadevare. Rahamu iae jiji adaho'amarue a masijohuro aruhe sa'a göre jioromo rovaroho ro Jerusalem amore suorovareje. ²Suorovoromo üëvareje: Jew rajo jemesi sa'a a böröme jioröhego rahade aharihoho dinö'lë höjo. No aruhe sa'a göre raromoromo gavare hesi jijoho rojomamu garomo hu rajahi'i rovare höjo. ³Éjöho heromo Herod sa'a a börömohuro dë sisérëromo uehore gö gö baejadeje Jerusalem amo rajo a ioro'iorohu'o. ⁴Uehore gö gö baeromo huro Jew rajo priest masijohu'o jabesi jögoru öri

röjëhijarue ariböviohu'o uëvamu gemuoro gagovoruomadeje. Gagovamu uëvadeje: Böröme namiromo ajëmi'iröhe aho hu dinö'e raho'a'ajëjo.

⁵ Uavareje: Bethlehem amore Judea sa'are ë raho'a'ajëjo. Mami'e jö God-aro baeromo majëhinövade ahuro ëhi jajivoromo uvë'e höjo:

⁶ Bethlehem ja Judea sa'are javajoho

Judea sa'are a masijo jabesi nuniroho jasi ihoho bogo bise'oho jio'a'ajëjo. Jasirire jioromo a böröme rue'a'ajëjo.

Rueromo nasi aribövie Israel rajoho muebejëvo'ajëjo.

⁷ Ëhi majahijamu hegorovo Herod-ro ë sa'a gö rajo a masijohuro ruejöro saginiëri jöe nugöl'öromo uëvadeje: Ëjjoho maja raburo aevoromo rojomamu gavarije höjo. Nadi ruéroho numéroho ue'i majaho magemu uevego na hejöjo. ⁸ Majaho uavamu henugoromo uëvadeje: Rue Bethlehem amoro va'irarijoho aharihoho avoho nahobe jijihorëjo.

Birohogoro rueromo dinö'e jiajoho uerego na he'iröjo na'o ë va'oromo hu rajahi'irode. ⁹ Ëhi uëvamu hegoro va'areje. Örire va'ihö gavareje mami'e ruhe sa'a göre gavare jije gemuoho jabesi nuninö urimo va'amu. Jijohuro urimo va'adoho va'o aharihehu hijajire ë hesi simano bure namijadeje. ¹⁰ Namijamu ganugoromo bogo bise'oho vadu'oho nimorohareje. ¹¹ Nimorohoromo ë osare rumo va'oromo gavareje aharihoho hesi vëme Mary'o ë hijamu. Garomo sa'are ague aho raromoromo hu rajahijareje. Rajahiromo inömo inömoho jiovoromo suvuore bamahareje. Gold o ridi'e inöme niö'i göho frankincense göho myrrh ëhi il'imamareje.

¹² I'imamë'ero nia'ovonö'e hejare God-ro uëvamu: Bogave Herod-are öriroho vuonorö'o va'irarijë uëvamu hegorovo vuonorö'öromo öri gönö jabesi sa'are va'areje.

Joseph-hu Mary'o Iesu'o hu'iraejëvoromo ju'ebiromo Egypt sa'are va'are jöhoje.

¹³ Va'amu Joseph-ro nia'ovoro gavadeje Badare aneraëro rovamu. Aneraëro rueromo uavavamu: Ri'ö aharihohu'o hesi vëmohu'o hu'iraejëvoromo ju'ebiromo Egypt sa'aro va'ëjo. Va'o ëhuro jionëjo hujesi naro uavego rue'irane ë hesi bëhoho Herod-ro aharihoho ano'i nahoi'ie'ne jiaje. ¹⁴ Ëhi uavamu hegorovo Joseph-ro ri'öromo jabumë hu'iraejëvoromo vahi'e ë amoho vuonugo'i Egypt va'adje. ¹⁵ Egypt va'oromo ë hijuovo hejade uavavamu: Herod guomë'lë hö uavamu hegoro rovadeje. Ëmue aho'o rovade hesi bëhoho urimë'i Badahu uavamu hesi jö majëhinövade aehu jajivadëhi ëhi jioröhego. Badahu uavade jöho hesi surire jajivoromo ëhi uvë'eje: Nasi Harihoho uvamu Egypt jioromo rovë'e höjo.

Asisö'o inino bijuemare jöhoje.

¹⁶ Ëhi ë'areje röhu ë hesi urimoho Herod-ro gavade sa'a gö rajo masijoho bogo vejö'oho rueruomamu gagorovo uvadeje: Sareremijare höromö dë

vörönimo avohadeje. Dë vörönimamu hesi aribövioho jöe bojëmiromo uëvadeje: Bethlehem-nö va'oromo asisö'o ininoho aho'o bijuëmorejo. Magonahoho nadi vadune niö'i iosiramë'oho nadi a'i asisö'o ioro'ioro aho'o bijuëmo barërëjo. Mami'e sa'a gö rajohuro jije rojomamu gavare majaho uavamu hejë'ero ëhuni vadune niö'i bogo iosiramijë'e asisö'oho bijuëmoröhego uëvadeje. Uëvamu iae va'oromo bijuëmoruomadeje. ¹⁷Bijuëmamu ëhuro mami'e jö God-aro baeromo majëhinövade ae Jeremiah-hu uëvadëhi ëhi jiadeje. ¹⁸Jeremiah-ro ëhi uëvadeje:

No hejaruëjo Ramah amore uvavo'ego.

Hara'uoromo nivavo'ego.

Rachel-ro hesi ujo ömo'ömohuni nivavajëjo.

Hesi ujoho barëjahë'ero aehu sanuamaruoho bogo ejajëjo.

Iesumëhu Egypt jioromo vuonorö'ö rovare jöhoje.

¹⁹Herod guomamu Joseph-ro Egypt hiromo nia'ovo'iraeromo gavadeje Badare aneraëro rueromo ²⁰uavamu: Ri'öromo aharihohu'o hesi vëmohu'o hu'irae ömëvoromo Israel sa'aro vuonorö'ö va'ëjo aharihu ano'i uehorovare aribövioho mami'e vuovë'le jiaje. ²¹Ëhi majahijamu hegороvo Joseph-ro ri'öromo aharihohu'o vëmohu'o hu'irae ömëvoromo Israel sa'are vuonorö'ö rovadeje.

²²Rueromo hejade uvavamu: Archelaus-ro hesi vavue Herod-are sionoho baeromo bövie namiromo Judea sa'aho muebejaje hö uvamu hegороvo juhuonivoromo ë sa'aroho bogo hijadeje. A'i nia'ovo'iraeromo hejade God-arire jöe rueromo majahijamu hegороvo Galilee sa'are va'adeje. ²³Galilee sa'are va'oromo amo ihe Nazareth ë hijadeje. Nazareth hijade hesi bëhoho urimë'i jö God-aro baeromo majëhinövare aribövihuro God-are surire jajivarëhi ëhi jioröhego. Jajivoromo ëhi uvareje: Aëro hesi jöho atoromo uvo'a'aruëjo: Hu Nazareth raje ae höjo.

Bapataeto vaejaje ae John-hu ëhi ë'ade jöhoje.

3 ¹Ëhi'amu John a bapataeto vaejëvaje ahuro Judea sa'a a rumo'ree Jordan jovo riröre hiromo jöho majëhinövadeje. ²Majëhiromo uënövadeje: Uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baehëjo. Jemë iae ga'ië'arujëjo God-ro böröme namiromo muebejëvego. Ëhi majëhinövadeje. ³Ëaho John hesi jöho God-ro mami'e uavamu hesi jö baeromo majëhinövade ae Isaiah-ro God-are surire jajivoromo ëhi uvë'eje:

Aëro a rumo'e sa'are hiromo ma-darugo'o uvo'a'ajëjo:

Badahu rueröhe öroho avohorego hu maro rue'irajo.

Hesi öroho ahorirëro vajivorego hu maro juvo'irajo.

John-hu ë'iröhe jöho mami'e ëhi jajivoromo uvë'eje.

⁴Ëhi jajivoromo uvë'ëro ë aho John-ro camel mi uehu avoho'amë'e niögu sisëho ruohoromo mi sinehu avohë'e götaho dë'ahore

ba'amonövadeje. O hesi ioho hu guajuguajue vuome ähi ibe juvonövadeje. ⁵Ähi'ego Jerusalem amo rajoho Judea sa'a ioro'iorore raromarue aribövioho Jordan jovo bëhinö dinö'e dinö'e raromarue aribövioho äho jaburo rueruomonövadeje. ⁶Rueromo jabesi sisëho huruoho'ego John-ro Jordan jovore bapataeto vaejëvonövadeje.

⁷Ähi'oromo John-ro gavade Pharisee ariböviohu'o Sadducee ariböviohu'o aho'obëhe huro bapataeto vaejëvojöro rueruomamu gëgorovo uëvadeje: Sigobu aboji harihu'e jëvanovajëjo. Jemë raro uëvade höjo: God-are vöröehu rue'iröhire jioromo huruomoromo manö va'irarijoho eni jëvo'ajëjo. ⁸Bogajo. Ijehu bajo mae raejajëhi ähi mu mae vaerego no garomo uvo'irarëjo: Iae jemë uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baejë'e jëvajëjo. ⁹Röhu nadi uvorejö: Abraham nosi bëhohuro jië'ëro ähu'ëro no mae javuajëjo. Naro jemë uëvajëjo: Jemë Abraham-are ujo ömo'ömo jëvajoho äho ma-bise'e höjo. God-ro nimo'ibejajo ave munëho ujuuhoromo avohëvego araeromo Abraham-are ujo ömo'ömoho jio'amo'ibejajo. Ähuni nadi nimorohë'ioho ähioho atorëjo. ¹⁰Röhu tonëro ijoho bëhi'o huo'öl'ië'ajëjo. Di ijohuro bajoho bogo ma raejë'e jiego huo'öromo vëniro huo'ië'ajëjo. ¹¹Naro jovëremu bapataeto vaejëvaje höjo aëro garuomoröhego jemë öri sisëho vuonugo'i aevoromo öri mare jijihë'e jëvego. Röhu ae gö nasi ijonö rue'ië'ajëjo. Huro na iosiremiromo börömoho höjo. Naehu hesi mu bise'o vaejahoromo höru sino ujuuhahoromo hesi ijore va'ibejodoho o mu bise'o bise'e rabe vaejaho'ibejodoho röhu na ma-bise'e jevajëjo. Äahuro God-are Aru'ahohuro o vënëro bapataeto vaejëvo'ajëjo. ¹²Hesi ijo garanoho övore höjo. Ijo garanoho övore jië'ëro ioho tevoromo döro hijohijiovoromo mevoromo i maho gagovoromo hesi iruno'e osare ä avoho bahi'i subueho sinoho ravemu ravaje vënire huo'a'ajëjo.

John-hu Iesu bapataeto vaejade jöhoje.

¹³Ähi'amu Iesuro Galilee sa'are jioromo abuejadoho abo Jordan jovore hörjadeje John-ro hu bapataeto vaejöro. ¹⁴Rovamu gagorovo John-ro nijio'iraeromo uavadeje: O-ajo. Jero na bapataeto vaejevo'ibejanëjo iae mae jio'ibejajo. Röhu jero rabëni nasi öriroho rovane höjo naro ja bapataeto vaejavojöro. ¹⁵Ähi uavamu hegorovo Iesuro uavadeje: Bogajo. Avevejö'e naehu uavajëhi ähi e'ëjo. Ähi e'ë'oho ähuro God-hu nimaje muoho vae'ejarëjo. God-hu nimaje mu noeihu vae barëjë'oho iae mae höjo. Iae mae höjamu hegorovo John-ro ejahadeje.

¹⁶Bapataeto vaejamu gagorovo Iesuro jovore jioromo rojo ionire namijadeje. Namijamu ö'idöho arorovadeje. Arorovamu Iesuro gavadeje God-are Aru'ahe guaho va'ënhohu ruvebiromu hesirire gerejamu. ¹⁷Ähi'amu ae aho'obëhe hejareje ö'idöre uvavamu: Ave aho nasi Harihu mabëhe höjo. Na hu garomo ähuro nasi dë vövöbajo'oho nimorohevajëjo.

Iesuhu mu sisë vaejöro Satan-hu bijioho gavade jöhoje.

4 ¹Iae Satan-ro Iesuare dëre bijioho garöhego God-are Aru'ahéro uavamu Iesuro a rumo'e sa'a göre ajiomadeje. ²Ajiomoromo iohobogo ijé'e majae vahie ma-hibe va'amu majae aho'obëhe 40 barëjadeje. Majae aho'obëhe 40 barëjamu vadunéro hömadeje. ³Hömmamu dëre bijahuaje ahuro rueromo uavadeje: Ja God-are Harihe javë'oho ave munëho uëvego irae'amajo. ⁴Irae'amajamu ruehuro uavadeje: Röhu God-are jöho jajivoromo éhi uvë'e höjo: Aehu iemu uehorovë'oho bogo maho raromo'aruëjo. A'l God-hu jöe aho'o jövajohuro éhuro mae raromo'aruëjo.

⁵Éhi'amu Satan-ro Iesu hu'irae baeromo God-are amo ihe Jerusalem ajiomoromo aji ruhe God-are osa börömo hesi döre ba'ojio ë nugamu namijadeje. ⁶Namijamu Satan-ro uavadeje: Ja God-are Harihe javë'oho jörö'örovëjo. Éhesi bëhoho God-are surire jöho éhi uvë'e höjo: God-ro hesi aneraho uë'iramu ja muebejavo'aruëjo. O hesi surire jö göho éhi uvë'e höjo: Aneraho jaburo övore ma'enagonövo'aruëjo jasi hörure munéro bibejavojööni. Éhuni jörö'örovëjo. ⁷Jörö'örovëjamu uavadeje: Röhu ave God-are surire jöhu'o éhi uvë'e höjo: Nadi ri'öromo Bada jasi God hesi dëho éma bijiohoromo uanëjo: God jero éhi éhi é'ëjo.

⁸Éhi uavamu Satan-ro Iesu hu'irae baeromo dahoru égobövire ajiomadeje. Ajiomoromo a masijehu dinö'e dinö'e raromoromo muebe'amarue öri ari'oho sa'ae inömo inöme bövie bise'e ma-mabëhe jië'ego aehu muebe'amaruoho ého röjahi barëjadeje. ⁹Röjahiromo uavadeje: Ébövihoo bise'oho aho'o jasi örire bojami'ejöjo. Jaehu ague ahoromo na rajehijë'oho iae na bojami'ejöjo. ¹⁰Bojami'ejöjamu ruehuro uavadeje: Satan va'ëjo. God-are surire jöho uvë'e höjo: Bada jasi God gemu rajahiromo hesi muohemu gemu vaejahonëjo.

¹¹Éhi uavamu Satan-ro va'adeje. Va'amu aneraäero rueromo Iesu ajamijareje.

Iesuhu Galilee sa'are hiromo aevoromo hesi mu vaejade jöhoje.

¹²Éhi'amu Iesuro hejade uavavamu: John bapataeto vaejavuaje aho aëro guduamo bava'oromo savoji gagore ba'amë'e höjamu hegorovo Galilee sa'are ajiomadeje. ¹³Ajiomoromo Nazareth amore hiromo ého vuonugo'i abueromo Capernaum amore hijadeje. Capernaum amoho jovo e'u rirörere Zebulun rajo Naphtali rajo jabiesi öri ari'ere. ¹⁴Iesuhu ë sa'are hijade hesi bëhoho God-hu uavamu hesi jö baeromo majëhinövade ae Isaiah-hu jajivadëhi éhi jioröhego. Isaiah-ro God-are surire jajivoromo éhi uvadeje:

¹⁵Zebulun rajo Naphtali rajo jabiesi sa'aho
jovo börömore va'arue öroho Jordan ioro'ioro göre sa'aho
ë sa'are Jew rajoho bogo a'i sa'a ioro'ioro rajehu é Galilee sa'are
raromaruoho

16 ë aribövioho ramoramo'ere raromarue höjo.

U'emu aji mabëhe iae garuomo'ajëjo.

Jaruvocho ramoramo'ero vuovo öriro jijiharue höjo.

U'emu ajoho rueromo jabiesi örire ajivëvo'ajëjo.

Iesuhu ëhi ë'iröhego God-are surire jö jaivadëhi Iesuro ëhi Galilee sa'are hiromo ajoho barovadeje.

17 Iesuro ajoho barueromo aevoromo jöho majëhiromo uënövadeje: Uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baehëjo. Jemë iae ga'lïë'arujëjo God-ro böröme namiromo muebejëvego.

**Iesuhu uëvamu visu suovarue ae 4 jabuhu
aevoromo hesi ijore ijore jijihare jöhoje.**

18 Ëhi'oromo iae Iesuro Galilee e'u riröre juvadeje. Juvo'i gavadeje Simon hesi iho göho Peter'o Andrew'o ö'o ö'o visue suovarue aëro jëvë'lëro viöho jovore ba'amamu. **19** Viöho jovore ba'amamu gëgorovo uëvadeje: Nasi ijoro ijoro ruehëjo naro röjëhijego jemëro bogo visuoho gagovo'i al'i ae magonahe gagovëvego nasinö jioruomo'iröhe höjo. **20** Ëhi uëvamu hejë'i jaburo viöho ëhi vuonugo'i aevoromo hesi ijore ijore jirehonövareje.

21 Ëhi'amu Iesuro val'i gavadeje ae gö ö'o ö'o James'o John'o Zebedee-are harihe niö'i boat gagore jabiesi vavuohu'o gemuore arijamu. Ariromo jabiesi viöho sigohijamu gëgorovo uvëvadeje: Ruehëjo. **22** Ruehëjamu hejë'i jaburo boat-ohu'o jabiesi vavuohu'o ë vuonugo'i aevoromo Iesuare ijore ijore jirehonövareje.

Iesuhu hesi jö majëhibe a ajëmibe juvade jöhoje.

23 Ëhi'amu Iesuro God rajahijarue osare osare God-are jö bëhoho röjëhibe God-hu böröme namiromo ae muebejëvo'iröhe jö mahö majëhibe guomo guome gö gö baejë'e aribövioho avohëvobe ëhi'obe Galilee sa'ae bövioho juvo barëjadeje. **24** Ëhi'obe juvamu huhu ëhi ë'ade jöho hebe va'adoho Syria sa'are raromarue aribövioho jabu'o ë jöho hebe va'oruomadeje. Hebe va'oromo aëro guomo guome gö gö vi'hehe gö gö baejë'e aribövioho Satan-are ariböviehu dëre abue'amë'e aribövioho simano sisërëjë'e aribövioho övo höru vuovëhë'e aribövioho ëhi jië'e aribövioho ujuohoromo jabiesi sa'are jioromo ruenövareje. Ujuoho rue'ego Iesuro ajëmi'ego marëjëvonövadeje. **25** Ae aho'obëhe ave Galilee sa'are jioromo aruhe Amo 10 Jio'amaje Sa'are jioromo arue Jerusalem amo börömore Judea sa'a ioro'iorore jioromo aruhe Jordan jovo ionı gönö jioromo ë ro tagavoromo Iesu rihiromonövareje.

Iesuhu dahorure hiromo a jö majëhijadohoje.

5 ¹ Rihiromamu Iesuro gavade ae aho'obëhe tagavoromo raromamu gagoro dahorure ajiomadeje. Ajiomoromo sa'are hijadeje. Hijamu

hesi ijore ijore jijiharue aribövioxhuro rovamu gëgorovo ² aevoromo jöho röjëhiromo uëvadeje:

Huë mae jioruomaje aribövi jabesi jöhoje.

³ Ae rahu uvë'oho: No bogo eni javüe'ëro hesi God-ro ajamuijaje hö uvë'oho huë mae jioruomaje höjo

God-ro muebejëvego hesi aharire mae raromo'ië'ëro.

⁴ Huë vavaeni baejarue aribövioho huë mae jioruomaje höjo
God-ro huë sanue bojëmi'ië'ego.

⁵ Ma-taemo raromarue aribövioho huë mae jioruomaje höjo
God-hu uëvade bövioho bise'oho bae'ië'ëro.

⁶ God-are mu maemu ga'i nimo avoharue aribövioho huë mae jioruomaje höjo

God-ro mu maho nugö'özjëhego jabesi dë vövöbajo'oho mae jëvo'ië'ego.

⁷ Ae göëni vavaenimaruue aribövioho huë mae jioruomaje höjo
God-ro jabesi jöëni vavaenimo'ië'ego.

⁸ Dë vövöbajo'o ma-maemu jiaruoho huë mae jioruomaje höjo
God ga'ië'ëro.

⁹ Muorovo öri tugoho'i huë baerovarue öri jiovarue aribövioho huë mae jioruomaje höjo

God-ro uvo'ië'ego: Jabumë nasi abozi harihu'e hö uvo'ië'ego.

¹⁰ Mu mae vaejego aehu ma-jabu gemu i'u bojëmego baejaruoho huë mae jioruomaje höjo

God-ro muebejëvego hesi aharire mae raromo'ië'ëro.

¹¹ Jemëhu na uehorovevamu aehu sivëgoromo mu sisë vaejëvoromo ae sarerëmiromo jemesi jö sisë gö gö èma atë'oho huë mae jëvaje höjo. ¹² Dë sasohoromo nimoro avohorëjo ë hesi bëhoho God-hu suvuoro jemëni ö'idöre bamëhajoho böröme jië'e jiaje. Urimo jö God-aro baeromo majëhinövare aribövi jabesi örire jabu'o aëro ëhi gemuoho sisë vaejëvonövare höjo.

Sö'o iro'o jabesi uhu jöhoje.

¹³ Söehu rumorovego i marëjajëhi jemëro sa'are aribövioho ëhi ajëmego mae jioruomaje höjo. Jemëhu ëhi sönö'e ajëmijarujoho sö hesi rihu barëjë'oho diehi'oromo röhu maho avohojöëni sisëgo ruruhö'öjarue höjo. Ruruhö'öromo ë töre jijiharue höjo.

¹⁴ O irehu ajivego gavarüëhi jemë sa'are aribövioho ëhi ajivëvo'irarijoho jëvajëjo. Ame hojire jië'oho bogo gurihiroho jëvo'i ma-va'orahoro jëvo'ajëjo. ¹⁵ O iro bunol'iraejë'iroho hevö gagoroho bogo gurihi'i ma-va'orahoro bam'o'anuëjo ae aho'obëhe ë osare raromaruoho ajivëvo'iröhego. ¹⁶ Ëhesi bëhoho jemëro jemesi aji muoho ma-va'orahoro vaejego aëro ë garomo jemesi Vavue ö'idöre hijajoho rajahiruomo'irajo.

**Moses o jö God-aro baeromo majëhinövare a ioro'ioro ë aribövi jabesi
jögoru Iesuhu ejego marë barë'iröhohuni ëhuni rovade jöhoje.**

¹⁷Röhu jö göho nadi uvorëjo: Naehu rovode hesi bëhoho Moses-hu bojamuade jögorohu'o jö God-aro baeromo majahuinövare a ioro'ioro jabis jöhu'o Iesuhu naehu mu'u'irodoho höjo. Na bogo ëhunioho rovode höjo. A'i ë ariböviehu jajivare jöe aho'o naehu ejego marë barë'iröhohuni ëhuni rovode höjo. ¹⁸Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ö'idö'o sa'a'o biririvoromo jioibe va'iröhoho Moses-are jögorohu bogo iaroho bisemu vadu'oho sisërë'i jöe aho'obëhe ë hesi muoho marë barë'ajëjo. ¹⁹Ëhuni ae rahu Moses-are jögoru masijohu'o inino mahu'o ahë'oho o ae göehu ahoröhego röjëhijë'oho ëhi jië'e a hesi ihoho God-are öri ari'eroho bogojio'ajëjo. A'i ae rahu Moses-are jögoru ejë'oho o ae göehu eröhego röjëhijë'oho ëhi jië'e a hesi ihoho God-are öri ari'ere böröme jio'a'ajëjo. ²⁰Ëhuni naro jemë uëvajëjo: God-are jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o jaburo Moses-are jöho ma'enarue höjo. Röhu jemëhu ë aribövi bogo iosirëmiromo God-hu nimaje mu bogo uhohu'o vaejë'oho God-are öri ari'eroho bogo mae bogo va'a'arujejëjo.

Bogo dë vörönimo'iröhe jöhoje.

²¹Jemë hejarije höjo uvavamu: Äero a mamioho ëhi uëvare höjo: Nadi aho anonëjo. Jaehu a anë'oho aëro ja guduamavoromo court-ro baejavo va'a'arujejëjo. Ëhi uvamu hejarije höjo. ²²Röhu naro uëvajëjo: Ae rahu jaehu ae gö hesi örire dë vörönimë'oho aëro guduamavoromo court-ro baejavo va'o hesi höjo. O ae rahu jaehu jasi aemo'aemo sivoromo uavë'oho: Ja uehore bogojië'e ae javajë uavë'oho aëro guduamavoromo council masijo jabisi nunire baejavo va'o hesi höjo. O ae rahu jaehu ae gö agoromo uavë'oho: Ja simano bogojië'e ae javajë uavë'oho ëhuro ja vëni örire va'o hesi javajëjo. ²³Ëhuni jasi suvuoro God-are maratuore bamaho'i ë namiromo uehorovoromo uvë'oho: O nasi aemo'aemohuro nasi jö sisëho uehorovaje hö uvë'oho ²⁴suvuoroho maratu nuninö ëhuro bamu nugo'irögoro urimo va'oromo jasi aemo'aemohu'o sanuamirovoromo evare ijono vuonorö'ö rueromo God-are öroro suvuoroho bamahonëjo.

²⁵Aehu jasi jö sisë hesirire jië'ëro ja baejavoromo court-re va'ië'iroho jemë niö'liro örire va'arujevaro jero ma-burëro sanu'e jöho majahinëjo. Sanu'e jö bogo majahijë'oho huro court gavaje a hesi övore bojami'ajëjo. Bojami'iramu court gavaje ahuro police bojami'iramu savoji gagore ba'amavo'iramu ë hi'a'anuëjo. ²⁶Ëhi ma-hiemu hijuvo bojami'irane monioho aho'obëhe bojami barë'anuëjo. Iae na mae uëvajëjo.

Bogo goho'amo'iröhe jöhoje.

²⁷Jemë hejarije höjo uvavamu: Urimo ëhi uëvare höjo: Nadi goho'amonëjo. ²⁸Ëhi uvamu hejarije höjo. Röhu naro uëvajëjo: Ae rahu

magonaho goho'amo'ië'ohuro ëhuro hesi simanore goho'amë'e höjo. ²⁹Ëhuni jasi övo manörire nunehu mu sisë garomo ëhuro God uehorovanue mu vuonugo'ië'iroho nunoho jahoromo bu'önëjo. Inöme gemu boremi'özje'oho ma-jianovo'i jasi sine aho'o vënire va'ë'oho ëho sisë höjo. ³⁰Jasi övo manöhuro mu sisë vaeromo God uehorovanue mu vuonugo'ië'iroho tarioromo bu'önëjo. Inöme gemu boremi'özje'oho ma-jianovo'i jasi sine aho'o vënire va'ë'oho ëho sisë höjo.

Bogo vaboro nugö'ö'iröhe jöhoje.

³¹Röhu ave jöhu'o uövuë'e höjo: Vaboro nugö'ö'ë'iroho suroro jajivoromo vaboroho bojamiromo evaro nugö'önëjo. Ëhi uövuë'e höjo. ³²Röhu naro uëvajëjo: Vaboroho bogo ma-juvë'e baruehu ëma nugö'özje'oho ëho huro magonaho hesi örire mu sisë vaejaje höjo. Ëhu'ëro ë magonahohuro ae gö masuvë'oho bogo maho masu'i ëho goho'amarue muoho vae'a'ajëjo. O ae göehu nugö'özjade magonaho masuvë'oho goho'amarue muoho vae'a'ajëjo.

**God-are öri ari'o iho o inömo iho bogo uvoromo
darugo'e jö jövo'iröhe jöhoje.**

³³Jemë hejarije höjo uvavamu: Aëro a mamioho ëhi uëvare höjo: Darugo'e jö jövoromo mu vae'lí mae uavë'oho nadi ahonëjo. A'lí diehi vae'i uavanëhi ëhi Badare nunoro vaenëjo. Ëhi uvamu hejarije höjo. ³⁴Röhu naro uëvajëjo: Mu vae'lí mae uavë'oho nadi darugo'e jöho jövo'i ma-ahoriréro uanëjo. Nadi ö'ídö ihoho uvoromo darugo'oho jövonëjo God hu bööröme jioromo ë hijaje jiaje. ³⁵Nadi ave sa'a ihoho uvoromo darugo'oho jövonëjo God-ro hesi höroho ë bamoromo hijaje jiaje. Jerusalem amo ihoho nadi uvoromo darugo'oho jövonëjo bööröme namijaje a hesi ame jiaje. ³⁶Jasi simano ihoho nadi uvoromo darugo'oho jövonëjo. Simano sil'ore gemu namijöro uvë'oho o simano ue rövë'e gemu namijöro uvë'oho ja bogo mae bogo eni javo'ajëjo. ³⁷Ëhuni nadi simano ihoho uvo'irögoro ae ma-uërëjo: Iae na è'ejöjo. O bogo è'ejöjo. Jöe ruëre numëre ëma jövë'oho ëho hesi Satan-are jöho höjo.

I'u bogo mana bojami'iröhe jöhoje.

³⁸Jemë hejarije höjo uvavamu: Urimo ëhi uëvare höjo: Ae göehu gö hesi nune gemu bijioho hisivë'oho mana nune gemu bijioho hisivahonëjo. Ae göehu gö hesi ane gemu bu'uvë'oho mana ane gemu bu'uvahonëjo. ³⁹Röhu naro uëvajëjo: Aehu sisë vaejavë'oho nadi nijio'raerovonëjo. A'iro aehu a'isabi övo manörire anagë'iroho huotorovego a'isabi gönöhu'o anago'irajo. ⁴⁰Aehu jasi niögu bae'i court-re baejavo va'ë'iroho jasi döre ba'amanue niögohu'o bojamego bae'irajo. ⁴¹Rome muorovo'e aehu uavë'oho: Ma-burëro ri'örömo nasi inömoho baejego va'oromo

ëhuro bamë uavë'oho jero huë baeromo ajamiromo bamojöro uavade röhoho iosiramiromo va'o numori'o bamahonëjo. ⁴²Aehu jasi örire böviëni bise'ëni ëninamë'oho bojaminëjo. Ma-jahuri bae'i nimë'oho nadi nijio'iraenëjo.

Nu huodaguarue aribövi huë baejëvo'iröhe jöhoje.

⁴³Jemë hejarije höjo uvavamu: Urimo ëhi uëvare höjo: Jasi ae gemuoho huë baenëjo. Ja'o muorovaje aho nue huodivonëjo. ⁴⁴Röhu naro uëvajëjo: Jemë'o muorovarue aribövioho huë baejëvorëjo. Jemë mu sisë vaejëvarue aribövihuni God-are öroro ëninamirëjo. ⁴⁵Jemëhu ëhi ë'ë'oho Vavue ö'idöre hijaje hesi aboji harihu'o mae jëvo'ajëjo. Ëhesi bëhoho Vavuehu maya ëni nugö'ojajoho bogo a mahuni gemu nugö'öli a mahu'l'o a sisëhu'o aho'o jabuni röromu nugö'ojaje höjo. ⁴⁶O jemë huë baejëvarue aganohemu huë baejëvë'oho rabëni uvorëjo: Ëhuni God-ro suorovo mabëhe bojamui'ajëjo. Jemë'o uehorovorëjo. Vajiohu'e tax baeruomaje aribövioho jabu'o ëhi jabiesi aganoho huë baejëvarue höjo. ⁴⁷O jemëhu jemesi ö mueno'emu rajëhijë'oho rabëni nimorohoromo uvorëjo: No ae aho'obëhe iosirëmiromo mu ma-mabëhe vaejë'e javuajëjo. Jemë'o uehorovorëjo. God-are jö bogo hejë'e aribövioho jabu'o iae ëhi gemuoho ë'oromo jabiesi ö mueno'ohemu rajëhijarue höjo. ⁴⁸Ëhi jië'e jiaje jemesi Vavue ö'idöre hijajehu mu bövi bise'o ma-mae vaejajëhi jemë'o ëhi avoho vaerëjo.

Bogo aehu göjöro suvuoro bojëmi'iröhe jöhoje.

6 ¹God uehorovaruje mu vaejë'iroho gavë'iajo. Nadi a nuniroho ë muoho vaerego ëhuro aëro jemë gë'irarëjo. A nunire vaejë'oho jemesi Vavue ö'idöre hijajohuro suvuorohu bogo mana bojëmi'ajëjo.

²Ëhi jië'e jiaje mae sisë bogojië'e a huë baeromo suvuoro bojëmi'ie'iroho nadi sinemuoho nimorohoromo hëgöe huanovoromo uvorëjo: Suvuoro'e ae jevajoho ro gehëjo. Hesi döhemu mae jio'amaje aribövi jabiesi mue höjo. Ëho jaburo God rajahijarue osare raromoromo o örire jijihoromo ëhi a nunire nimorohë'i suvuorohu i'imëmarue höjo aëro jabumë rajëhijöro. Röhu aveho na jö mae uëvajëjo. Jabiesi iho döre jiajoho ëho jabu jabiesi manaho mami'e ma-ioro'ioremu bae barëjë'e höjo. ³A'i jemëhu huë baeromo a ajämijë'iroho övo maehu ae ajämijë'oho nadi adoho huruoho majahi'i ⁴jasi ma-saginiëri aho ajëminëjo. Ma-saginiëri ajämijë'oho Vavue jaehu saginiëri vaejego gavajohuro jasi manaho iae bojami'ajëjo.

Diehi pari vae'iröhe jöhoje.

⁵O jemëhu God-are örire jö atë'iroho ma-döhemu mae jioruomaje ariböviehu vaejaruëhioho nadi ëhioho vaerëjo. Jabumëro God rajahijarue

osare o öri duvahore riravoromo parie vae'i nimoruomaje höjo aëro gëjöro. Röhu aveho na jö mae uëvajëjo. Jabeli iho döre jiajoho ého jabu jabeli manaho mami'e ma-ioro'ioremu bae barejë'e höjo. ⁶A'i jemëhu God-are örire jö atë'iroho jero jasi sive osaro va'oromo ojoho tugohoromo parie vaejego jasi Vavue gurihiro hijajohuro he'irajo. ⁷Éhi'oromo pari vaejë'oho jasi Vavue jaehu saginiëri vaejego gavajohuro jasi manaho iae bojami'ajëjo.

⁷O pari vaejë'oho nadi ruëroho numëroho ma-atobe va'orëjo. Hesi God-are jö bogo hejë'e aribövihuro uvoruomaje höjo: Nani noehu jö égobövi jaguromo majéhijë'oho éhuro aru'aho masijohuro avoho he'a'aruëjo. ⁸Jabuhu pari vaejaruëhioho nadi éhioho é'orëjo. Bogo pari vaejaruje majare jemesi Vavuhuro jemesi huë vavaenoho huro urimo gavaje höjo. ⁹Éhuni jemëro jöho nadi éhioho jagu'irögoro a'i aviëhi jië'e jöho majahiromo parie vaerëjo. Uarëjo:

Nosi apajo. Ö'idöre hijanuoho

jero ae aho'obëhe nosi dë vövöbajo'oho avohahuego
noro ja gemu mae uehorovavoirarëjo.

¹⁰Jero böröme namiromo aho'obëhe muebejavuego
no jasi aharire gemu raromo'irarëjo.

Jasi aharire gemu raromoromo jaehu nimanuoho ruhe ö'idöre mae
ejaharuëhi
ave sa'arohuro éhi ejaho'irarëjo.

¹¹Nosi ioho jaruvo i'imamuijego no ue'ahego da'uaguajo.

¹²Nosi sisého uehorovoromo vuonugonëjo.

Ae göehu no sisë vaejavuego noeuhu uehorovoromo vuonugaruëhi
jero éhi ajamuinejëo.

¹³Nadi vörö'eroho ramuego rireromavuo'i
a'i ajamuinego A Sisëho bogo ruahö'öjavuo'irajo.

¹⁴Éhesi bëhoho jemëhu a jabeli sisë uehorovoromo vuonugë'oho
éhuro jemesi Vavue ö'idöre hijajohuro jemesi sisëhu'o uehorovoromo
vuonugo'ajëjo. ¹⁵O a jabeli sisë bogo uehorovoromo vuonugë'oho jemesi
Vavuhuro jemesi sisëhu'o bogo uehorovoromo vuonugo'ajëjo.

Bogo aehu göjöro God uehorovo'i i vuonugo'iröhe jöhoje.

¹⁶O jemëhu God uehorovo'i i vuonugë'iroho döëremu mae jië'e
ariböviehu nu ano'e sisérérovaruëhioho nadi éhioho é'orëjo. Éhesi
bëhoho döëremu mae jië'e ariböviehu i vuonugë'oho jabeli nu ano'oho
ijumorovarue höjo aëro gëjöro jabuhu i bogo ijaruoho. Röhu aveho na
jö mae uëvajëjo. Jabeli iho döre jiajoho ého jabu jabeli manaho mami'e
ma-ioro'ioremu bae barejë'e höjo. ¹⁷O jaehu i vuonugë'oho jasi sine bövie
bise'e avohorovoromo ninugu'e jovëro simanoro otehoromo nu ano'oho
u'orovonëjo. ¹⁸Éhi ë'ë'oho aho bogo ga'a'aruëjo ja ioho vuonugë'e

javo'iramu ga'i jasi Vavue gurihiro hijajohuro huro sivue ja ga'a'ajëjo. Jasi Vavue jaehu saginiëri vaejego gavajohuro jasi manaho iae bojami'ajëjo.

Ave sa'are bogo a'i ö'idöre inömo babaenemi'iröhe jöhoje.

¹⁹Röhu ave sa'aoho nadi inömoho aho'obëhe jemesi sinënioho avohoromo babaenemirëjo. Sa'aoho inömoho dë'irae'amaje höjo. Majo majëro tarivo'amaje höjo. Vajiohu'e ariböviëro osaho dadovoromo ujuoharue höjo. A'i ö'idöro avoho babaenemirëjo. Ö'idöroho inömoho bogo dë'irae'amaje höjo. Majo majoho bogo tarivo'amaje höjo. Vajiohu'e aribövioho bogo osaho dadovoromo ujuoharue höjo. ²⁰Inömo inömoho nadi jemesi sinënioho gemu bahi'i God-are öroro bojamego huro hesi öri ari'ere bahi nugëho'irajo. Ëhi jië'oho majo majoho bogo tarivo'amo'ajëjo. Bogo dë'irae'amo'ajëjo. O vajiohu'e aehu ojo dadovoromo inömo ujuoho'iröhoho bogojio'ajëjo. ²¹Jasi mae sisë dinö'e jiajire jasi dë vövöbajo'oho ë gemu jio'a'ajëjo.

Sino haho'o hesi iroho nuni jiaje uhu jöhoje.

²²Jasi sino hesi iroho nunoho höjo. Jasi nuni mae jië'oho ëhuro aji maro hi'a'anuëjo. ²³O jasi nuni sisë jië'oho ëhuro ja ramoramoro hi'a'anuëjo. Ëhesi bëhoho naro uëromo ë'ajëjo: Jasi uehoro ramoramovavë'ohuro ëhuro ramoramomo maro hi'a'anuëjo.

Monie iruno'e niögü suhi'e ë hesi jöhoje.

²⁴Ae niö'i börömoho gemuoho jëvajëromo jabiesi mu gemuore havoromo vaejë'oho bogo eni javo'ajëjo. Ja göho nue huodivo'i göho rajahi'anuëjo. O göho mae uehorovo'i göho bijönimo'anuëjo. Ëhesi bëhoho God'o moni'o niö'l börömoho gemuoho jëvajëromo gemuore havoromo mu vaejë'oho bogo eni jëvo'ajëjo.

²⁵Ëhuni uëvajëjo: Nadi uvorëjo: I jovo'o rabe ue'ahoromo bogo vuovo'i biririvoromo raromo'ejarëjo. O uho niögü'o rabëro sino haho'oho riogivo'ejarëromo nurunurumorëjo. Ëhesi bëhoho ioho ma-bise'e jio'l jemëhu biririvoromo raromarujoho ého börömoho höjo. Uho niögü'oho ma-bise'e jio'l sino haho'o jëvajoho ého börömoho höjo. ²⁶Röhu ugehu döre va'aruoho uehorovohëjo. Noehu ë'aruëhioho ugoho bogo ëhioho iruno'oho bivo'i o bogo gagovo'i o bogo ujuohoromo osaroho ro avoho bahijarue höjo. Bogo ëhioho ë'oruomaje höjo röhu jemesi Vavue ö'idöre hijajohuro ugoho mio'amaje höjo. Röhu jabumë ma-bise'e jio'amo'i jemë masijo mae jëvajëjo. Ëhuni hu jemë'o avo'avoho muebejëvo'ajëjo. ²⁷O jemëhu uvë'oho: No diehi'oromo ave sa'aoho majae égo'o raromo'ejarë uvoromo nurunurumë'oho na ëhuro jemesi vuovo'irarije majaho iosiramiromo ruëhi ma-bisemu gö'o raromobe va'orëjo. Bogajo.

²⁸O niögënioho rabëni nurunurumaruje höjo. Bëhoho bogohöjo. Je'ore resu resuehu diehi'oromo ri'amaruoho ëhu'o uehorovohëjo. Aehu

mu vaeromo niögu avoharuëhioho resu resuoho bogo ëhioho ë'arue höjo. ²⁹Bogo ëhioho ë'arue höjo röhu ave resu resuohuro ma-mabëhe kavuego garomo nosi dëho vuëvavuaje höjo. Naro jemë uëvajëjo: A böröme Solomon niögu ma-mabëhe io'amonövadoho ëho ma-jianovo'i ave resu resuohuro ëhi ma-mabëhe mae kavuo'amaje höjo. ³⁰Jaruvëhi resu resuoho rijego nérëhi ëhi aëro jahoromo vëniro huo'amarue höjo. Röhu ëhi jië'e resu resuoho God-ro muebejego marëromo kavuo'amaje höjo. Resu resuoho ma-bise'e jio'amo'i jemë masijo mae jëvajëjo. Ëhuni uvorëjo: Hu no'o avo'avo ho muebejavuoromo uhe niöge i'imamui'ajëjo. Nurunurumarujoho God bogo ma uehorovaruje aribövie jëvajëjo. ³¹Ëhuni nadi uvorëjo: No i rabe jovo rabe i'ejärëjo. O niögu rabe io'amo'ejarëromo nurunurumorëjo. ³²God-are jö bogo hejë'lë raromarue aribövihuro ie jove bövie bise'e ëhuremu uehorovoruomaje höjo. Röhu jemëro nadi ëhioho ë'orëjo. Jemesi Vavue ö'idöre hijajohuro iae mae garomo uvajëjo: Jemë iëro jovëro rabëro ëhuro biririvoromo raromarujëjo. ³³Ëhuni nadi ëhemuoho uehorovo'i a'i God-hu böröme namiromo muebejëvaje muoho noeju vaejöro huhu nimaje muoho ëho nunoro bamorëjo. Ëhi ë'ë'oho God-ro jemesi aru'ahoho muebejëvoromo röhu ie jove niöge givae bövie bise'e ëhu'o romoromoro bojëmi'ajëjo. ³⁴Ëhuni néröhunioho nadi nurunurumorëjo. Néri evare ë maja hesi muoho uehorovo'arujëjo. Majae gemu hesi huë vavaene jaruovo majae gemu uehorovaruujoho höjo. Ëhuni néri hesiroho nadi nurunurumorëjo.

Bogo döro bamorovoromo a jabesi sisë mevo'iröhe jöhoje.

7 ¹Röhu nadi döroho bamorovoromo a jabesi sisëho mevorëjo. Jabesi sisë bogo mevë'oho God'o jemesi sisëho bogo mevo'ajëjo. ²Jemë diehi jië'e uehoro baeromo mevarujëhi God-ro ëhi jië'e uehoro baeromo mevëho'ajëjo. I'u'e mae bojamë'ohuro ëhuro i'u'e mae bae'a'arujëjo. O bisemu bojamë'oho bisemu bae'a'arujëjo. ³Ja diehi'oromo ijo ugobajo'e biseharihehu isiare nunire namijajoho ga'i ijo börömehu jasi nunire namijavajoho bogo gavanuëjo. ⁴Jasi nunire ijo börömehu tugohavë'oho ëhu'oho ja rabëni jasi aemo'aemoho uanëjo: Ë'ego na jasi nunire ijo ine namijavajoho jahahöjo. ⁵Sarerí ae javajëjo. Jasi nunire ijo börömehu tugohavajoho jero urimo jahonëjo. Jahonugoromo evare avoho garomo ijo ino harihoho isiare nuniroho jahaho'anuëjo.

⁶Röhu God-are inömo maho nadi öho mëmi'i jemesi nieniaho nadi mahu nuniroho ruruhö'lörëjo. Ëhi ë'ë'oho jaburo önu bijö'ëro vaenugoromo evare huotorovoromo jemë umijëvo'ajëjo.

Biririvoromo God ua ga'iröhe jöhoje.

⁷Röhu biririvoromo God ua garëjo. Biririvoromo ua gavë'oho ujuoho'arujëjo. Biririvoromo nahorëjo. Nahë'oho biroho'arujëjo. Ojoho

ano'anovorëjo. Ano'anovë'oho God-ro jiovëho'ajëjo. ⁸ Ae rahu ua gavë'oho ujuohoruomo'ajëjo. Nahë'oho birohoruomo'ajëjo. Ano'anovë'oho ojoho jiovëho'ajëjo. ⁹ Nasi jö hejarujoho ae gö vavu ömo'ömo'e jëvajëjo. Jemesi harihehu uëvë'iroho: Ie bojemego na ijö uëvamu hejë'oho na jemë sareramiromo munë bojamirëjo. ¹⁰ O uëvë'iroho jovo mie bojemego na ijö uëvamu hejë'oho na jemë sareramiromo sigobu sisëho bojamirëjo. Bogajo. Jemë i mae i'imami'arujëjo. ¹¹ Jemë sisë aribövie jëvajëjo röhu jemesi abozi harihu'o avoho suvuorëmi'irarije öroho iae gavaruje höjo. Jemë sisë jëvo'i ö'idöre hijaje jemesi Vavuoho mae jiaje jemëro biririvoromo uvorëjo: Hu maëro jië'ero ae rahu ua gavë'oho suvuoro mabëhe bojamuinövo'ajëjo.

¹² Ëhi jië'le jiaje jemë ae göehu diehi vaejëvojöro nëgë'oho jemë'o ëhi jië'le muoho ae gö jabiesi öroro vaejëvorëjo. Ëhi jië'le mu vaejë'ohuro ëhuro Moses-are surire jögorohu'o jö God-aro baeromo majëhinövare surire jöhu'o ë jö hesi bëhoho ejëho'arujëjo.

Ojo harihure rumo va'iröhe hesi jöhoje.

¹³ Röhu ojo harihoro rumo va'orëjo. Vëni'ere va'arue ojoho öroho börömëro jië'ero ëhu'ëro ae aho'obëhe ë va'oruomaje höjo. ¹⁴ A'i maro raromoröhe ojoho öroho biseharihe jië'ero hesi ae ma-gemuëro gemuëro birohoromo ë va'arue höjo.

Jö majahuijarue ae gö jabiesi mure garomo uvo'ejo: Sareri jöe majahuijaruëjo. Ëhesi jöhoje.

¹⁵ Gavë'i raromorëjo. Aëro rueromo God-are jöho huotohuotovoromo majëhijego ejëhojöeni uëvajëjo. Jabumë ma-döhemu sheep va'ëne jio'amo'i uhoho vörö'e mioho va'ëne jio'amajëjo. ¹⁶ Jabiesi mure garomo uvo'a'arujëjo: Ëaribövioho God-are jö sareri'e majahuijarue aribövioho jioruomajëjo. Rihu'e grape bajo uro'ië'iroho ë ö'iremu uro'i bibë'e ijo sisëroho bogo uro'a'anuëjo. O meso böso uro'ië'iroho mesoremu uro'i bibë'e resu sisëroho bogo uro'a'anuëjo. ¹⁷ O ijo mahuro bajo mae rael'i ijo sisëhuro bajo sisë rae'amaje höjo. ¹⁸ Ijo maho bajo sisëho bogo rael'i ijo sisëho bajo maho bogo raejaje höjo. ¹⁹ Ije aho'obëhe bajo bogo ma raejë'oho huol'öromo vëniro ruruhö'ëjarue höjo. ²⁰ Ëhu'ëro jië'ero jabiesi mure garomo uvo'a'arujëjo: Ëho jaburo bogo rae avohë'ëro God-are jöho bogo avoho majahuijarue höjo.

Bogo Bada ma-döëremu uvarue a'i Vavuehu nimaje mu vaejarue ariböviehu God-are öri ari'ere va'iröhe jöhoje.

²¹ Aehu na uevaruoho: Bada Bada uevaruoho ioro'iorohuremu God-are öri ari'eroho va'oruomo'ajëjo. Ioro'iorohu bogajo. A'i ae rahu nasi Vavue ö'idöre hijaje aehu nimajoho ëë'ohuro ë aribövihuremu ëho

va'oruomo'ajéjo. 22 Ņmajaho rue'iramu ae aho'obëhe ueruomo'ajéjo: Bada Badajo. Noro jasi ihole God-are jöho majëhiromo Satan-are sisë aribövioho a dëroho rarovöl'öjëvoromo mu masijoho aho'obëhe vae'amare höjo. 23 Vae'amare hö'iramu evare naro uëlejöjo: Na jemë bogo gëvode höjo. Bogo mae bogajo. Jemë mu sisë vaejaruje aribövie jëvaje ëhuni rori'o va'ohëjo.

Simano ma'e ahu'o simano sisë'e ahu'o javu vaejare uhu jöhoje.

24 Röhu naehu jövaje jö ae rahu ejehajoho ëhi jië'e a hesi jöho naro uhu'e majëhi'ië'ajéjo. Simano ma'e ae gemuëro javuoho munë'e sa'are vaejade höjo. 25 Vaejë'éro éni börömëro jovo börömëro buru börömëro rueromo ë javuoho anade höjo. Anamu bogo buevade höjo munë'e sa'aro vaejë'éro. Nasi jö ejehajeho aho ë simano ma'e aho va'ëne höjo. 26 A'lì naehu jövaje jö ae rahu heromo bogo ejehajoho ëhi jië'e a hesi jöho na majëhi'ië'ajéjo. Simano sisë'e ae gemuëro javuoho nie'ure vaejade höjo. 27 Vaejë'éro éni börömëro jovo börömëro buru börömëro rueromo ë javuoho anamu buevade höjo. Buevoromo sa'are nemoromo garahörö'e baejade höjo. Ahia mino'ëjo.

28 Ņjöho Iesuro majëhi barëjamu ë tagavare aribövionhuro heromo tiöromu uvoruomadeje: Hesi jöho darugo'e jö ma-mabëhe javavajëjo. 29 Ëhi uvoruomade hesi bëhoho jabesi jögoru öri röjëhijarue ariböviehu röjëhijarëhioho hu bogo ëhioho majëhi'i a'i hesi birire baejë'éro jöho majëhijadeje.

Iesuhu sino jomo'e a ajamade jöhoje.

8 1 Iae Iesuro dahorure abuejadeje. Abuejamu gagorovo ae aho'obëhe hu rihiromoruomadeje. 2 Rihiromoromo sino jomo'e ae gemuëro hu birohoromo ague aho hiromo uavadeje: Bada ja nasi sino avoheho'iranoho ja eni javajëjo. Ëhuni jasi nimoromo ajemijë'ohuro iae ajemi'anuëjo. 3 Ajemi'anuëjamu Iesuro övoho nugöl'öromo sinoho rëhahoromo uavadeje: Iae na negajëjo ajami'iro. Marëjëjo. Marëjë uavamu gavë'i jomoho rireromoromo hesi sinore sisë sisëho barejadeje. 4 Sisë sisëho barëjamu gagorovo Iesuro uavadeje: Aveho hejëjo. Nadi aho uënëjo. A'lì ma-va'iranoho jasi sinoho priest röjahijego ga'irajo. Ëhi'oromo Moses-hu uövuade ëhi jië'e suvuoroho God-are öroro bojamego aëro garomo uvo'irarëjo: Jasi sinore sisëho barëjë'éro iae mae javajëjo.

Iesuhu Rome rajo hesi mu vaejaje a avohade jöhoje.

5 Ëhi'onugoromo Iesuro va'o Capernaum amore hörøjadeje. Hörøjamu Rome raje muorovo simano vaejaje ahuro rueromo uavadeje: 6 Bada nasi mu vaejehajeho aho guomo guome jioromo vi'he sisë maro baeromo bogo vuodovë'e ma-röhoremu raromajëjo. Na ja ajaminëjo o bogajo. 7 Bogajamu

uavadeje: Iae na ja'o ö'oromo hesi sinoho ajami'ejöjo. ⁸ Ajami'ejöjamu rue simano vaejaje ahuro uavadeje: Bada iae mae höjo röhu na ae ma-bise'e jevoromo sisëj evé'e jaehu nasi osare ö'ë'oho bogo maehu höjo. A'i ma-jöl'ero jöe jövego nasi mu vaejehaje aho marë'irajo. ⁹ Ma-jö jövego mu rovaje hesi öroho iae na gavé'e jevajëjo. Ëhesi bëhoho na nasi a masijo jabesi aharire jevë'ero jabesi jöho ejëhoromo muoho vae'i muorovo aribövioho nasi aharire jëvë'ero nasi jöho ejëhoromo muoho vaejarue höjo. Naehu muorovo ae gö uavë'oho: Val'ë uavë'iroho iae hu va'aje höjo. O muorovo ae gö uavë'oho: Rovë uavë'iroho iae hu rovaje höjo. O nasi mu ajemaje a uavë'oho: Mue éhi éhi vaejë uavë'iroho iae hu éhi vaejaje höjo. Éhu'ero jö jövego mu rovaje hesi bëhoho iae na gavé'e jevajëjo. Ëhuni uavajëjo: Ma-jöl'ero jöe jövego marëjajo. ¹⁰ Ëhi uavamu Iesuro heromo tiöjadeje. Tiöromo hu rihiromare aribövioho uëvadeje: Hu mabëhe uehorovevade höjo. Ëhi jië'e aho na bogo birohë'e jevajëjo. Nosi Israel rajoho jabu'o bogo éhioho mae uehorovevaruëjo. Iae na mae jövajëjo. ¹¹ Ëhuni uëvajëjo: Sa'a ioro'ioro raje ae aho'obëhe maka rojomajire beva'ajire jioromo God-are öri ari'ere va'oromo Abraham Isaac Jacob jabu'o gemuore raromoromo ie ue'ahoruomo'ajëjo. ¹² A'i Israel raje God-are öri ari'ere va'l'o raromo'iröhe röho jiëhajoho God-ro Israel rajo a ioro'ioroho babu'öjëvo'iramü ého bogo val'i rori'o ramoramoro va'l'aruëjo. Ëdirö'ore ae aho'obëhe nierusuburu'e bamoromo ane ja'ihö vuogigimoruomo'ajëjo. ¹³ Ëhi uënugoromo Iesuro ë simano vaejaje aho uavadeje: Va'onëjo. Diehi jio'iröhego jaehu mae uehorovanëhi iae éhi jiaho'ajëjo. Ëhi uavamu gavë'i evare hesi aho marëjadeje.

Iesuhu ae aho'obëhe jabesi sino ajëmade jöhoje.

¹⁴ Ëhi'onugoromo Iesuro Peter-are osare va'adeje. Va'oromo gavadeje Peter-are jure magonahoho sine vörö'irae'ego röhore raromamu. ¹⁵ Raromamu gagorovo Iesuro magonaho hesi övoho rëhahamu vöröho u'uhadeje. Vöröho u'uhamu hegorovo magonahohuro ri'öromo Iesuni iruno'e avohahadeje.

¹⁶ Ëhi'amu majae beva'amu gavë'i Satan-are a sisëhu dëre abue'amë'e aribövioho aho'o aëro sö rovareje. Sö rovamu gagoro Iesuro jöe jövoromo ajëmiromo Satan-are aribövioho rarovö'öjëvadeje. O guomo guomo'e aribövioho aho'o jabesi sinoho avohëvamu marëjëvadeje. ¹⁷ Ëhi a ajëmade hesi bëhoho mami'e jö God-aro baeromo majëhinövade ae Isaiah-ro jajivoromo uvadeje:

Nosi guomo guomo hesi i'uoho huro nigemahuë'e höjo.
Nosi vi'ehoho rori'o bava'ë'e höjo.

A ioro'iorehu Iesuare ijore ijore jijiho'ia'amugo Iesuhu jö majëhijade jöhoje.

¹⁸ Ëhi'oromo Iesuro gavade ae aho'o hesi bëhire ruë numë tagavamu gëgorovo hesi ijorajo ömo'ömoho uëvadeje: Ruerego no e'u ioni gönö

va'irarëjo. ¹⁹Ëhi uëvamu Jew rajo jögoru öri röjëhijaje ae gemuëro rueromo Iesu uavadeje: Tisa ja dinö'e dinö'e va'ë'iroho na jasi ijore ijore juvonövo'eijojo. ²⁰Juvonövo'ejöjamu Lesuro ë aho uavadeje: Jero nasi ijore ijore juvo'i uevanuëjo röhu je'o majehu sa'a gagore röho avohoromo mare raromaruoho iae jiajëjo. O je'o ugehu iju vaeromo mare raromaruoho iae jiajëjo. A'l God-are A Ma naehu niavaje hijaje osaho bogojevajëjo. Nadi uvonëjo: Nör'o hibe juvë'oho mae hibe juvo'ejöromo nasiriroho ruenëjo. ²¹Ëhi'amu Iesuare ijore ijore juvaje ae göëro ri'öromo Iesu uavadeje: Bada uevego na nimo vuonoröö va'oromo nasi vavuoho guavo'iröjo. Guavoromo hujeji evare jasi ijore ijore juvo'iröjo. ²²Juvo'iröjamu Lesuro uavadeje: O-ajo. Jero nasi ijoro ijoro juvëjo. Vuonugego vuovo örire jijiharue aribövihuro jabesi aribövioho guavo'amo'irarëjo.

Iesuhu uavamu jovo börömehu ruhosöjade jöhoje.

²³Ëhi'oromo Iesuro boat gagore ajio hijamu hesi ijorajo ömo'ömohuro hu'o ajio gemuore raromoromo va'areje. ²⁴Va'ihö gavareje e'u döre buru börömoho rueromo jovoho hasa'ego boat gagoho abo rarovamu. Abo rarovo'i röhu Iesu niavë'e jiadeje. ²⁵Iesu niavë'e jiamu gagorovo va'o ioromo uavareje: Bada ajamuëjo. Vuovavuo'ië'ajëjo. ²⁶Vuovavuo'ië'ajëjamu uëvadeje: Jemë rabëni juhuonivarujëjo. Jemë God bogo ma uehorovaruje aribövie jëvajëjo. Ëhi uenugoromo ri'öromo burohu'o jovohu'o uëvadeje: Vuonugohëjo. Vuonugohëjamu jovoho u'uhoromo ma-jörume ruhijadeje. ²⁷Ma-jörume ruhijamu gavë'l rueho jaburo uarovareje: Ave aho diehi jië'e ae höjo. Huhu uëvë'oho bogo aëremuoho ejaho'i burohu'o jovohu'o jabu'l hesi jöho ejaharue höjo.

Aru'aho sisë ae niö'i jabesi dëroho Iesuhu rarovö'öjëvade jöhoje.

²⁸Ëhi'onugoromo Iesumëro va'aroho va'o e'u ioni gönö Gadarene rajo jabesi sa'are va'o baboro bejareje. Baboro bejamu gavë'l ae niö'iro guavo'amarue juju gagore arijë'ëro rueromo Iesu birohareje. Röhu ë ae niö'ioho Satan-are a sisëro dëre abueruomë'ëro jië'ëro vörö ma'l jëvadeje. Ëhuni ae aho'obëhe juhuonivareje ë örire jijiho'iröhoho. ²⁹Ëhi jië'e vöröho jëvë'ëro birohoromo ma-darugo'o uvareje: God-are Harihoho ja rabëni sihusihuagu'o'i rovane höjo. Noehu i'u bae'iröhe majaho bogo rovë'e na ja ëma öri'ahoro huë sisëho vi'ehoho bojamui'i rovane höjo. O diehi'avuo'i rovane höjo. ³⁰Rovane höromö gavare aruhëre mahe aho'obëhe gemuoro ie ue'ahamu gagorovo ³¹Iesu uavareje: Ja rarovö'öjavuogorovo uövuego no suorovo va'oromo aruhe mahu jabesi dëre va'o abuejarëjo. ³²Abuejarëjamu uëvadeje: Ëhuro va'ohëjo. Va'ohë uëvamu hejë'l ë ae niö'i jabesi dëre jioromo suorovo va'oromo ruhe mahu jabesi dëre abueruomadeje. Abueruomamu ë mahohuro aho'obëhe baradore va'o rireromoromo e'ure siö ruruhö'l ö va'oromo jove ue'ahoromo vuovadeje.

³³ Vuovamu gavë'i mahu muebejarue aribövihuro hruuomoromo amore va'oromo ae uëvareje: Aru'aho sisëhu dëre jëvade aho éhi marejëvohijajo. O mue gö gö éhi éhi ruehijajo. ³⁴ Éhi majëhijamu ae aho'obëhe heromo Iesu biroho'i rueruomadeje. Rueromo garomo uavareje: Ave sa'aho vuonugo'i va'ëjo.

Övo höru'e vuovahë'e a Iesuhu ajamade jöhoje.

9 ¹ Éhi'amu Iesuro boat gagore ajiomoromo jovo döre va'adoho va'o hesi amore ravo'amadeje. ² Amore ravo'amamu gagorovo övo höru'e vuovahë'ero hesi maratuore raromaje aho aëro giojimo barovareje. Barovamu gagorovo Iesuro gavade jaburo hu mae uehorovamu gëgorovo övo höru'e vuovahë'e aho uavadeje: Harihohajo. Ma-biririvëjo. Jasi sisëho uehorovoromo vuonugoromo mu'u barëjahë'e höjo. ³ Mu'u barëjahë'e höjamu hegorovo jögoru öri röjëhijarue a ioroi'orohuro uehorovoromo uvareje: Asë'ëjo. Ave ahuro God-are ihoho ijumajëjo. ⁴ Éhi uvamu Iesuro gëromo uvadeje: Jabumë éhi uehorovaruëromo uëvadeje: Jemë rabëni uehoro sisëho baejarujejo. ⁵ Jemë'o uehorovohëjo. Nani ja ae éma ua'a'languëjo: Jasi sisëho uehorovoromo vuonugahë'e hö ua'a'languëjo. Ja éhi ua'ibejanëjo aho nunoho bogo ga'ibejarëjo ja mae o sarere jövë'e javego. Röhu ja bogo éma ua'a'languëjo: Ri'öromo nami juvëjo hesi guomo guomoho bogo barëjego ja javojagojöeni. ⁶ Röhu é bogo éma jövo'ibejane jöho iae na jövo'ejöjo huro ejehoromo ri'lö nami juvego jemëro é muoho garomo éhuro ga'irarijego God-are A Maho naro sa'are hijajire evare sisë mu'uvaje darugoho baejë'e jevego. Éhi uénugoromo röhu övo höru'e vuovahë'e aho uavadeje: Ri'öromo raromanue maratuoho banigojiomoromo baeromo jasirëro va'ëjo. ⁷ Va'ëjamu iae ri'öromo hesirëro va'adeje. ⁸ Va'amu gavë'i é aribövihuro juhuonivoromo uvoruomadeje: God-ro ma-ae uavamu mu böröme é'ade höromo God rajahiruomadeje.

Iesuhu uavamu Matthew-hu aevoromo hesi ijore ijore juvade jöhoje.

⁹ Éhi'amu Iesuro va'adeje. Va'i gavade tax baejaje ae hesi ihoho Matthew hesi mu vaejaje osare hijamu gagorovo uavadeje: Rueromo nasi ijoro ijore juvonövonëjo. Juvonövonëjamu hegorovo ri'öromo aevoromo hesi ijore ijore juvonövadeje.

¹⁰ Éhi'amu Iesumëro Matthew-are osare ie ue'ahamu evare tax baejarue ae aho'o sisë aribövie aho'o ého jaburo rueromo Iesu'o hesi ijorajo ömo'ömohu'o gemuoro ioho ue'ahareje. ¹¹ Ie ue'ahamu gëgorovo Pharisee aribövihuro Iesuare ijorajoho uëvareje: Asë'ëjo. Jemesi börömoho rabëni tax baejarue aribövihu'o sisë a ioroi'orohu'o gemuoroho hiromohioho ijajëjo. Éhi jië'oho sisë höjo. ¹² Éhi jië'oho sisë hö uvavamu Iesuro hu'o hegorovo é Pharisee aribövihuo uhu'e uëvadeje: Jemëhu nasi aribövi éhi

uëvarujoho röhu guomo guomo'e aribövihuremu doctor gavarue höjo mae jëvë'e aribövioho bogajo. ¹³ Va'oromo ave jö hesi bëhoho nahoromo birohorëjo. God-ro uvajëjo: Na negajëjo a huë bae'irarije muoho vaejöro mi suvuoroho bogajo. Naro sisë aribövioho nasinö jëvojöro uë'i rovode höjo ma-döemu mae jëvë'e aribövioho bogajo.

Bëhoho rabëni Iesuare ariböviehu i bogo vuonugare jöhoje.

¹⁴ Ëhi'amu John-are ijore ijore jijiharue aribövihuro rueromo Iesu uavareje: No'o Pharisee ariböviohu'o God uehorovo'i ie vuonugarue höjo. Noro ëhi é'arue höjo röhu jasi aribövioho rabëni bogo éhioho iohu vuonugarue höjo. ¹⁵ Rabëni bogo éhioho iohu vuonugarue höjamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Nasi ijore ijore jijiharue ariböviehu i bogo vuonugarue hesi bëhoho naro uhu'e uë'ië'ajëjo. Na jeméro uvarujëjo: I'o masuröhe a hesi sörorre rueromo aemo'aemëro huë vavaene baeruomo'ajëjo. Bogo éhioho ë'i iae ie ue'ahoruomo'ajëjo. Röhu majae ijonö i'o masuröhe aho aëro guduamo bava'iramu evare iohu vuonugo'aruëjo. Avevejö'oho naro jabu'o hijë'ego jabu iohu bogo vuonugo'aruëjo.

**Jew rajehu gororovo'iröhe jögoru mamiohu'o Iesuhu
barovade mu i'ohu'o bogo gemuore havo'iröhe jöhoje.**

¹⁶ Ëhi uënugoromo Iesuro uhu jöe gö'o majëhiromo uëvadeje: Niögu i'ohu'o mamiohu'o bogo havo'anuëjo. Bogo havoromo niögu mami dadovadiroho niögu i'o hesi vituoho baeromo niögu mami hesi gagoroho bamoromo sigohi'anuëjo i'ohuro duduhirovoromo ruho barovego böröme dadorovojojöeni. ¹⁷ O wine jovo mi sino gagore bigu'ië'iroho jovo i'ohu'o mi sino mamiohu'o bogo gemuoroho havoromo jovo i'oho mi sino mamiroho bigu'anuëjo. Ëhi ë'ibejanëjo jovohuro gatovoromo ögohuro bibivoromo mi sinoho mamiëro jië'ero tögmoromo dadorovego jovoho rova'ibejajo. A'i jovo i'oho mi sino i'o hesi gagoremu bigu'anuëjo. Bigu'iramu jovoho mi sinoho mae jio'amo'ajëjo.

**Iesuhu magonahe niö'i Jairus-are abojohu'o
magonahe gö'o ajëmade jöhoje.**

¹⁸ Iesuro ëhi uëvamu gavë'i Jew rajo a böröme gemuëro rovadeje. Rueromo ague aho hiromo Iesu uavadeje: Nasi aboje avevejö'e guomajëjo. Jero rueromo jasi övoho hesi sinoro bamego i'ovajo. ¹⁹ I'ovajamu hegorovo Iesuro ri'örömo hu'o hesi ijorajo ömo'ömohu'o ë a hesi ijore va'reje.

²⁰⁻²¹ Örire va'amu gavë'i magonahe gemuëro jabu'o va'adeje. Ëmagonahoho manaero garorovade guomo guomoho bogo barë'i vadune aho'obëhe 12 baejë'ero jië'ero uehorovoromo uvadeje: Na Iesu ma-

niögohuremu rëhë'ohuro ëhuro marëjevo'ajëromo Iesuare dejonö rueromo niögü viture rëhadeje. ²²Rëhamu hegorovo Iesuro huotorovoromo magonahoho garomo uavadeje: Abojëjo. Nadi juhuonivo'i biririvëjo. Jero na mae uehorovevamu ëhuro ja marëjavë'e höjo. Marëjavë'e hö uavamu gavë'i marëjadeje.

²³Marëjamu gagorovo Iesuro va'oromo ä a börömo hesi osare va'oromo gavade virikö vavaeni'e huosiharue aribövioho ä raromo'i ae aho'obëhe darugo'o nierusuburu'e bamamu gëgorovo ²⁴uëvadeje: Ae aho'o va'ohëjo. Magonaho harihoho bogo guomo'i ma-niavajëjo. Ma-niavajëjamu hegoro rueho jaburo Iesu sivoromo ijo'ijahareje. ²⁵Ijo'ijahamu huro ae aho'obëhe rarovö'öjëvonugoromo magonaho hesi osare va'oromo övoho baejamu i'ovoromo ri'öjadeje. ²⁶Ëhi ë'ade jöho ä sa'aho aho'obëhe rumorovobe va'adeje.

Ae niö'i nuni tugorohëvadoho Iesuhu ajëmamu marëjëvade jöhoje.

²⁷Ëhi'amu Iesuro ä amoho vuonugo'i örire juvo va'adeje. Örire juvo va'amu gagorovo nuni sisë'e ae niö'iro rihiromoromo uvobe va'areje: David-are ujoho böröme javaje jero noni vavaenimëjo. ²⁸Ëhi uvobe va'amu Iesuro osare va'adeje. Osare va'amu rue ae niö'iohuro rovareje. Rovamu gëgorovo Iesuro uëvadeje: Na jemë mae uehorovoromo uvarujëjo: Nörö ajamui'iröhoho eni höjo. Eni höjamu uavareje: Bada io'ajo. ²⁹Io'ajamu Iesuro nunoho rëhëhoromo uëvadeje: Ëhi jië'oho jemëhu uehorovarujëhi iae ëhi jiëho'ajëjo. ³⁰Ëhi uëvamu gëgorovo nunoho marëjëvamu mae uherihareje. Mae uherihamu gagorovo Iesuro darugo'o majëhiromo uëvadeje: Bogave aho uël'irarijëjo. ³¹Ëhi uëvamu hegorovo ä ae niö'iohuro hö'öromo va'oromo Iesuare jöho bogo ejaho'i Iesuhu jabumë ajëmijade jöho majëhibe sa'ae bövioho jirehareje.

Iesuhu bitaro tövë'e a ajamade jöhoje.

³²Eae niö'ioho jaburo ä osare jioromo hö'öjamu gavë'i aëro ae gemu hu'rae baeromo rovareje. Ëaho aru'aho sisë dëre jië'ëro jörumo'e jiadeje. ³³Jörumo'e jiamu Iesuro ä aru'aho sisëho rarovö'öjamu aho aevoromo jöe jövadeje. Jöe jövamu hegorovo ae aho'obëhe tiöromo uarovareje: Asë'ëhi jië'e muoho Israel sal'aroho bogo gavë'e javuajëjo. ³⁴Ëhi uarovamu Pharisee ariböviohuro uëvareje: Sisë a börömohuro vöröho bojamijego ëhuro a dëre aru'aho sisëho rarovö'ö'amaje höjo.

Iesuhu ae aho'obëhe jabiesi jöëni vavaenimade jöhoje.

³⁵Ëhi'amu Iesuro God rajahijarue osare osare God-are jö bëhoho röjëhibe God-hu böröme namiromo muebejëvo'iröhe jö mahö majëhibe guomo guome gö gö baejë'e aribövioho avohëvobe ëhi'obe amo masijore ininore juvo barëjadeje. ³⁶Juvoromo ganövade ae aho'obëhe tagavoromo

huë vavaene baeromo sisë'i raromo'ego gëgorovo uvonövadeje:
 Ëaribövioho vämu vavu rumo'e ö mahu'éro raromanovaruë uvoromo
 jabiesi jöëni vavaenimonövadeje. ³⁷Jabesi jöëni vavaenimamu hesi ijorajo
 ömo'ömoho uhu'le uëvadeje: Ae aho'obëhe nasinö sö rue'iröhoho ého
 mure iruno'e gagovo'iröhoho val'ëne höjo. Mure gagovo'iröhe iruno'oho
 bövi mae jio'i gagovarue aribövioho no ma-gemu gemu javuajéjo.
³⁸Ëhuni mu Arijo'oho éninamiromo uarego huro ae gö'o rämö'öjego mure
 rueromo ajamuiromo iruno'oho gagovo'iraréjo.

Iesuare apostle 12 jabiesi jöhoje.

10 ¹Ëhi'amu Iesuro hesi ijoraje 12-ho uëvadeje: Ruehëromo rovamu
 daruge bojëmiromo uëvadeje: Satan-are ariböviehu a jabiesi
 dëre jio'amamu gëvë'oho rarovöl'öjëvego suorovoromo va'iraréjo. Guomo
 guome gö gö baejë'le o sino haho'e u'uhö'amë'e jiamu gëvë'oho avohëvego
 marëjëvo'irajo. ²Röhu hesi apostle aribövie 12 jabiesi ihoho aviëhije.
 Urimo Simon hesi iho göho Peter'o hesi öho Andrew'o éhi jëvadeje. Göho
 James'o John'o ö'o ö'o Zebedee-are harihoho jëvadeje. ³Göho Philip'o
 Bartholomew'o jëvadeje. Göho Thomas'o tax baenövade ae Matthew'o
 jëvadeje. Göho James Alphaeus-are harihohu'o Thaddaeus'o jëvadeje.
⁴Göho Simon hu Jew rajehu jabiesi mueberovo'i nimade aho jiadeje.
 Göho Judas Iscariot jiadeje. Judas Iscariot hu ijönö Iesuni hiruëmiromo a
 jabiesi övore bojëmi'iröhe aho jiadeje. Iesuare apostle 12 jabiesi ihoho éhi
 jio'amadeje.

Apostle 12 jabuhu va'oromo mu vaeröhego Iesuhu rämö'öjade jöhoje.

⁵Ëaribövie 12-ho jaburo mue vaebe jijihorëhego Iesuro rämö'öromo
 uëvadeje: Va'irarijoho sa'a ioro'ioro rajo jubesiriroho Samaria sa'a rajo
 jabiesi amoroho nadi va'orëjo. ⁶A'i Israel rajo jubesiriremu va'orëjo jabumë
 sheep-ëro öre sidövanovoromo éma jijiharue jiaje. ⁷Va'oromo uëbe
 jijihorëjo: Iae ga'ië'arujëjo God-ro böröme namiromo muebejëvego. ⁸Ëhi
 uëbe guomo guomo'ego aribövioho ajémibe vuovë'e aribövioho i'ovëvobe
 sino jomo'ego aribövioho avohëvobe Satan-are ariböviehu a dëre jio'amë'oho
 rarovöl'öjëvobe éhi'obe jijihorëjo. A ajëmì'irarije darugo God-arire
 baejarijoho bogo manaho bojamarije höjo. Ëhuni manaho nadi bae'i aho
 ma-ajémibe jijihorëjo. ⁹Gold ijo bajoho ajivë'e ijo bajoho rövë'e ijo bajoho
 göta esöroho nadi aegoromo ujuoho jijihorëjo. ¹⁰A éninëmiromo ujuohoromo
 aego'irarije esöho nadi ujuohoromo jijihorëjo. Niögoho nadi göho ujuoho'i
 ma-gemu ruohoromo jijihorëjo. Höru guduoho nadi io'amoromo ijahoho nadi
 ujuohoromo jijihorëjo. Éhi jië'e inömo inömoho nadi ujuoho jijihorëjo é hesi
 bëhoho ae rahu mu vaeromo i mana baejë'oho iae mae jië'e jiaje.

¹¹ Va'irarijoho amo masijore o ininore suorovë'oho va'oromo a ma-maho
 nahorëjo. Nahoromo birohogorovo é a hesi osaro raromonövorëjo ijönö é

amore jioromo va'ië'e jëvaje. ¹² Röhu osare rumo va'ë'iroho jejëmiromo uënövorëjo: Huë mae baerëjo. ¹³ Huë mae baerëjamu hegorovo ë osare raromarue ariböviehu uëvë'oho: Iae mae hö uëvë'oho iae huë mae baeruomo'ajëjo. O bijönimë'oho uërëjo: God-are huë ma jö uëvodohu vuonugajëjo. ¹⁴ O di osaehu di amehu jemesi örire nu huodëgoromo jö bogo ejëhë'oho uvorëjo: Jabesi muoho bövioho bise'oho sa'aho tohotohoho sisë höromo jabiesi tohotohe jemesi hörure jiajoho riremo va'orëjo. ¹⁵ Ave jöho na jö mae uëvajëjo: God-hu i'u bojëmi'iröhe maja rovë'iroho Sodom o Gomorrah amo rajo jabuhu i'u baeröhoho ma-jianovo'i a'l'i jemesi jö bogo eruomaje aribövioho jaburo i'u börömo maho baeruomo'ajëjo.

Aehu Iesuare aribövi huë sisë bojëmi'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

¹⁶ Aveho hehëjo. Naro rëmō'øjego jemë vaevë'e sheep harihunö'e vörö'e miehu jioruomajire va'ië'arujëjo. ¹⁷ Ehuni va'romomo sigobehu a gagoro ma-burëro ju'ebiromo va'ajëhi éhi gavë'i jijihorëjo. O ugo mamaehu hesi iemu iromo ma-taemo hijajëhi éhi taemo raromobe va'orëjo. ¹⁸ Ae gëvë'iajo. Jaburo guduamo ujuohëvo va'romomo jögoru muebejarue aribövi jabiesi övore bojëmi'aruëjo. Jabuhu God rajahijarue osa göro göro hisuebijëvo'aruëjo. ¹⁹ Gavana o sa'are a masijo gö gö jabiesi nunire rëmo'iramu nasi jöeni ë riravoromo nasi jöho jabiesi örire sa'a gö rajo jabiesi örire majëhi'arujëjo. ²⁰ Röhu jabuhu guduamo ujuohëvo va'amu a masijo jabiesi nunire riravë'oho nadi uvorëjo: Na diehi jöho majëhi'ejëjo. O rabu jöe majëhi'ejöromo nurunurumorëjo. Rabéni hesi bëhoho jö majëhi'irarije majaho rue'iramu evare majare God-ro ajëmiromo jöho röjëhi'iramu majëhi'arujëjo. ²¹ Bogo jemëhu jöho majëhi'irögoro a'l'i jemesi Vavu hesi Aru'ahohuro jöho simanore bojëmi'iramu jemëro jöho majëhi'arujëjo.

²² Röhu öhuro öho ae gö jabiesi örire bojëminövo'aruëjo muo'amojöro. Vavuohuro abozi harihu'oho éhi gemuoho ë'a'aruëjo. Abozi harihu'ohuro ri'öromo ae uë'iramu vëmu vavu'oho muo'amo'aruëjo. ²³ Röhu jemëhu na uehorovevarujohuni ae aho'obëhe jaburo jemesi örire nue huodëgoruomo'ajëjo. Röhu ae rahu biririvoromo mae uehorovevobe va'ojuvo maja barë'iröhe maja rovë'iroho God-ro baejëvoromo manö bamëvo'ajëjo. ²⁴ Jemë amo göre raromamu aehu sisë vaejëvë'oho huruomoromo amo göro va'onövorëjo. Aveho na jö mae uëvajëjo. Jemë Israel sa'are amo göre göroho bogo va'o barëjë'e God-are A Maho na ö'ejëjo.

²⁵ Jö hejaruje aribövioho jö röjëhijaje aho na bogo iosiremiromo masijoho jëvajëjo. O mu vaejeharuje aribövioho mu simano vaejaje aho na bogo iosiremiromo döroho jëvajëjo. ²⁶ Ehuni jö röjëhijaje aho ae göehu huë vavaene bojemego naehu baejajëhi nasi jö hejaruje ariböviehu éhi

baejë'oho iae mae höjo. O mu simano vaejaje aho ae göehu huë vavaene bojemego naehu baejäehi nasi mu vaejeharuje ariböviehu ëhi baejë'oho iae mae höjo. Ëhesi bëhoho agano muebejëvaje aho na aehu uevaroho: Ja Beelzebul a sisë jabiesi böröme javajë uevarohuni ëhuni ëhi jië'e aribövihuro jemë nasi agane jëvë'ego jö sisë bëhi mae uëruomo'ajëjo.

26 Jö sisëho ëhi uëruomo'ajëjo röhu nadi juhuonëmirëjo. Mue rabe gurihiro jiajoho aho'obëhe va'orahoro jio'a'ajëjo. Rabe rabe subivëhajoho aho'obëhe ma-samaro jio'a'ajëjo. **27** Ëhi jië'e jiaje naehu jöe rabe vahi'e saginiëri majëhijajoho ijönö maja'e ë jöho ma-va'orahoro majëhirëjo. O saginiëri hia'ire majëhijego hejarujoho ëho amo riroro majëhirëjo.

28 Röhu nadi uvorëjo: Ëaribövihuro anaguo'ajëromo juhuonëmiromo jabiesi jöho uehorovorëjo. Jemesi sinohemu muo'amë'oho eni jëvo'i jemesi aru'aho muo'amë'oho bogo eni jioruomë'je jiaje ëhuni jabumë nadi juhuonëmi'l God juhuonamiromo hesi jöho uehorovorëjo. Huhu jemesi aru'ahohu'o sinohu'o vëni'e öri ari'ere babu'öjëvoromo ijumëvo'iröhoho hu eni jiajëjo. Ëaho juhuonamiromo hesi jöho uehorovorëjo. **29** A'i aho bövihoo bise'oho nadi juhuonëmirëjo. Ëhesi bëhoho God-ro uvajëjo: Jemë iae masije jëvajëromo avo'avoho muebejëvaje höjo. Monie ma-bisemu bu'öromo ugo inine niö'i imo'arujëjo. Röhu jemesi Vavuoho bogo uvaje höjo: Ugoho ininego bogo muebe'ejöjo. Bogo ëhioho uvo'li ugoho muebe'amë'ego ugoho bogo gemu vadu'oho ëma vuovoromo ö'idöroho jioromo sa'aroho rireromo rovarue höjo. Vavuohuro gëvego rireromo rovarue höjo. **30** A'i jemë God-ro jemesi bövie bise'e aho'o muebejëhoromo röhu jemesi simano uoho ëhu'o adahëhoromo avo'avoho muebejëhaje höjo. **31** Ëhuni nadi juhuonivorëjo uge aho'obëhe jio'amajoho ëho magianovo'i ae gemu gemu jemë masije jëvë'je jiaje.

Noehu Iesuare jö a nunire huruoho majëhi'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

32 Ae rahu a nunire uvë'oho: Na Iesuare ae jevajë uvë'oho naro nasi Vavue ö'idöre hijaje hesi nunire uvo'ejëjo: Ëho nasi ae magonahe höjo. **33** O ae rahu a nunire uvë'oho: Na bogo Iesuare aehu jevajë uvë'oho naro nasi Vavue ö'idöre hijaje hesi nunire uvo'ejëjo: Ëho bogo nasi aehu magonahehu höjo.

**Iesuhu rovë'ëro ëhu'ëro ae adovoromo göehu jöe
gö göehu jöe gö uehorovarue jöhoje.**

34 Nadi uvorëjo: Nöröhu rovade hesi bëhoho ajamuego sa'ae aho'obëhe iro muorovo'oho vuonugo'i ma-huë baerovoromo gemuoro raromo'iröhego rovade höjo. Na bogo ëhunioho rovode höjo. A'i naehu rovode hesi bëhoho naro nasi jöho majëhijego aëro heromo jöe gö gö uehorovoromo muorovo'iröhego rovode höjo. **35** Naehu rovode hesi bëhoho nasi jöhuni harihohuro vavuoho nue huodivo'i abojohuro vëmoho

nue huodivo'i ajohuro ajoho nue huodivo'iröhego ëhuni rovode höjo. ³⁶A nu huodëgarue aribövioho jabesi agane gemuoho jioruomo'ajëjo.

³⁷Ae rahu ja vavu o vëmu nuninö bamo'i na dejonö bamevë'oho nasi a ma jio'iranoho bogo eni javo'ajëjo. O ae rahu harihu o aboji nuninö bamo'i na dejonö bamevë'oho nasi a ma jio'iranoho bogo eni javo'ajëjo.

³⁸Ae rahu ja bogo uvë'oho: Iesuare jöeni vi'ehe huë vavaene javoje rabe baeromo guomevë'oho iae hesi hö uvoromo bogo korosi hesi i'u banigojiomanovoromo nasi ijore ijore juvë'oho nasi ae jio'iranoho ja bogo eni javo'ajëjo. ³⁹Ja jasi sinohuni uehorovoromo biririvoromo ave sa'are hi'i ëhemu uehorovë'oho ijonöho guomo öriro va'a'anuëjo. O ja nasi jöeni guomë'oho ijonöho maro hi'a'anuëjo.

Mu ma vaejarue hesi mana bae'iröhe jöhoje.

⁴⁰Jemëhu nasi jö majëhibe va'ë'iroho ae rahu jemë rajëhiromo baejëvë'oho ëhuro na'o rajehiromo baejevoruomaje höjo. O ae rahu na rajehiromo baejëvë'oho ëhuro remö'öjamu rovode ahu'o rajahiuromaje höjo. ⁴¹Ae rahu uvë'oho: Ëaho jö God-aro baeromo majahuijaje ae höromo rajahromo baejë'oho ëhuro jö God-aro baeromo majëhiromaje ariböviehu suvuoro ujuoharue ëhi jië'e suvuoroho God-are örire ujuohoruomo'ajëjo. O ae rahu uvë'oho: Ëaho ma-mae höromo rajahromo baejë'oho ëhi jië'e a maehu suvuoro ujuoharuëhi ëhi ujuohoruomo'ajëjo. ⁴²Ave jöho na jö mae uë'ie'ajëjo. Ave nasi ijorajoho ae ma-bise'ehu ö'amu aehu garomo uvë'oho: Ëaho Iesuare ijore ijore juvaje ae höromo ma-bisemu ajamiromo enatuore jovo baguso bojamijë'oho ë aribövioho jaburo iae manaho ujuohoruomo'ajëjo.

Bapataeto vaejaje ae John-hu ae rëmö'öjamu rueromo Iesu jö ua gavare jöhoje.

11 ¹Iesuro hesi aribövie 12 jabis örire jöho majëhinugoromo va'adoho ë bëhire jio'amaje amore amore jöho majëhibe bëhoho röjëhibe juvadeje.

²Iae John bapataeto vaejaje ahuro savoji gagore hiromo hejade uavamu: Kerisoro muoho ëhi vaejaje hö uavamu hegorovo hesi ijorajoho rëmö'öromo uëvadeje: Va'oromo ëhi ëhi Iesu ua garëjo. ³Ua garëjamu va'oromo Iesu uavareje: No uvaruëjo: God-ro a böröme nugö'ö'iramu nosi örire rue'a'ajëjo. Na ja ë aho javajëjo. O na no muebe'ejarëjo ae göëro rueröhego. ⁴Ëhi uavamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Va'oromo diehi hejarujoho gavarujoho John majahirego he'irajo. ⁵Uarëjo: Nöröro ae nuni sisë'oho ajëmijego mae uheriharue höjo. Höru sisë'oho ajëmijego mae jijiharue höjo. Jomo'e aho ajëmijego marëjëvoromo jabesirire sisë sisëho barëjëhaje höjo. Hia'l sisë'oho ajëmijego hia'e dadovoromo jöe hejarue höjo. Vuovë'e aho ajëmijego i'ovarue höjo. Bogo eni jië'e

aribövionarioho ajëmiromo majëhijego God-are jö maho hejarue höjo. John éhi majahirejo. ⁶Röhu John o ae rahu biririvoromo nasi örire mae uehorovevë'oho é ahuro maho hi'a'ajéjo.

⁷Maho hi'a'ajéjamu hegورو vuonorö'ö va'areje. Va'amu gavë'i Iesuro ë hesi bëhire gagovare aribövionarioho John-are jöho majëhiromo uëvadeje: Urimë'ioho jemë rabe ga'irögoro John-hu a rumo'e sa'are hijajiroho ého va'onövarije höjo. Ijo rudu burehu huosihego arue anume va'aje éhi uehorovaje aho na John éhi jië'e ae jiamu ga'lí va'arije höjo. Bogajo. ⁸O diehi jië'e aho ga'lí va'arije höjo. Na John niögu mabëhe sanu'e io'amë'e ae jiamu ga'lí va'arije höjo. Röhu éhi jië'e niögu ma io'amarue aribövionarioho bogo a rumo'e sa'aroho raromo'i a masijehu raromarue osaremu raromarue höjo. ⁹Éhi jië'oho jemë rabëni a rumo'e sa'aroho va'arije höjo. Na John jö God-aro baeromo majëhijaje ae jiamu ga'lí va'arije höjo. Io'ajo. John iae hu éhi jië'e ae höjo. Röhu aveho hehëjo. Jö God-aro baeromo majëhinövare a ioro'ioroho iosirëmiromo John hu börömoho höjo. ¹⁰Iae é a hesi jöho God-are surire éhi jajivoromo uvë'e höjo:

Ave aho God nasi jö bajuvaje aho höjo.

Ja va'ië'iroho naro hu urimo nugöl'ö'iramu va'oromo ae uë'a'ajéjo jaehu va'irane öroho iogorahoröhego.

¹¹Ave jöho na jö mae uë'ië'ajéjo. Ave sa'are raromobe rovare aho ae gemu vadu'oho John bogo iosiramiromo börömoho jië'e höjo. A'i God-hu böröme namiromo muebejëvego hesi aharire raromarue a inino mahuro John iosiramiromo döroho jioruomajëjo. ¹²Urimo John bapataeto vaejavuaje aehu a jö majëhijadeware evare aëro aevoromo daruge aho'bo bojamiromo biririvoromo öroho jiovobe rueruomë'e höjo éhuro God-ro böröme namiromo muebejëvego hesi aharire jëvoröhego. Jaruvoho éhi gemuoho é'oruomaje höjo. ¹³Aevo'ioho Moses jögoru bojëmade ahuro God-hu böröme namiromo ae muebejëvo'iröhe jöho majëhijamu jö God-aro baeromo majëhibe rovare aribövionhuro éhi gemuoho é'obe rovaroho röhu ijo tugoho'ioho John-ro é jöho majëhijade höjo. ¹⁴Röhu urimo majëhiromo uënövare höjo: God-hu böröme namiromo muebejëvego ga'irarije é hesi urimo ae gö rue'a'ajéjo. Éahuro Elijah-hu vaenövade mue gemuoho barue'ajéjo. Jöho éhi majëhinövare höjo. Röhu jemë mae uehorovo'i nëgë'oho uvorëjo: Elijah-are mu barueröhego uövuare aho iae John höjo. ¹⁵Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho bëhoho nahoromo birohonëjo.

¹⁶Röhu jaruvore raromaruje aribövi jemesi jöho uhu'e majëhi'ië'ajéjo. Amo ririre raromarue jö bijönimoruomaje asisö'oho jëvanovajëjo. Amo ririre raromoromo asisö' ioro'iorohuro ioro'ioroho uvëvoruomajëjo: ¹⁷Noehu aninivoromo jemëni virikö huosihëharoho jemëro bijönimoromo bogo ejahuoromo javavarije höjo. Noehu aninivoromo huë vavaeni'e jö iaroho jemëro bijönimoromo bogo ejahuoromo nierusuburu'e bamarije

höjo. ¹⁸ Ëhesi bëhoho John-ro rueromo God uehorovoromo ma-hi'i iohöjovo bogo inövade höjo. Ëhi'onövadoho jeméro ë jö bijönimarue asisö'oho va'ène bijönégamu John-are jöho bogo ejaho'i sisë'i uehorovoromo uvonövariye höjo: Aru'aho sisë dëre jië'ëro ëhu'ëro iohöjovo bogo ijaje höjo. ¹⁹ O God-are A Maho naro rueromo iohöjovo ma-ijaje höjo. Ëhi ë'ajoho jeméro ëhu'o bijönimoromo uvaruje höjo: Nörö gahëjo. Iohö mahunö'e iromo vörö'e jovemu ijaje höjo. Hu vajiohu'e tax baejarue ahu'o a sisë ioro'iorohu'o ëho jabiesi aemo'aeme höjo. Jeméro John-are muohu'o nasi muohu'o bijönimarue höjo röhu no God-are uehoro maho baejë'ëro muohu vaejarue höjo. Ëmuohu aëro garomo uvoruomo'ajëjo: God-are uehoroho iae mae höjo. Ëhu'ëro muohu vaejare höjo.

Ame göehu göehu Iesu bogo ma uehorovare jö Iesuhu jövadohoje.

²⁰ Ëhi uënugoromo ame gö gö birëgadeje ë hesi bëhoho urimë'i hahu a ajëmiromo darugo'e mu masijo vaebe ë amore amore juvamu jabuhu bogo huotorovoromo hu mae uehorovarohuni. Birëgoromo uëvadeje: ²¹ Chorazin'o Bethsaida'o amo rajohumë vaevë'oho jemë sisëro revo hesi jëvajëjo. Naro darugo'e muohu jemesi amore vaejego garomo röhu nasi jöho bijönimarue höjo. Naehu darugo'e mu jemesi amore vaejodoho Tyre amore o Sidon amore vaejego ga'ibejarëjo mami gö'e jabiesi sisëni huë vavaene baeromo niögu sisë io'amoromo uonëro buerovoromo uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baeruomo'ibejajo. ²² God-hu i'u bojëmi'iröhe majä rovë'iroho Tyre o Sidon rajo jabuhu i'u bae'iröhoho ma-jianovo'i jeméro i'u börömo maho bae'a'arujëjo. Ëhuremu uehorovorëjo. ²³ Röhu Capernaum amo rajohumë jeméro jemesi sivue uehorovoromo uvaruje höjo: Nosi ihoho ö'idöre ajiomo'ajëjo. Bogo ëhioho jio'i sa'aro be'a'ajëjo. Ëhesi bëhoho naro darugo'e muohu jemesi amore vaejego garomo röhu nasi jöho bijönimarue höjo. Naehu darugo'e mu jemesi amore vaejodoho Sodom amore vaejego ga'ibejarëjo mu sisëho vuonugo'ibejarëjo ëhuro jabiesi amoho bogo sisërë'i jaruvoho ëhi mae jio'ibejajo. ²⁴ God-hu i'u bojëmi'iröhe majä rovë'iroho Sodom rajo jabuhu i'u baeröhoho ma-jianovo'i jeméro i'u börömo maho bae'a'arujëjo. Ëhuremu uehorovorëjo.

Iesuaro va'oromo nuho'iröhe jöhoje.

²⁵ Iesuro ëhi uënugoromo evare God uavadeje: Apo ja ö'idörohu'o sa'arohu'o muebejanue ae javajëjo. Naro jasi örire huë mae uavajëjo. Rabëni hesi bëhoho jero gavane nuni aji'e a masijohuro uvoruomamü: Nosi simanoho mae javuoromo bövie bise'e ga barëjë'e javuajë uvamu gëgorovo jero jasi jöho jabiesi örire subivëhë'e javajëjo. A'li gavane bogo gavë'e aribövioxhuro bogo döroho bamorovo'i jöho he'i nëgamu gëgorovo jero jasi jö bëhoho röjëhijë'e javajëjo. ²⁶ Apo iae mae höjo. Jero jasi nimoromo ë'ane höjo.

²⁷God ēhi uanugoromo ē aribövioho uëvadeje: Nasi Vavuohuro jöe aho'o bojemijē'e höjo muebe'irodego. Vavuohuro gemuëro Harihoho na avoho gevaje höjo. Harihoho naremuëremu Vavuoho avoho gavaje höjo. O Harihu naehu di aribövi röjéhi'i negë'ohuro ēhuro ē aribövihuremu röjéhijego jabu'o Vavuoho gavarue höjo.

²⁸Röhu jemē ae rahu sivohoromo i'u'e mu vaejamu u'uvëvë'oho ruerego naro jemesi dë vövöbajo'oho sasohëho'iröjo. ²⁹Na sanu'e mae jevë'e jiaje ēhuni nasi muoho banigojiomoromo nasi jöho henövorëjo. Ēhi ēlē'oho jemesi dë vövöbajo'oho ma-mabëhe sasohëvo'ajëjo. ³⁰Rabëni hesi bëhoho nasi muoho i'uhoo bogojio'i sase höjo.

Jew rajehu nuharue majahesi jöhoje.

12 ¹Ēhi'oromo Jew rajo jabiesi nuho majaho rovamu gagorovo Iesumëro mure jijihareje. Jijihoromo hesi ijorajo ömo'ömohuro hömëvamu io ho babovoromo ue'ahobe va'areje. ²Babovoromo ue'ahobe va'amu gagorovo Pharisee ariböviëro Iesu uavareje: Asë'e jaruvoho nuho majae höjo. Jasi ijorajo ömo'ömehu i avoharuoho öho nuho majahesi jögoroho aharüejo. ³Aharüejamu Iesuro uëvadeje: David nosi a böröme jionövade höjo. Röhu hu'o hesi ariböviohu'o jabumë hömëvamu hegorovo huu hë'ade jö God-are surire adaharijoho öho diehi'oromo bogo avoho uehorovarujëjo. ⁴David-ro God-are osa mare va'ade höjo. Va'oromo God-are nunire bahijare io ho hu'o hesi ariböviohu'o ue'ahare höjo. Èioho bogo David'o hesi ariböviohu'o ue'aho'iröhoho jio'i hesi ma-priest-ëremu ue'aho'iröhie ie jiade höjo. Röhu jabuhu ue'aharohuro ēhuro jögoroho ahare höjo. Röhu ē hesi jöho bogojiade höjo. ⁵Ave jöhu'o Moses-hu jögoru surire jajivadoho jemē diehi'oromo bogo avoho adaharije höjo. Nuho majahesi rovë'iroho priest aribövihuro God-are osa börömo hesi muoho vaeromo öhuro nuho majahesi jögoroho ahoruomaje höjo. Röhu God-are osa börömo hesi muoho vaejaruero jië'ero öhu'ëro jöho bogojiajëjo. ⁶Naro jemē uëvajëjo: Mu i'ëro aviae rueromo God-are osa börömo hesi muoho iosiramijë'e höjo. Èhuni nasi ariböviehu i babovoromo ue'aharuhöho jöho bogohöjo. ⁷God-are surire jöho jajivoromo uvë'e höjo: God-ro uvajëjo: Na negajëjo a huë bae'irarije muoho vaejöro mi suvuoroho bogajo. Èjö hesi bëhoho avoho he'ibejarijëjo ave övo uno'e aribövioho bogo uë'ibejarijëjo: Mu sisë ëlë'e jëvajëjo. ⁸God-are A Maho naro nuho majahesi jögoroho muebejaje höjo.

Övo guomahë'e a Iesuhu ajamade jöhoje.

⁹Iesuro ēhi uenugoromo va'adeje. Va'oromo Jew rajehu God rajahijarue osare rumo va'adeje. ¹⁰Amo ē osare övo hitahi guomahë'e aho ē hijë'e jiadeje. Hijamu gagorovo aëro ē raromë'ëro uehorovoromo uvareje: È'ego noro Iesuare jö sisëho nahoromo jögoru muebejarue aribövioho

majēhijarëromo Iesu uavareje: Nuho majare a jabesi sino ajämijë'oho na ëhuro no nosi jögoroho aharue höjo o bogajo. ¹¹O bogajamu Iesuro uhu'e uëvadeje: Jemë ae gemu sheep gemu javë'oho röhu nuho majare guare beva'lë'oho na ja ajamiromo io bamonëjo o bogajo. Io'ajo. Nuho majaroho iae io bamo'anuëjo. ¹²Röhu sheep-oho ma-jianovo'i aho börömo mae höjo. Ëhuni nuho majare a ajämijë'oho iae mae höjo. ¹³Iesuro ëhi uënugoromo ë övo guomahë'e aho uavadeje: Jasi övoho nugöl'öjëjo. Ëhi uavamu hegorovo övoho nugöl'öjamu marëromo övo gö jiajëhi ëhi jiadeje. ¹⁴Mae jiamu gagorovo Pharisee aribövihuro va'oromo Iesu anoröhe jöho mevruomadeje.

Iesu hu God-are mu vaejaje a mae jiaje jöhoje.

¹⁵Iesu anoröhe jöho mevaruë uvamu hegorovo Iesuro ë amore jioromo va'adeje. Va'amu gagorovo ae aho'obëhe hu rihiromareje. Rihiromamu huro guomo guomo'e aribövihoo aho'o ajämamu mae jëvadeje. ¹⁶Mae jëvo'ego uënövadeje: Naehu jemë ajämijode jöho bogave aho uë'irarijëjo. ¹⁷Ëhi uënövade jö hesi bëhoho jö God-aro baeromo majëhinövade ae Isaiah-hu jajivadëhi ëhi jioröhego. Isaiah-ro God-are surire jajivoromo ëhi uvadeje:

¹⁸Naehu baejë'ëro mu vaejaje aho gahëjo.

Nasi dë vövöbajo'e aho'o uehorovego dë mae jevaje aho aviae höjo.

Naro nasi Aru'ahoho hesirire bamaho'ejëjo.

Bamaho'iramu ae aho'obëhe dinö'e dinö'e raromaruoho huro nasi mu ma hesi jöho majëhi'ajëjo.

¹⁹Hu bogo giagiavoromo darugo'oho uvo'a'ajëjo.

Aho hesi huëho amo ririroho bogo he'a'aruëjo.

²⁰Ijo adehu aho bu'öjanovo'ië'iroho hu bogo ahö'lö'ajëjo.

Irehu duorohanovo'ië'iroho bogo duoho'a'ajëjo.

Ëhi ë'obe va'ojiuvo hujeji evare hesi mu mahuro ruahö'öjëvoromo dö maro jio'a'ajëjo.

²¹Ëhi jio'iramu ae aho'obëhe dinö'e dinö'e raromaruohuro hu uehorovoromo uvoruomo'ajëjo: Iae huro gemuëro ajamui'ajëjo.

Iesuhu Satan-are aribövi a dëre jio'amamu rarovö'öjëvadoho hu bogo Satan-are darugoho baeromo ëhioho ë'adeje. Ëhesi jöhoje.

²²Ëhi'amu aëro ae gemu hu'irae baeromo rovareje. Ëaho Satan-are a sisëro dëre abo hijë'ëro ëhu'ëro nune tugohahoromo bitare tövahë'e jiadeje. Ëaho hu'irae baeromo rovamu gagorovo Iesuro a sisë dëre jiajoho rarovö'öjamu bitaroho nunoho mae jioromo jöe jövoromo uherihadeje.

²³Ëhi ajamamu gagorovo ae aho'obëhe jiodudu'iraeromo uarovareje: Ave aho na hu a böröme David-are uje no ajamui'iröhe aho höjo. O rahuo höjo. ²⁴Ëhi atoruomamu hegorovo Pharisee aribövihuro uëruomadeje: O

bogo ëhi jië'e a maho jioromo ë'aje höjo. A'i Beelzebul aru'aho sisë jabisi börömhuro vöröho bojamego ëhuro a dëre aru'aho sisëho rarovöl'ö'amaje höjo. ²⁵Ëhi uëruomamu Lesuro gëromo uvadeje: Ëaribövihuro nasi jöho ëhi uehorovaruëromo uhu'e uëvadeje: Sa'ae gemuehu adovoromo jabisi arijo'arije muorovë'oho barërovo'ajëjo. Ame gemuehu o agane gemuehu adovoromo jabisi arijo'arije muorovë'oho bogo biririvo'l' barërovo'ajëjo. ²⁶Ëhuni Satan-ro ri'l'öromo hesi aribövi a jabisi dëre jio'amajoho rarovöl'öjëvo'ibejajo ëhuro hesi aribövihuo'muorovo'ibejajo hesi darugoho muoho uehoroho diehi'oromo biririvoromo nami'ibejajo. ²⁷Röhu jemëro uvarujëjo: Sisë a börömhuro nörö vöröho bojamego hesi sisë aribövihuo'raroval'ö'amaje höjo. Ëhi jië'oho na jemesi aribövihuro sisë a börömo hesi vöröho baeromo raroval'ö'amarue höjo. O diehi'oromo ë'arue höjo. Jaburo uë'a'aruëjo: Sarerivarujëjo. Aho bogo sisë a börömo hesi vöröho baeromo éhioho ë'arue höjo. ²⁸A'i naro God-are Aru'aho hesi darugoho baeromo rarovo'amaje höjo. Ëhuni uvorëjo: God-ro aevoromo böröme namiromo nosi örire muebejavuajëro jië'ero ëhu'ero ë'ajëjo.

²⁹Röhu aehu darugo'e a hesi osare rumo va'ormo hesi mae sisë ujuohaho va'ię'iroho bogo ëma ujuohaho va'irögoro urimo darugo'e aho guduamoromo tövonugoromo evare hesi inömo inömoho ujuohaho va'a'ajëjo. Naro Satan ëhi ruahö'özaje höjo.

³⁰Ae rahu bogo nasi a jië'oho ého huro na'o muorovaje höjo. O na bogo ajemiromo nasi aribövi gagovë'oho ého huro arua anumiae nugöl'ö'amaje höjo. ³¹Ëhuni uëvajëjo: Aehu mu sisë vaejë'oho God-are iho ijumarue jö sisë atë'oho aho'o God-ro uehorovoromo vuonugého'ajëjo. A'i God-are Aru'aho hesi iho ijumë'oho éhi jië'e jö sisëho God bogo uehorovoromo vuonugo'ajëjo. ³²God-are A Ma nasi jö sisë'i atë'oho God-ro uehorovoromo vuonugo'ajëjo. A'i God-are Aru'aho hesi jö sisë'i atë'oho ého God bogo uehorovoromo vuonugo'ajëjo jaruvo majahu'o maja ijohu'o.

**Aho jö jövajire heromo uvarueje: Ëa hesi dë vövöbajo'oho
mae höjo ë aho sisë höjo. Ëhesi uhu jöhoje.**

³³Ijo bajo mae uro'i nagë'oho ijo ma hesi bajoho uro'a'anuëjo. O ijo sisë javë'oho bajo sisë uro'a'anuëjo. Ijoho bajoro garomo uvo'a'anuëjo: Ëijoho mae höjo ého sisë höjo. ³⁴Sigobu abozi harihu'e jëvanovajëjo. Ijo sisë va'ëne jëvë'oho jemë diehi'oromo ijo bajo manö'e raeromo jö mae atorëjo. Bogo eni jëvajëjo. Uehoro maehu o uehoro sisëhu dë vövöbajo'ere rarovëvajoho éhi jië'e jöho jö'ero atarue höjo. ³⁵A maho uehoro maëremu jëvë'ero jö maemu atarue höjo. A sisëho uehoro sisëremu jëvë'ero jö sisëmu atarue höjo.

³⁶Naro jemë uëvajëjo: Jö sisë rabe rabe éma atë'oho mevëvo géröhe majaho rue'iramu God-ro uë'a'ajëjo: Ejöho rabëni atarije hö uë'iramu mana ua'a'arujëjo. ³⁷Ae gemu gemu jasi jöre garomo ua'a'ajëjo: Ja a mae javajëjo. O jasi jöre garomo ua'a'ajëjo: Ja a sisë javajëjo.

**Ariböviehu Iesu bogo ma uehorovoromo huhu
darugo'e mu vaejöro dinamare jöhoje.**

³⁸ Ehí jövamu hegorovo Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ae gö gö o Pharisee ae gö gö ého jaburo ri'öromo uavareje: Tisa no naguajéjo gal'i jero darugo'e muoho vaejego éhuro uvo'iröhéro: Ja daruge God-aro baeromo muoho vaejanue höjo. ³⁹ Vaejanue höjamu uëvadeje: Sareri'e aribövi sisë jëvajéjo. Magonahehu hesi baru vuonugo'i ma-juvajéhi jeméro ehí God vuonugo'i mue gö gö uehorovaruje höjo. Jemë rabëni darugo'e muoho gal'i nimarujéjo. Na ehí jië'e muoho bogo vae'i a'l'i jö God-aro baeromo majëhinövade ae Jonah-hu God-are mu börömo röjëhijade ehí jië'e muohuremu röjëhi'ejöjo. Mue gö gö bogajo. ⁴⁰ Jonah-are mu börömo hesi bëhoho jovo mi börömohuro Jonah nimu'öjamu abueromo hesi dëre hijade höjo. Hiromo majae niö'i gemu vahie niö'i gemu hesi uhure égubijiohamu höröjadié höjo. Höröromo rovadëhi God-are A Maho naro sa'a gagore abo hiromo majae niö'i gemu vahie niö'i gemu hesi uhure höröromo rue'ejöjo. ⁴¹ Nineveh amo rajohuro ave jaruvore raromaruje aribövihou'o gemu mae ri'öromo God-are nunire riravoruomo'ajéjo. Riravo'iramu God-ro jabesi mu maho garomo jemesi mu sisëho garomo jemë uë'a'ajéjo: Nineveh amo rajehu vaejare ehí jië'e mu maho bogo vaejë'ego éhuni na uëvajéjo: Jemë sisë'e aribövie jëvaje sisëro va'ohëjo. Ehesi bëhoho è Nineveh amo rajohuro mu sisë vaeruomë'éro hejare Jonah-ro God-are jöe majëhijamu hegorovo jabesi uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baejare höjo. Jonah ma-bise'o jioromo jö majëhijadoho Nineveh amo rajohuro hesi jöho ejahare höjo. A'l'i naehu hu iosiramiromo börömo jioromo jö majëhijajoho jemë bogo ejeharuje höjo. Èhu'ëro jië'ëro mevo géröhe majaho rue'iramu jemë sisëréjëvo'ajéjo. ⁴² O ého majaho rue'iramu arue sa'a göre börömo vaenövade magonahohuro ave jaruvore raromaruje aribövihou'o gemu mae ri'öromo God-are nunire nami'a'ajéjo. Nami'iramu God-ro sa'a gö rajo magonaho hesi mu maho garomo jemesi mu sisëho garomo jemë uë'a'ajéjo: Èmagonahehu vaejade ehí jië'e mu maho bogo vaejë'ego éhuni na uëvajéjo: Jemë sisë'e aribövie jëvaje sisëro va'ohëjo. Ehesi bëhoho è sa'are börömo vaenövade magonahohuro hesi sa'aho vuonugo'i öri égoböviro rovade höjo a böröme Solomon-hu nuni aji'e jö jövajoho he'iro. Solomon-hu ae ma-bisemu börömo jioromo jö majëhijajoho è magonahohuro he'i nimade höjo. A'l'i naehu Solomon iosiramiromo börömo mae jioromo jö majëhijajoho he'irarijoho jemë bijönégajéjo. Èhu'ëro jië'ëro mevo géröhe majaho rue'iramu jemë sisëréjëvo'ajéjo.

**Satan-are a sisëhu a hesi dëre vuonorö'ö abueromo
ijumahade uhu jö Iesuhu jövadohoje.**

⁴³ Röhu Satan-are mu ajamijaje aru'aho sisëhuro ae gemu hesi dëre hi'a'ajéjo. Hiromo hörö va'a'ajéjo. Va'oromo jovo rumo'e sa'are va'oromo

hi'iröhe röhoho nahobe juvojuvo bogo birohogorovo ⁴⁴ uvo'a'ajéjo:
 Na vuonorölö va'oromo hijode sionore röhu maho ë hi'ejöjo. Ëhi
 uvonugoromo vuonorölö va'oromo urimo hijade a hesi dëre abueromo
 ga'a'ajéjo dë vövöbajo'oho gagemu jio'i bibivoromo iogorë'e ma-mabëhe
 osa va'ëne jio'iramu. ⁴⁵ Ëhi jio'iramu gagorovo va'oromo Satan-are
 aru'aho sisë aho'obëhe söromo rue'a'ajéjo. Ëurimore ro hijade aru'ahoho a
 sisë höjo. Ijore huhu sö rovade aribövihuro hu iosiramiromo jabumë sisë
 bëhi mae jioruomajéjo. Ëhu'éro urimo sisë'i hijade aho ijönöho sisë bëhe
 hi'a'ajéjo. Jaruvore raromaruje aribövi sisëho jemë ëhi sisérëjëvo'ajéjo.

Iesuare vämu ömo'öme o ö ömo'öme rahumë jëvaje jöhoje.

⁴⁶ Ëhi jövamu evare hesi vämohu'o ö ömo'ömohu'o jaburo Iesu'lö jöe ato'i
 négamu rueromo amonö riravareje. ⁴⁷ [Riravamu ae gemuëro ri'öromo Iesu
 uavadeje: Hë-ajo. Jasi vämohu'o ö ömo'ömohu'o ja'o jöe ato'i nimoromo
 amonö riravaruejo.] ⁴⁸ Riravaruejamu Iesuro uavadeje: Ja uehorovanuho nasi
 vämoho nasi ö ömo'ömoho di aribövioho jioruomajéjo. ⁴⁹ Ëhi uanugoromo hesi
 ijore ijore jijiharue aribövioho övöro röjëhijadeje ae aho'obëhe jaburo gëjöro.
 Hesi aribövioho röjëhiromo ae aho'obëhe uëvadeje: Aruëroho nasi vämohu'o
 ö ömo'ömohu'o jëvajéjo. ⁵⁰ Ae rahu nasi Vavue ö'idöre hijaje aehu nimajëhi ëhi
 ë'ë'oho ëhuro ë aribövioho nasi öe ma'ine väme jioruomajéjo.

Aehu i ujo sa'a mare sa'a sisëre riremade uhu jöhoje.

13 ¹ Emajae gemuore Iesuro osare jioromo va'oromo nume jovo e'u
 riröre abuejadeje. Abueromo God-are jö bëhoho röjëhi'i sa'aro
 hijadeje. ² Hijamu ae aho'obëhe ro tagavamu Iesu jovore boat gagore
 va'o hi'i ae aho'obëhe jovo riröre riravareje. ³ Riravamu Iesuro uhu jöe
 majëhiromo ëhuro jöe aho'obëhe röjëhijadeje.

Röjëhiromo uëvadeje: Iae ae gemuëro i uje ujuohoromo mure riremo'i
 va'ade höjo. ⁴ Riremobe va'amu ujo ioro'ioroho örire rireromade höjo.
 Rireromamu gavë'i ugëro ro i barëjare höjo. ⁵ Ujo ioro'ioroho munë uhunö
 jiële sa'are rireromade höjo. Rireromoromo ma-burëro ri'amade höjo sa'aho
 munë döro ma-bisemu jië'ëro. ⁶ Riromo dirumoho bogo ma io'amë'ëro majaëro
 rojomoromo anamu sahori'amade höjo. ⁷ Ujo ioro'ioroho bibë'e resu resu'e
 sa'are rireromade höjo. Rireromë'ëro bibë'e resuohuro riromo ujo maho
 baba'amade höjo. ⁸ Ujo ioro'ioroho sa'a mare rireromade höjo. Rireromoromo
 riromo bajoho rae'amade höjo. Uje gemu gemu röhu ioro'ioroho bajé 100
 rae'amo'i ioro'ioroho 60 rae'amo'i ioro'ioroho 30 rae'amade höjo. ⁹ Ae rahu ja
 God-are jö hejanue ae javë'oho bëhoho nahoromo birohonëjo.

Iesuhu rabëni uhu'e majëhinövade ë hesi jöhoje.

¹⁰ Ëhi'amu Iesuare ijomajo ömo'ömohuro rueromo Iesu uavareje: Ja ae
 aho'obëhe jö majëhijë'iroho ja rabëni uhu'oho majëhijanue höjo. ¹¹ Rabëni

uhu'oho majéhijanue höjamu uëvadeje: God-ro böröme namiromo aho'obëhe muebejaje jöho urimoho subivëhade höjo. Ësubivëhade jöho huro hesi suvuore jemë bojëmijë'e höjo jemëremu he'i a ioro'ioro bogo heruomoröhego. ¹² Ëhesi bëhoho aji'e jö javë'oho God-ro gö'o bojami'iramu baeromo bövi mae javo'ajëjo. O bogojavë'oho bisemu baejanoho God-ro ë uehoroho mu'uvaho'ajëjo. ¹³ Ëhuni naehu uhu jöemu ë aribövi majéhijaje hesi bëhoho jabu gavaruoho bogo avoho gavarue höjo. Hejaruoho bogo avoho heromo simanoroho baejarue höjo. ¹⁴ Jabumë ëhi jië'e aribövie jioruomajëjo. Jabesi jöho mami'e jö God-aro baeromo majéhinövade ae Isaiah-ro jajivoromo ëhi uvë'e höjo:

Jemë hemu he'a'arujëjo
röhü bëhoho bogo avoho he'a'arujëjo.

Jemë gaemu ga'a'arujëjo
röhü bëhoho bogo avoho ga'a'arujëjo.

¹⁵ Ëaribövi jabesi dë vövöbajo'oho i'uhëgaje höjo.
Hia'oho tugohëhë'e höjo.
Nunoho sigohijëhë'e höjo.
Bogo ëhioho jëvo'ibejajo nunëro ga'ibejarëjo.
Hia'ëro he'ibejarëjo.
Dë vövöbajo'oho sasohoromo jöho bae'ibejarëjo
ëhuro jabumë huotorovoromo rue'ibejarëjo
naro avohëvego mae jëvo'ibejajo.

¹⁶ Isaiah-hu jajivadëhi aribövi ioro'ioro höjo. A'i jemë huë mae baejë'e jëvajëjo. Rabéni jemë nunëro garomo avoho gavaruje höjo. Hia'ëro heromo avoho hejaruje höjo. ¹⁷ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë gavaruje muoho o hejaruje jöho urimë'i jö God-aro baeromo majéhinövare arübövihu'o a ma ioro'iorohu'o aho'obëhe jaburo nimoruomade höjo garomo he'iro. Röhü bogo garomo bogo heruomade höjo.

I ujo sa'are riremade uhu jö Iesuhu huruoho majéhijadohoje.

¹⁸ Röhü aehu i ujo riremade uhu jö hesi bëhoho hehëjo. ¹⁹ God-hu böröme namiromo muebejëvaje jöho ae rahu hia'ëremu heromo bogo avoho hejamu gavë'oho a sisë börömohuro rovaje höjo. Rueromo gavaje God-are jöho i ujo va'ëne jabesi dëre jiego garomo baeniëhiromo rori'o bu'øjaje höjo. Ujo örire rireromamu ugehu i barëjare jö hesi bëhoho ëhi höjo. ²⁰ O i ujehu munë uhunö jië'e sa'are rireromoromo riromo sahoril'amade jö hesi bëhoho aëro God-are jöho heromo ma-burëro nimorohoromo jöho ejaharue höjo. ²¹ Ejahoromo jöho ma-döëremu baejë'ëro ëhu'ëro majae ma-bunemu mae uehorovoromo garöhe God-are jö uehorovaruohuni aehu sisë vaejëvamu gavë'oho o huë vavaene rovamu gavë'oho ma-burëro vuonugarue höjo. ²² O ujehu bibë'e resu

gemuore rireromade jö hesi bëhoho aëro God-are jöho hejarue höjo. Heromo ave sa'a hesi muohuni nurunurumoromo o sarerivoromo uvarue höjo: Inöme bövie bise'e masije höromo jabisi nuninö bamarue höjo. Bamoromo sa'arohemu uehorovaruohuro éhuro God-are jö jabisi dëre jiajoho taemego jabumë bogo rae avoharue höjo. ²³O ujehu sa'a mare rireromoromo baje 100 o 60 o 30 rae'amade jö hesi bëhoho aëro God-are jöho heromo avoho hejarue höjo. Avoho heromo rae avoharue höjo. Ioro'iorohuro ioro'iorohu iosirëmiromo mu ma-mabëhe vaejarue höjo.

Resu sisëhu iruno'o ma hesi gemuore ri'amade uhu jöhoje.

²⁴Iae Iesuro uhu jöe gö'o majëhijadeje. Majëhiromo uëvadeje: Ae gemuehu ujo ma riremoromo ë'adëhi God-ro böröme namiromo hesi öri ari'oho éhi muebejaje höjo. Ae gemuëro mure va'oromo iruno'e ujo mahö riremobe va'ade höjo. ²⁵Ëhi ë'ë'éro ae aho'obëhe momorö'öjë'e jiamu gagoro mu arijo'ohu'o muorovaje ae gemuëro mure rovade höjo. Rueromo i val'ene resu sisëho i ujo riremadire ë riremonugoromo val'ade höjo. ²⁶Ëhi ë'ë'éro iruno'oho riromo baje raejamu gavë'i resu sisëhu'o riromo rae'amade höjo. ²⁷Resu sisëhu'o rae'amamu gagorovo mu arijo'o hesi mu vaejarue aribövihuro rueromo uavare höjo: Asë'e ja ujo mae jasi mure riremane höjo. Diehi'oromo resu sisëhu'o rijade höjo. ²⁸Uëvade höjo: Na'o muorovaje ahuro ë'ade höjo. Ë'ade höjamu uavare höjo: Ëhi jië'oho na ja nagajéjo no va'oromo resu sisëho ravojöro. ²⁹Uëvade höjo: Bogajo. Jemëro resue ravo'ihöromo iruno'ohu'o ravo'amojöëni bogo éhioho ë'a'arujéjo. ³⁰Ëhuni iruno'ohu'o resuohu'o nugego éhi gemu mae ri'irajo gagovo'iröhe majaho rue'iröhe höjo. Ëmajaho rue'iramu iruno'e gagovarue aribövihuo naro uë'ejöjo: Úrimo resuoho ravoromo huhoho'amorëjo véniro huo'irarije. Amo evaro iruno'oho gagovoromo ujuoho va'oromo nasi iruno'o osaro bahirëjo.

Ijo hisue mustard-hu ëgovaje uhu jöhoje.

³¹Röhu uhu jöe gö'o majëhiromo uëvadeje: Ijo hisu ihe mustard ujehu börömoriromo ëgovajéhi God-ro böröme namiromo ae gö'o gö'o éhi gagovoromo muebejëvobe va'a'ajëjo. Ae gemuëro mustard ijo hisu uje gemu baeromo hesi mure öjade höjo. ³²Röhu bajo ioro'iorohu majaïnovam'oi a'i ë mustard ujohu biseharihe höjo. Ëhi höjo röhu riromo ëgovoromo ijo hisu ioro'iorohu iosirami'amoromo ijo va'ene jiaje höjo. Ijo val'ene jiego ugëro rueruomoromo ë ijo hesi adore ijue vae'amarue höjo.

I dë huaje osehu ire rumorovade uhu jöhoje.

³³Ëhi majëhinugoromo uhu jöe gö'o majëhiromo uëvadeje: God-hu böröme namiromo muebejëvaje öroho aviëhi höjo. I dë huaje osehu ire rumorovajéhi God-hu böröme namiromo muebejëvaje muohuro sa'aë

aho'o ëhi rumorovobe va'aje höjo. Magonahe gemuëro ie aho'obëhe gagovoromo i dë huaje osoho i gemuore bamoromo iohu'o buarohade höjo. Buarohamu ë ioho aho'obëhe rumorovo barëjade höjo.

³⁴ Ëjöho aho'obëhe Iesuro uhu'e majëhijamu rue gagovare aribövihuro hejareje. Jöe aho'o ma-uhu'e gemu majëhinövadeje. ³⁵ Ëhi uhu'e majëhijade jö hesi bëhoho urimo jö God-aro baeromo majëhinövade ae gemuëro Iesuhu vae'iröhe mu jöho God-are surire jaivoromo uvadeje:

Naro uhu'e majëhinövo'ejöjo.

Ö'idö sa'a bamadevare evare aevoromo subivëhobe rovade jöho na jövonövo'ejöjo.

Resu sisë hesi uhu jö Iesuhu huruoho majëhijade jöhoje.

³⁶ Ëhi'onugoromo gagovarue aribövioho rëmo'i osare va'adeje. Osare va'amu gagorovo hesi ijorajo ömo'ömohuro rueromo uavareje: I valëne resu sisëhu i mure ri'amade jöho huruoho majahuijego no hejarejo.

³⁷ Hejarëjamu uëvadeje: Ujo ma riremade a hesi jö bëhoho uëromo ë'ode höjo: God-are A Maho nörö höjo. ³⁸ I mu hesi jö bëhoho uëromo ë'ode höjo: Sa'ae aho'obëhe dinö'e dinö'e jiope va'ajëjo. I ujo hesi jö bëhoho naro uëromo ë'ode höjo: God-hu muebejëvego hesi aharire raromarue aribövie jioruomajëjo. I valëne resu sisë hesi jö bëhoho naro uëromo ë'ode höjo: A sisë börömo hesi aribövie jioruomajëjo. ³⁹ Mu arijo'o nu huodivoromo resu sisë hesi ujo riremade a hesi jö bëhoho naro uëromo ë'ode höjo: Satan höjo. I gagovo'iröhe maja hesi jö bëhoho naro uëromo ë'ode höjo: Ave sa'a bövi bise'o barë'iröhe majaho höjo. I gagovo'iröhe aribövi jabesi jö bëhoho naro uëromo ë'ode höjo: Anera aribövioho jioruomajëjo. ⁴⁰ Resu sisë gagovoromo vëniro huarüehi sa'a bövi bise'o barë'iröhe majaho rue'iramu ëhi jio'a'ajëjo. ⁴¹ Ëho majaho rue'iramu evare God-are A Maho naro nasi anera aribövioho rëmö'ö'iramu jabumëro rueruomo'ajëjo. Rueruomoromo mu sisë röjëhijarue o God-are jö aharue aribövi God-hu muebejëvajoho mevoromo ⁴² vënì börömehu ravajire ruruhö'örüomo'ajëjo. Edirö'ore ae aho'obëhe nierusuburu'e bamoromo ane ja'ihu vuogigimoruomo'ajëjo. ⁴³ Ëhi e'iramu evare mu mae vaejarue aribövihuro jabesi Vavuehu muebejaje öri ari'ere raromoromo majaehu bamoromo ajivajëhi ëhi ajivoruomo'ajëjo. Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho bëhoho nahoromo birohonëjo.

Gurihijë'e inömo mabëhe o nenia mabëhe ë inömo jabesi uhu jöhoje.

⁴⁴ Röhu God-hu böröme namiromo muebejëvaje jö göho uhu'e uë'ië'ajëjo. Ae gemuehu gurihi nugë'e inömo mabëhi birohoromo ëhuremu gemu uehorovadëhi God-hu böröme namiromo muebejëvaje jö ëhuremu ëhi uehorovo'irarije jöho höjo. Ae gemuëro ae gö hesi mure juvo'l i gavade höjo inömo ma-mabëhe gagovoromo gurihi nugë'e jiamu.

Gurihi nugë'e jiamu gagorovo huro ujuohoromo röhu maho gurihiromo duhade höjo. Duhonugoromo ë inömohuremu uehorovoromo nimorohë'i va'oromo hesi maho sisëho aho'o imo'amo barënugoromo ijo bajo bövi mae baeromo vuonorö'ö va'oromo gurihi nugë'e inömoho bae'i ë muoho imade höjo.

45 O aehu nenia mabëhe éhemu uehorovadëhi God-hu böröme namiromo muebejëvaje jö éhemu éhi uehorovo'irarije jöho uhu'e uë'ië'ajëjo. Nenia imo'amaje ae gemuëro nenia mabëhe imo'amo'i nahobe juvade höjo. **46** Nahojuvo neniae gemu ma-mabëhoho birohade höjo. Birohonugoromo ë nieniahuremu uehorovoromo va'oromo hesi maho sisëho imo'amo barënugoromo ijo bajo bövi mae baeromo vuonorö'ö va'oromo ë nieniaho gemu imade höjo.

Viö uhu jöhoje.

47 Röhu God-hu böröme namiromo muebejëvaje jö göho uhu'e uë'ië'ajëjo. Aëro viö böröme jovo e'ure ba'amare höjo. Ba'amamu jovo maje ihe gö gö viöre aegade höjo. **48** Aegoromo irijiomamugo evare jovo riröre bava'oromo raromare höjo. Raromoromo jovo majo maho suvoromo hevöre io'amo'i sisëho ruruhö'özare höjo. **49** Èjö hesi bëhoho ave sa'a hesi majaho barë'iramu éhi jio'a'ajëjo. Aneraëro rueruomoromo a maho éhi rémo'i a sisëho mevoromo ujuohoromo **50** vëni börömehu ravajire ë ruruhö'özaruëjo. Èdirö'ore ae aho'obëhe nierusuburu'e bamoromo ane ja'ihoo vuogigimoruomo'ajëjo. Éhi jio'a'ajëjo.

Jö mae göho mamie göho i'e ë hesi jöhoje.

51 Röhu naehu majëhijode jöho aho'o na jemë he barëjarije höjamu uavareje: Io'ajo. **52** Io'ajamu Iesuro uëvadeje: Èhu'ëro God-are jögoru mami öri röjëhijaje ae rahu God-hu böröme namiromo muebejëvaje jö i'ohu'o èhu'o hejë'oho inömo mamiohu'o i'ohu'o hesi osare jiaje aho va'ëne jianovajëjo. Èhi jië'e aehu inömo mamiohu'o i'ohu'o bahijaje osare jio'amajoho va'orahoro ujuoho rueromo röjëhijajéhi èhi jië'e aribövioxhuro God-are jö mamiohu'o i'ohu'o ae röjëhiruomo'ajëjo.

Iesuare amo rajehu Iesu bijönimoruomade jöhoje.

53 Èhi jië'e uhu jöho majëhinugoromo Iesuro va'adeje. **54** Va'oromo hesi amëro rovadeje. Rueromo hiromo God rajahijarue osare rumo va'oromo God-are jö bëhoho röjëhijadeje. Röjëhijamu hegorovo tiöjëvadeje. Tiöromoxuvoruomadeje: Diehi'oromo simano maho baeromo darugo'e mu masijoho vaejaje höjo. **55** Hu sarerivajëjo. Ma-ijo muemu vaejaje a hesi harihe höjo. Hesi vëmoho Mary höjo. Hesi ö ömo'ömoho James Joseph Simon Judas èhi jio'amajëjo. **56** Hesi ma'ino ömo'ömoho aho'o no'o gemu mae raromarue höjo. Èhi jië'oho diehi'oromo aviëhi jië'e

muoho baejade höjo. ⁵⁷Éhi uvoromo nue huodivareje. Nue huodivamu gëgorovo Iesuro uëvadeje: Jö God-aro baeromo majëhijarue aribövioho dinö'e dinö'e va'ë'iroho äéro no mae uehorovavuarue höjo. A'i nosi sa'a raje agane gemuoho jemëremu bogo éhioho uehorovavuaruje höjo. ⁵⁸Éhi uënugoromo darugo'e muoho ma-gemu gemu ë vaejadeje amo rajoho bogo ma uehorovaruego.

John bapataeto vaejaje a guomade jöhoje.

14 ¹Éhi'amu Iesuhu mu börömo vaejaje jöho sa'a a böröme Herod-ro hejadeje. ²Herod-ro jöho heromo hesi mu vaejarue aribövioho uëvadeje: Éaho John bapataeto vaenövade aho höjo. Hu guomoromo ri'özjë'e höjo. Guomoromo ri'özjë'ero éhu'ëro darugo böröme baeromo mu masijoho vaejaje höjo.

³⁻⁴Röhu ë jö hesi bëhoho urimë'i Herod-ro hesi öe Philip-are vabore hesi iohoho Herodias gohoniahijadeje. Gohoniahijamu John-ro ri'öromo ua'i hijadeje: Émagonaho baejanoho ého bogo maehu höjo. Éhi ua'i hijamu Herod-ro é magonaho hesi jööni ae uëvamu John guduamoromo tövoromo savoji gagore ba'amareje. ⁵Éhi'amu Herod-ro John ano'i nimoromo röhu uvadeje: Ae aho'obëhe uvoruomaje höjo: John hu jö God-aro baeromo majahuijaje ae hö uvarue höjo. Éhi uvoromo ë aribövioho juhuonëmiromo bogo anadeje.

⁶Éhi'ojuvo Herod rahade majaho rovadeje. Herod rahade majaho rovamu Herodias-are abojohuro ae aho'obëhe jabiesi nunire rueromo javavadeje. Javavamu Herod-ro garomo vuëvadeje. ⁷Vuëvoromo magonahoho uavadeje: Ja rabe rabe nagë'oho iae na bojamiejöjo. God-ro ge'ego na mae uavajëjo. ⁸Éhi uavamu abojohuro va'o vëmehu nimade jöho heromo rueromo Herod uavadeje: Bapataeto vaejaje ae John-are sönöho tarioromo simanoho hevöro bamoromo avehuro baro bojemëjo. ⁹Éhi uavamu hegorovo rue a börömohuro huë vavaene baejadeje. Huë vavaene baejade höjo röhu urimo darugo'e jöho ë aribövi jabiesi nuniro ë magonahoho mae uavë'ëro éhu'ëro jöe bojëmiromo uëvadeje: Magonahehu nimajoho baro bojamihëjo. ¹⁰Bojamihëromo ae rëmö'löjamu savoji gagore va'oromo John-are sönöho tarioromo ¹¹simanoho hevöre bamonugoromo barueromo abojoho bojamijareje. Bojamamu huro bava'o vëmoho bojamadeje. ¹²Éhi'amugo John-are ijore ijore jijiharue aribövihuro rueromo sinoho bava'oromo guavareje. Guavonugoromo va'oromo Iesu majahijareje.

Iesuhu ae aho'obëhe 5,000 da'uojëhade jöhoje.

¹³John bapataeto vaejëvaje a guomade jöho majëhijamu hegorovo Iesuro va'oromo boat-re ajiò hiromo a rumo'e sa'are va'i va'adeje hu'o hesi ariböviohu'o sivue raromoröhëni. Éva'aje jöho hegoro ae aho'obëhe

jabesi amore amore jioromo va'oromo Iesuhu va'ajire sa'a höréro ë va'oruomadeje. ¹⁴ Va'oruomamu Iesuro jovo döre boat-re va'adoho sa'are rueromo ravo'amoromo gavade ae aho'obëhe tagavë'e jiamu gëgorovo jabesi jöeni vavaenimoromo jabesi aribövie guomo guomo'oho ajémijadeje.

¹⁵ Ēhi'ojuvo majae garobo'e bamamugo hesi iJORAO ömo'ömohuro rueromo uavareje: Aveho a rumo'e sa'aе höjo. O majae mami'e barëjë'e höjo. Ēhuni aribövioho rëmöl'ögjego amo göro göro va'oromo ie imo'amo'irarëjo. ¹⁶ Ie imo'irarëjamu Iesuro uëvadeje: Jabumë rabëni va'ojörajo. Jemëro iruno'oho da'ujöhëriëjo. ¹⁷ Da'ujöhëriëjamu uavareje: Iae mae höjo röhu aviae no ie övo gö mine visue niö'i ēhemu javuajëjo. ¹⁸ Ēhemu javuajëjamu uëvadeje: Baro bojemihëjo. ¹⁹ Ēhi uénugoromo huro aribövioho uëvadeje: Garasioro raromohëjo. Raromohëromo ie övo gö mine visue niö'i ujuoho rovaroho ého huro ujuohoromo ö'idöho sioroho garomo God huë mae uavadeje. Huë mae uanugoromo iohu ato'atovoromo hesi iJORAO ömo'ömoho i'imëmamu ujuohoromo ae aho'obëhe suvuorëmijareje. ²⁰ Suvuorëmijamu ae aho'obëhe ë iohu visuoho ue'ahamu da'uëgadeje. Da'uëgamu gagorovo iJORAO jaburo vitu vituoho gagoromo aegamu esöe aho'obëhe 12 irijiomo'amadeje. ²¹ Ēhi'areje. Ama'e aho'obëhe 5,000 rabu'e iohu'o visuohu'o ue'ahoruomadeje. Röhu magonahe asisö'e jabu'o ue'ahareje.

Iesuhu e'u döre hörehu va'ade jöhoje.

²² Ēhi'amu Iesuro hesi iJORAO ömo'ömoho uëvadeje: Boat-oro ajiaromoromo e'u ioni gönö urimo va'ohego na a ioro'ioroho rëmöl'ögjöjo. ²³ Ēhi uëromo ae aho'obëhe rëmöl'önugoromo parie vae'i hesi sivue dahorure ajiomadeje. Ajiomoromo hesi sivue hijamu vahiomadeje. ²⁴ Vahiomamu nume iJORAO jaburo öri ègoböviro jovo döre va'oruomamu evare burëro jabesi nuninö rueromo jovoho hasaromo boat-ohu'o babu'ögjëvobe va'adeje. ²⁵ Ēhi'ojuvo sisonuvo'ia'amu Iesuro jovo döre höréro rovadeje. ²⁶ Jovo döre rovamu gagorovo iJORAO jaburo jiodudu'iraeromo uavareje: Aru'ahëro rovajëromo juhuonivoromo jö'e dadovareje. ²⁷ Jö'e dadovamu hejë'i Iesuro uëvadeje: Nadi juhuonivo'i biririvohëjo. Na jevajëjo. ²⁸ Na jevajëjamu Peter-ro uavadeje: Bada ja javë'oho uevego na jovo döre ö'öjo. ²⁹ Ö'ögjamu Iesuro uavadeje: Rovëjo. Rovëjamu hegorovo Peter-ro boat-re jioromo jovo döre abueromo Iesu biroho'i höréro jovo döre va'adeje. ³⁰ Va'ihö gavade bure rovamu gagorovo juhuonivadeje. Juhuonivoromo jovo gagore abue'ia'amu gavë'i uvadeje: Bada ajemëjo. ³¹ Ajemëjamu hejë'i Iesuro övoho nuggöl'öromo Peter ma'enoromo uavadeje: Mae uehorovevo avoho'ibejanëjo. Ja rabëni uehoro niö'ioho baejane höjo. ³² Ēhi uanugoromo jaburo niö'iro boat gagore ajiomamu gavë'i buroho barëjadeje. ³³ Buroho barëjamu gagorovo

boat-re raromare aribövihuro Iesu rajahromo uavareje: Iae mae-ëjo. Ja God-are Harihe javajëjo.

³⁴ Ëhi'onugoromo e'u ioni gönö rueromo Gennesaret sa'are ravo'amareje. ³⁵ Ravo'amamu gagorovo ë sa'a rajohuro Iesu garomo uvoruomadeje: Iae Iesu hö uvoromo ë sa'ae bövihoo jöe nugöl'öjamu guomo guomo'e ae aho'obëhe ujuoho rueromadeje. ³⁶ Ujuoho rueromo ëninamiromo uanövareje: Guomo guomo'e aribövihoo uëvego ja niögu vituohuremu rëhego ëhuro guomo guomoho barë'amajo. Ëhi ua'ego ae rahu rëhë'oho marë'amonövadeje.

**Pharisee ariböviehu God-are jö bogo avoho uehorovo'i
jabesi a mami jö böröme hö uehorovare jöhoje.**

15 ¹Ëhi'amu Pharisee aribövihu'o Jew rajo jögoru öri röjëhijarue aribövihu'o ëho jaburo Jerusalem jioromo rovareje. Rueromo Iesu uavareje: ² Jasi ijomajo ömo'ömoho nosi a mamiehu bojëmibe rovare jögoroho ahoruomaje höjo. Nosi a mamiehu ë'arëhioho jasi aribövihoo jovohoo övohoo bogo ëhioho otehodivorovë'e iohoo ma-ue'aharue höjo. Rabëni ëhioho ë'arue höjo. ³ Ëhi uavamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Röhu jemë rabëni jemesi a mami jabesi muohuremu uehorovoromo ëhuro God-are jögoroho aharuje höjo. ⁴ Ëhesi bëhoho God-ro uëvade höjo: Jasi vëmu vavu'oho mae uehorovëvonëjo. O jöe gö'o uëvade höjo: Ae rahu jö sisë jövoromo vëmu o vavu hesi iho ijumahë'oho anego guomo'irajo. ⁵ Röhu jemëro ë jöho ahoromo ae röjëhiromo uëvaruje höjo: Jaehu jasi vëmu vavu'o God-are nunire uëvë'oho: Nasi maho sisëho ujuohoromo jemë ajëmi'ibejodoho röhu aveho na God-are ihoro bamë'e jevajë uëvë'oho ⁶nadi röhu maho huotorovoromo vavuoho ajaminëjo. Ajamijë'oho sisë höjo. Vavu ajamijë'oho sisë hö uëvarujohuro ëhuro vëmu vavu'o mae uehorovëvo'irarijego God-hu bojëmade jöho jemëro aharuje höjo jemesi a mami jöho e'irovo. ⁷Sareri sareri'e aribövie jëvajëjo. Jö God-aro baeromo majëhijade ae Isaiah-ro jemëhu ë'irarije jöho jajivoromo ëhi uvë'e höjo:

⁸ Ave aribövihuro ma-jö'ëremu God na rajehi'i dë vövöbajo'oho bogo nasi gemuoroho jio'li rori'o jioruomajëjo.

⁹ Jabumë a jabesi jögoroho ae röjëhiromo uëruomaje höjo: Ëho God-are jöe jiaje ejahuorëjo.

Ma-a jabesi jögoroho ëhi röjëhiromo ëhuro ma-döhemu God na rajehiruomaje höjo.

Ëjemesi jö Isaiah-hu jajivadaho iae mae höjo.

**Bogo i ijaruohuro a'i uehoro sisë baejaruohuro
ëhuro God-are nunire sisërëjavuaje jöhoje.**

¹⁰ Iesuro ëhi uenugoromo ae aho'obëhe uëvadeje: Ro gemuoro gagovohëromo ro gagovamu uëvadeje: Ave uhu jö uë'ië'ajoho avoho

heromo bëhoho baerëjo. ¹¹Rabe jö'ore va'lë'oho bogo ëhuro aho sisërë'amo'i a'i rabe jö'ore jioromo suorovë'ohuro ëhuro aho sisërë'amaje höjo.

¹²Iesuro ëhi jövamu hejë'ero hesi ijorajoho jaburo rueromo uavareje: Jaehu ë jo majëhijamu Pharisee ariböviehu heromo huë sisë baeruomadoho na ja uehorovanuëjo. ¹³Na ja uehorovanuëjamu Iesuro uëvadeje: Nasi Vavue ö'idöre hijaje a hesi aribövioho mure i maehu rijajoho va'lëne jioruomajëjo. Ëmure hesi ëma ri'amaje resu resuoho nasi Vavuohuro jaho'amoromo ruruhö'ölajëjo. ¹⁴Ëhuni ë resu resu va'lëne Pharisee aribövioho ëhi vuonugorëjo. Jaburo nuni sisë'e aribövihuro öroho röjëhijanovarue höjo. Nuni sisë'e a gö öri röjahijë'oho jabumë niö'i guare bejëvo va'a'ajëjo. ¹⁵Bejëvo va'a'ajëjamu Peter-ro Iesu uavadeje: Röhu jö'ore va'aje o jö'ore jioromo suorovaje uhu jö hesi bëhoho huruoho majahuijego no hejarëjo. ¹⁶Hejarëjamu Iesuro uëvadeje: Na jaruvoho ëhi jemë'o uehoroho bogojëvajëjo. ¹⁷Jemë rabëni bogo garomo uvarujëjo: Rabe jö'ore va'lë'oho dëre abueromo dëre jioromo suorovoromo bogo aho ijumëvë'e ma-gua gagore va'aje höjo. ¹⁸A'i jö'ore jioromo suorovaje jöhuro dë vövöbajo'ere jioromo rojomoromo jö'ore suorovaje höjo. Suorovoromo ëhuro aho God-are nuniroho sisërë'amaje höjo. ¹⁹Ëhesi bëhoho uehoro sisëhuro dë vövöbajo'ere jioromo rojomego ëhuro ae muo'amoruomaje höjo. Goho'amoruomaje höjo. Öero jijihanovoruomaje höjo. Vajiohëro ujuohoruomaje höjo. Ae sarerëmiruomaje höjo. Ae gö jabesi ihoho ijumoruomaje höjo. ²⁰Ëhi jië'e mu sisë vaejë'ohuro ëhuro aho God-are nunire sisërë'amaje höjo. A'i övo bogo egüë'lë i ijë'oho bogo ëhuro aho God-are nuniroho sisërë'amaje höjo.

**Israel rajo bogo a'i sa'a gö rajo magonahehu
Iesu mae uehorovade jöhoje.**

²¹Ëhi'oromo Iesuro ë sa'aho nugo va'adeje. Va'adoho va'o Tyre amo Sidon amo jiajinö sa'are ë rovadeje. ²²Rovamu iae Canaan sa'a rajo magonahëro ë sa'are hijë'ero rueromo Iesu uavadeje: Bada ja a böröme David-are ujoho javaje nani vavaenimoromo ajeminëjo. Satan-are a sisëro nasi aboji hesi dë gagore abuejë'e höjo. Abuejë'ero magonahoho sisë'i hijajëjo. ²³Sisë'i hijajëjamu Iesuro bogo jöho uavadeje. Bogo jöho uavamu hesi ijorajo ömo'ömohuro rueromo uavareje: Magonahoho uavego va'ajo. Hu ma-darugo'o uvobe nosi ijore ijore rovajëjo. ²⁴Rovajëjamu Iesuro uëvadeje: God-ro sa'are remö'özjade höjo naro rueromo bogo sa'a gö rajo aje'mi'l a'i Israel raje sheep va'lëne subirö'öl'amë'ohemu aje'mi'irodego. ²⁵Ëhi uëvamu ë sa'a gö rajo magonahohuro ro Iesuare bëhire ague aho hiromo uavadeje: Bada ajemijëjo. ²⁶Ajemijëjamu Iesuro uehorovoromo uvadeje: Vëmu vavu'chu jabesi aboji harihu'o urimo aje'mijaruëhi naro nasi sa'a rajohemu ëhi urimo aje'mi'l rovode höjo. Ëhi

uvoromo ë sa'a gö rajo magonahoho uhu'e uavadeje: O-ajo. Noehu aboji harihu'o jabesi i ujuohoromo ö harihu mio'amë'oho ëho bogo maehu höjo. ²⁷Bogo maehu höjamu hegorovo magonahohuro uehorovoromo uvadeje: Iae na bisemu ioniro sa'a gö raje jevo'ego ëhuni bogo ajemi'i jöho jövajëjo. Röhu noehu bogo rarovego öehu i ugobajo'o ue'aharuëhi nani Lesuro na'o ëhi ejehoromo nasi abojohno ajami'ajëjo. Ëhi uvoromo mana uhu'e uavadeje: Bada iae mae-ëjo röhu jabisi öhuro vavu jabisi maratuore jioromo rireromë'e i ugobajo'oho ue'aharue höjo. ²⁸Ue'aharue höjamu Lesuro uavadeje: Asë'e naro ajamijöro uehoro ma-mabëhe barovane höjo. Ëhuni jaehu nimanuëhi ëhi ë'ejöjo. Ëhi ë'ejöjamu gavë'i abojohno marëjahadeje.

Iesuhu ae aho'obëhe jabesi sino avohëhade jöhoje.

²⁹Ëhi'amu Lesuro va'adeje. Va'adoho va'o Galilee jovo riröré va'oromo dahorure ajiomoromo sa'aro hijadeje. ³⁰Hijamu ae aho'obëhe maho jaburo höru sisë'e aho nuni sisë'e aho övo höru tövëhë'e aho bitaro tövëhë'e aho guomo guomo'e a ioroi'oroaho aho'obëhe ëhi ujuoho rueruomadeje. Ujuoho rueromo Iesuhu hijajire sa'are bahiruomadeje. Bahijamu huro avohëvamu mae jëvadeje. ³¹Mae jëvamu ae aho'obëhe garuomadeje bitaro tövëhë'e aribövioho mae jioromo jöe atamu övo höru'e tövëhë'oho mae jëvamu höru sisë'e aribövioho mae jioromo jijihamu nuni sisë'e aribövioho mae jioromo uherihamu. Ëhi'amu gëgorovo jabumë ae aho'obëhe tiójëvadeje. Tiöromo God Israel rajo muebejëvaje a hesi ihoho döro bamoruomadeje.

Iesuhu ae aho'obëhe 4,000 i da'uojëhade jöhoje.

³²Ëhi'amu Lesuro hesi ijorajo ömo'ömoho üëvadeje: Ruehë uëromo rovamu üëvadeje: Ave ariböviohuni vavaenegajëjo. Jabumë na'o raromobe rovaroho majae niö'lí gemu barëjë'ero ëhu'ëro i ue'aho'iröhoho bogohöjo. Ma-dë gagëremu rëmö'löjë'oho na bijönegajëjo va'ego örire nune örijëvojöëni. ³³Ëhi üëvamu rue ijorajoho jaburo uavareje: Iae ëhi höjo röhu aveho ma-sa'aemu jië'e ori ari'ero ae aho'obëhe rov'e höjo. Ëhi jië'oho no dinö'e iohohirohoromo da'uojëhi'ejarëjo. ³⁴Da'uojëhi'ejarëjamu üëvadeje: Iohohrimino'e jëvajëjo. Dimino'e jëvajëjamu uavareje: Iohohrimino'e jëvajëjo. ³⁵Ëhi uavamu hegorovo Lesuro ae aho'obëhe üëvadeje: Sa'aro raromohëjo. ³⁶Raromohëromo ie övo gö mine övo göre niö'i visu ininoho ma-gemu gemu javuajëjo. ³⁷Sujuohoromo God huë mae uanugoromo ato'atovoromo hesi ijorajo ömo'ömoho i'imëmamu ae aho'obëhe suvuorëmijareje. ³⁸Sujuorëmijamu ae aho'obëhe ue'ahamu da'uégadeje. Da'uégamu gagorovo ijorajoho jaburo vitu vituoho gagovoromo esöe övo gö mine övo göre niö'i aegamu irijiomo'amadeje.

³⁸Ama'e aho'obëhe 4,000 jaburo ë iohohruoho ue'aharuomadeje. Röhu magonahe asisö'e jabu'o ue'ahareje.

³⁹Ëhi'amu Iesuro ë aribövioho rëmö'önugoromo boat-re ajio hiromo Magadan sa'are va'adeje.

**Pharisee ariböviohu'o Sadducee ariböviohu'o jabuhu Iesu bogo
ma uehorovoromo huhu darugo'e mu vaejöro dinamare jöhoje.**

16 ¹Iae Pharisee ariböviohu'o Sadducee ariböviohu'o ëho jaburo rovareje. Rueromo Iesu guaro beva'ojöro nimoromo uavareje: God-are darugoho baeromo bogo gavarue muoho röjahuijego no gavarëjo huro ja ajamego muoho vaejanue javego o bogo. ²Ëhi uavamu huro uëvadeje: Jeniromoromo ö'idöho kavuego uvaruje höjo: Ö'idö kavuajoho vamae jio'iro ë'ajéjo. ³O sue'oho uvaruje höjo: Ö'idö kavuoromo ramoramovajoho jaruvoho ëni buru'e rue hesi höjo. Jemëro ö'idöho uherihoromo kavuego garomo uvaruje höjo: Ëhesi bëhoho iae ëhi jio'ië'ajéjo. Röhu ave jaruvore rovaje muoho garomo ë hesi bëhoho bogo avoho garomo uvarujëjo: Iae God-are mu börömoho rovajëjo. ⁴Sareril'e aribövi sisë jëvajëjo. Magonahehu hesi baru vuonugo'i ma-juvajëhi jemëro ëhi God vuonugo'i mue gö gö uehorovaruje höjo. Jemë rabëni darugo'e muoho gal'i nimirajëjo. Na ëhi jië'e muoho bogo vae'i a'i Jonah-hu God-are mu börömo röjëhijade ëhi jië'e muohuremu röjëhi'ejëjo. Mue gö gö bogajo. Ëhi uenugoromo rëmo va'adeje.

**Pharisee aribövi o Sadducee aribövi jabesi
i dë huaje oso hesi uhu jöhoje.**

⁵Ëhi'amu Iesumëro e'u döre va'ormo ioni gönö rovareje. Rueromo ijorajoho jaburo gavareje rumonëgamu iruno'oho bogo ujuohë'e jëvamu. ⁶Ëhi'amu Iesuro uhu'e uëvadeje: Jemë gavë'iajo. Pharisee aribövi o Sadducee aribövi jabesi i dë huo'amaje osohuro jemesirire rumorovo'ajëjo. ⁷Rumorovo'ajëjamu rueho jaburo ë jöho mevoromo uarovareje: Noro ie bogo ujuoho rovë'ëro ëhuni jövajëjo. ⁸Ëhi uarovamu Iesuro gëromo uvadeje: Jabumë ëhi jië'e jöho ataruëromo uëvadeje: Mae uehorovevo avoho'ibejarijëjo. Jemë rabëni i bogojavuaje jöho atarujëjo. ⁹Jemë rabëni avevejö'ohu'o bogo gavarujëjo. Naehu ie övo gö mine ujuohoromo ae aho'obëhe 5,000 ilimëmodoho ë i vitu vitu aegamu esöe dimino'e irijiomu'amadoho jemë ëhu'o rabëni bogo uehorovarujejëjo. ¹⁰O naehu ie aho'obëhe övo gö mine övo göre niö'i ujuohoromo ae aho'obëhe 4,000 ilimëmodoho ë i vitu vitu aegamu esöe dimino'e irijiomu'amadoho jemë rabëni bogo ëhu'o uehorovarujejëjo. ¹¹Jemë rabëni uvarujëjo: Ie bogojavuolego nöröro i jöe uehorovoromo majahuijajëjo. Bogo ë jöho uëromo ë'ode höjo. Röhu gavë'iajo. Pharisee aribövi o Sadducee aribövi jabesi i dë huo'amaje osohuro jemesirire rumorovo'ajëjo. ¹²Rumorovo'ajëjamu hegorovo ijorajoho jaburo uhu jö hesi bëhoho avoho uehorovoromo uvareje: O Iesu bogo i dë huo'amaje oso jöho majahuromu

uövuade höjo: Gavë'iajo. A'i Pharisee aribövi o Sadducee aribövi jabesi jö sisëhuro nosiro rumorovojojöeni ë jöho uhu'e majahuiromo uövuade höjo: Gavë'iajo.

Iesu hu ëhi jië'e ae jiaje jö Peter-hu jövade jöhoje.

¹³Iae Iesuro ajiomadoho Caesarea Philippi amo bëhinö sa'are rovadeje. Rueromo huro hesi ijomajo ömo'ömoho uëvadeje: God-are A Maho na rahuo jevaje jöho ae aho'obëhe diehi atoruomaje höjo. ¹⁴Diehi atoruomaje höjamu uavareje: A ioro'iorohuro uvoruomaje höjo: Ja John bapataeto vaejavuonövane ahuro rovë'e javajëjo. A ioro'iorohuro uvoruomaje höjo: Ja Elijah-ro rovë'e javajëjo. A ioro'iorohuro uvoruomaje höjo: Ja Jeremiah-ro o jö God-aro baeromo ae majëhinövane ae göero rovë'e javajëjo. ¹⁵Ëhi uavamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Röhu jemë nasi jöho diehi ataruje höjo. ¹⁶Diehi ataruje höjamu Simon Peter-ro ri'öromo uavadeje: Ja böröme namiromo ajamuijanue aho javajëjo. God hiemu hijaje a hesi Harihe javajëjo. ¹⁷Hesi Harihe javajëjamu Iesuro Peter uavadeje: John-are harihoho Simon ja huë mabëhe baejë'e javajëjo. Bogo ma-ahu ë jöho röjahijamu jövo'irögoro nasi Vavue ö'idöre hijajohuro röjahijë'ero jövanuejo. ¹⁸Röhu na ave jöho ua'ië'ajëjo: Ja Peter javajëjo. Peter hesi bëhoho munë javajëjo. Röhu ave munëho bamo'ejëjo nasi ekaresiae aho'obëhe ë hesi döre gagovëvego bibivoromo riravo'irarijego. Nasi ekaresiae aho'obëhe ëhi riravo'iramu vuovo hesi vöröho bogo ruahö'øjëvoromo ijumëvo'ajëjo. ¹⁹Röhu naro Peter jasi örire darugoho bojamil'ejöjo jero ojoho jiovëhego aëro God-are öri ari'ere ë va'oruomoröhego. Ja sa'are hiromo öri tugohë'oho jero maae tugoho'iramu God'o ö'idöre hiromo avoho tugoho'ajëjo. O sa'are hiromo öri jiovë'oho jero ma-mae jiovo'iramu God'o ö'idöre hiromo avoho jiovo'ajëjo. ²⁰Ëhi uaromo hesi ijomajo aho'obëhe darugo'o uëvadeje: Nadi aho huruoho majëhiromo uërejö: Nörö böröme namiromo a ajëmijaje aho höjo.

Iesuhu huë vavaeni baeromo guomoröhe jö jövadohoje.

²¹Ëhi'onugoromo evare majare Iesuro aevoromo hesi ijomajo ömo'ömoho röjëhiromo uëvadeje: God-ro ëhi bamë'ëro ëhu'ëro na Jerusalem ajiomo'ejöjo. Ajiomo'iramu a duvaho aribövihuro priest masijohuro Jew rajo jögoru öri röjëhijarue aribövihuro ëho jaburo vi'ëhe huë vavaene bövie bise'e bojemil'aruëjo. Ëhi ë'oromo ae gö jabenövare bojemi'iramu anego'iramu guomoromo majae niö'lí gemu hesi uhure ri'öl'ejöjo. ²²Ëhi uëvamu hegorovo Peter-ro Iesu rori'o hu'irae bava'oromo uavadeje: Bada bogajo. Ëhi jië'e huë vavaenohu bogo mae bogo bael'anuëjo. ²³Ëhi uavamu hegorovo Iesuro huotorovoromo Peter uavadeje: Satan rori'o va'ëjo. Jero nasi muoho ahanuëjo. God-hu

uehorovajéhioho ja bogo éhioho uehorovo'i ma-aehu uehorovaruéhi jero
éhi uehorovoromo éhuni é jöho jövanuëjo.

²⁴ Éhi uanugoromo hesi ijorajo ömo'ömoho uëvadeje: Ae rahuaro nasi
ijore ijore juvo'i nimë'oho jasi sinehu nimajoho nadi uehorovo'i uvonëjo:
Iesuare jöeni vi'ehe huë vavaene javoje rabe baeromo guomevë'oho iae
hesi hö uvoromo korosi hesi i'uoho banigojiomanovoromo nasi ijoro
ijoro juvonövonëjo. ²⁵ Ja jasi sinohuni uehorovoromo biririvoromo ave
sa'are hi'l éhemu uehorovë'oho ijönöho guomo öriro va'l'anuëjo. O ja
nasi jöeni guomë'oho ijönöho maro hi'a'anuëjo. ²⁶ Jaehu are jove sa'ae
mae sisë aho'obëhe bae baerë'l röhu jasi arijo'arije ijumorovë'oho na ja
éhuro mae javo'ajëjo. Bogajo. Arijo'arije ijumorovë'oho diehi röhu maho
avohorovo'iramu mae javo'ajëjo. Öre bogohöjo. ²⁷Röhu God-are A Maho
naro nasi Vavu hesi ajohu'o nasi anera ömo'ömohu'o gemu mae vuonorö'l
rue'ejöjo. Rueromo evare ae gemu gemu diehi jië'e mu vaejarije manaho
éhi bojëmibe va'ejöjo. ²⁸Ave jöho na jö mae uë'ie'ajëjo. Jemë a ioro'iore
ave riravarujoho bogo vuovë'e raromoromo ge'a'arujëjo God-are A Maho
naro böröme namiromo muebejëvo'l rue'iramu.

Iesuare nu ano'ehu ajivoromo gorosovade jöhoje.

17 ¹Éhi uenugoromo majae aho'obëhe övo gö mine övo göre gemu
barëjamu Iesuro Peter James o James-are öe John éhi söromo
dahoru égobövire ajiomoromo jabesi sivue raromareje. ²Raromoromo
ë ijomajoho jaburo gavareje Iesuare sino haho'e gorosovoromo hesi nu
ano'oho majae hahu bamajéhi éhi jio'l hesi niögoho ajivo avohamu. ³Éhi ga'i
gavareje Moses'o Elijah'o éma jëvoromo jabu'o Iesu'o jöe atoruomamu.
⁴Jöe atamu gëgorovo Peter-ro Iesu uavadeje: Bada no ave raromaruoho
iae mae höjo. Ja nagë'oho naro javue niö'i gemu vae'amo'ejöjo jani
gemu Moses-ni gemu Elijah-ni gemu. ⁵Éhi jövamu gavë'l ajivë'e suehuro
rueromo aegëhadeje. Aegëhamu hejareje sue uhure uvavamu: Ave
aho nasi Harihu mabëhe höjo. Na hu garomo nimorohetvajëjo. Huhu
jövaje jöho avoho herëjo. ⁶Éhi uvavamu hejë'l é ijomajoho jaburo sisë
maro juhuonivoromo sa'are rireromoromo nu ano'oho sa'are amoromo
momorö'øjareje. ⁷Sa'are momorö'ójamu Iesuro rueromo jabumë
röhëvoromo uëvadeje: Nadi juhuonivo'i ri'öhëjo. ⁸Ri'öhëjamu hegörövo
ri'ö uheriho'i gavareje ae gö bogojio'i Iesu gemu namijamu.

⁹Éhi'onugoromo dahorure ruvebijë'i Iesuro uëvadeje: Jemëhu
gavarijoho nadi aho majëhirëjo. U'emu God-are A Maho naro guomoromo
ri'øjego evaro majëhirëjo. ¹⁰Éhi uëvamu rueho jaburo uavareje: Jew
rajo nosi jögoru öri röjahuijarue aribövihuro uövuarue höjo: God-
are a börömoho bogo éma rue'i a'i urimo Elijah God-aro va'adoho iae
vuonorö'l rue'a'ajëjo. Rue'iramu God-are a börömoho ijore rue'a'ajëjo.
Jögoru öri röjahuijarue aribövihuro rabëni é jöho majahuijarue höjo.

11 Rabëni majahuijarue höjamu Iesuro uëvadeje: Io'ajo. Elijah-hu urimo rueromo bövi bise'o avoho'amo'iröhe jöho iae mae-ëjo. **12** Röhu ave jöho naro jemë uhu'e ue'iie'ajëjo. Hehéjo. Elijah iae mami'e rovade höjo. Rovamu aëro hu bogo ma ga'irögoro jabuhu diehi nimarëhi éhi hesi örire sisë vaeruomade höjo. Jabuhu hu sisë vaejarëhi God-are A Maho na'o éhi sisë vaejavoruomo'ajëjo. **13** Éhi majëhijamu hegorovo evare Elijah uëvaje hesi bëhoho uehorovoromo uvareje: John bapataeto vaejavuonövade a hesi jöho majahuiromo é'ajëjo.

Iesuhu Satan-are a sisë aharihu hesi dëre jiamu rarovö'øjade jöhoje.

14 Dahirure ruvebinugoromo ae aho'obëhe raromaruire é rovareje. Rovamu gavë'i ae gemuëro rueromo ague aho hiromo **15** Iesu uavadeje: Bada nasi harihohuni vavaenimoromo ajamijëjo. Hesi simanoho sisérëromo sisë'i hi juvaje höjo. Sisë'i sisë'i hiromu vënire jovore éma ravorovaje höjo. **16** Éhuni jasi ijorajo jabesi örire barovode höjo. Barovamu ajami'iröhoho bogo eni jëvade höjo. **17** Bogo eni jëvade höjamu Iesuro uëvadeje: Asë'e ave jaruvore raromaruje aribövioho jemë bogo ma uehorovo'i jöe gö gö éma uehorovaruje aribövie jëvajëjo. Na majae dimino'e jemë'oho hibe va'ejëjo. Majae dimino'e jemesi mu sisëho garomo ma-nunëro ga taemobe va'ejëjo. Jemesi mu sisëhuro na u'uvezajëjo. Éaharihoho avehuro barovego na gavöjo. **18** Barovamu gagorovo Iesuro Satan-are a sisëho birevamu aharihu hesi dëre jioromo hörö va'adeje. Hörö va'amu gavë'i aharihoho mae jiadeje.

19 Éhi'amu Iesuare ijorajoho jaburemu rueromo Iesu uavareje: Diehi'ormo noehu aru'aho sisë rarovö'ójaro bogo eni javuade höjo. **20** Bogo eni javuade höjamu Iesuro uëvadeje: Jemëro bogo ma uehorovë'ëro éhu'ëro bogo eni jëvadeje höjo. Röhu ave jöho na jö mae ue'iie'ajëjo. Mustard bajoho inino mae jio'amajëjo. Mustard baje gemu ma-bise'o jiajëhi éhi uehoro mae ma-bisemu baeromo God mae uehorovë'oho ave dahorehu böviehu bise'ehu jemesi mu ahanovajoho uavë'oho: Rori'o va'ë uavë'oho iae rori'o va'a'ajëjo. Éhi jië'le mu bövi bise'o vaejë'oho eni jëvo'ajëjo. **21** [Amo é aharihu hesi dëre jiade éhi jië'e a sisë ae gö hesi dëre jiajoho rarovö'öl'ië'iroho i ue'aharujo hivo vuonugo'i God-are örire uehore aho'o bojamiromo éninamijë'ohuro éhuro rarovö'ö'amo'arujëjo. Öri göho bogo'e höjo.]

Iesuhu guomoröhe jö röhu maho majëhijade jöhoje.

22 Éhi'ormo Iesuare ijorajoho jaburo Galilee sa'are é ro gemuoro gagovareje. Gagovamu gavë'i Iesuro uëvadeje: God-ro éhi bamë'ëro hesi A Maho na a jabesi övore va'oromo **23** anego'iramu guomo'ejëjo. Guomoromo majae niö'lí gemu hesi uhure ri'öl'ejëjo. Éhi majëhijamu heromo huë vavaene böröme baeruomadeje.

Iesumëhu God-are amo börömo hesi tax bojami'iröhe jöhoje.

²⁴ Ëhi e'l'é'éro Iesu'o hesi ijomajo ömo'omohu'o ého jaburo Capernaum amore rovareje. Rovamu God-are amo börömo hesi mu nigemo'iröhe tax moni baejarue aribövihuro rueromo Peter uavareje: Na jasi a börömoho God-are amo börömo hesi tax-oho bojamijaje höjo.

²⁵ Bojamijaje höjamu Peter-ro uëvadeje: Io'ajo. Io'a uenugoromo osare va'amu gavé'i Iesuro urimo jöho jövoromo Peter uavadeje: Simon ja diehi uvanuejo. Sa'ae dinö'e dinö'e raromoromo masijo vaejaruoho tax ihe gö gö ujuoho'ië'iroho rahumesi örire uëvego i'imémarue höjo. Na jabesi ae gemuoho jabesi örire o ae gö jabesi örire uëvarue höjo.

²⁶ Uëvarue höjamu Peter-ro uavadeje: Ae gö jabesi örire uëvarue höjo tax monie bojëmijöro. Ëhi uavamu Iesuro Peter uavadeje: Ëhu'éro jië'éro jabesi agane gemuoho tax-oho bogo vaejarue höjo. ²⁷ No God-are agane javuajëjo röhu no hesi osa hesi tax-oho bogo bojëmi'ibejarëjo tax baejarue aribövihuo huë sisë bae'ibejarëjo. Ëhuni iae bojëmi'ejarejo. Röhu jovo e'uoro va'oromo anuge ba'amoromo aevol'i jiom'o'irane visuoho baeromo jö'oho tarivahonëjo. Tarivahoromo ga'l'anüejo tax hesi ijo bajoho jö'ore jio'iramu. Ëho bava'oromo tax-oho jasirohu'o nasirohu'o bojëminëjo. jöhoje.

Di aehu a ioro'ioro iosirëmiromo böröme jiaje

18 ¹ Ëhi'amu evare Iesuare ijomajoho jaburo rueromo uavareje: God-hu böröme namiro mo muebejavuajoho di ahuro a ioro'ioro ho iosiramuiromo börömoho javuajëjo. ² Börömoho javuajëjamu hegorovo Iesuro aharihoho uvamu rovadeje. Rovamu jabesi nunire hu'irae barueromo ³ uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë jemesi iho böröme jiojöro uehorovarujoho vuonugoromo huotorovoromo asisö'onö'e ma-taemo raromorëjo. Jemë bogo éhi e'l'é'oho God-hu muebejaje öri ari'eroho bogo va'o hesi jëvajëjo. ⁴ Ae rahu döre bamorovaruoho vuonugo'i ave aharihoho va'ëne ma-taemo rarom'oho é aribövihuro God-hu böröme namiro mo muebejëvaje a ioro'ioro ho iosirëmiromo jabumë masijo mae jioruomajëjo. ⁵ Ae rahu aviëhi jië'e asisö'oho gemu nasi ihore rajahromo baejë'oho éhuro na'o rajehiromo baejevoruomaje höjo.

God uehorovarue mu ijumëharue aribövi jabesi jöhoje.

⁶ Ae göëro asisö'onöle jörume hiromo nasi örire mae uehorovevo'ajëjo. Ëhi'o'iramu ae göëro é aho mu sisë röjahromo éhuro na uehorovevaje muoho ijumaho'ajëjo. Ijumahoromo éhuro hu i'u sisëho bae'a'ajëjo. Mu sisë bogo röjahijajevare evare é mu sisë röjahijaje a hesi sönö'ahore aëro i'u'e munë hitahiohuro tövoromo söjovore ba'amego e'u égobövire

beva'oromo jove iromo guomo'ibejajo ēho ma-jianovo'ibejajo. A'i ē mu sisë röjahil'iröhe ē hesi i'uoho börömo bëhe bae'a'ajëjo. ⁷Sa'are aribövioho aho'o vaevë'e jioruomajëjo göehu gö bijioho gavego sisë vaeröhe muoho jië'ego. Ëhi jië'e muoho iae rue'a'ajëjo. Röhu ae rahu ē mu barovë'oho vaevë'oho sisérë'ajëjo.

⁸Jasi övehu o hörehu mu sisë vaeromo God uehorovanue mu vuonugo'ië'iroho övoho o höroho tarioromo bu'önëjo. Ja öve o höre gemu javamu ijönö va'oromo mare hijë'oho ëhuro mae javo'ajëjo. A'i öve niö'i o höre niö'i javamu ijönö God-hu ramö'öjamu ravemu ravaje vënire va'ë'oho ëhuro sisë bëhe javo'ajëjo. ⁹O jasi nunehu mu sisë vaeromo God uehorovanue mu vuonugo'ië'iroho nunoho jahoromo bu'önëjo. Ja nune gemu javamu ijönö va'oromo mare hijë'oho ëhuro mae javo'ajëjo. A'i nune niö'i javamu God-hu ramö'öjamu vëni sisëre va'ë'oho ëhuro sisë bëhe javo'ajëjo.

Sheep subirö'öjamu nahoromo birohade uhu jöhoje.

¹⁰Röhu gavë'lí raromorëjo. Asisö'o va'ëne ma-taemo raromarue aribövioho bogave nue huodëgo'irarijëjo. Rabëni hesi bëhoho jabumë muebejëvarue aneraho jaburo ö'idöre raromoromo nasi Vavue ö'idöre hijaje a hesi nuniro raromemu raromarue höjo. ¹¹[God-are A Ma naehu rovode hesi bëhoho subirö'ë'amë'e aribövioho sö rueromo maro nugo'amo'irodëni rovode höjo.]

¹²Röhu ave uhu jö majëhi'ië'ajoho jemë diehi uehorovarujëjo. Ae gemu sheep aho'obëhe 100 jio'i gemu sidövoromo éma juvë'oho arijo'ohuro sheep ioro'ioroho 99 dahorure nugo'amo'i va'oromo subirö'öjade sheep-oho nahobe juvo'a'ajëjo. Na mae-ëjo. ¹³Nahobe juvoromo birohë'oho evare sheep ioro'iore 99 mae raromare jabesi jöëniho ma-bisemu nimoroho'i a'i ē subirö'öjade sheep gemu'ohunioho nimoroho avoho'ajëjo. Iae na mae uëvajëjo. ¹⁴Ëihu jö hesi bëhoho asisö'o va'ëne jörume raromarue aribövioho röhu gemu sisëre va'ë'oho jemesi Vavue ö'idöre hijajohuro ëhi jië'oho bijönimaje höjo.

Ekaresia ae göehu mu sisë vaejavuego noehu diehi ë'iröhe jöhoje.

¹⁵Ja'o hu'o God uehorovaruje öehu ri'oromo jasi örire sisë vaejavë'oho jasi sivue va'oromo jemë niö'iro ariromo hesi sisëho avoho majahijego hu he'irajo. Heromo huhu ejahë'ohuro ëhuro jasi öho jasiro barue'anuëjo.

¹⁶O bogo ejahë'oho va'oromo ae gö'o gemu o niö'i hu'iraejëvoromo ö hesi öroro vuonorö'ö va'onëjo. Ëhesi bëhoho God-are surire jöho ëhi uvë'e höjo: Ae rahu ae gö hesi sisë a masijo jabesi nunire majëhijë'iroho ae niö'i o niö'i gemu gavare o hejare jö sisë gemuohuremu majëhijë'oho aëro heromo uvo'a'aruëjo: Iae mae-ëjo. Ëhi jië'e mu sisëho vaejade höjo. Ëhuni ae gö'o gemu o niö'i hu'iraejëvoromo ö hesi öroro va'oromo hesi

jö sisëho mevego jabu'o heromo ja ajami'irarëjo. ¹⁷O jabeli jöhu'o bogo ejéhë'oho va'oromo ekaresiaho ë a hesi sisëho huruoho majëhinëjo. O hulu ekaresia jabeli jö éhu'o bogo ejëhamu gavë'iroho uvonëjo: Hu a gö val'ëne o vajiohu'e tax gagovaje aho va'ëne höromo nadi gavanovonëjo.

¹⁸Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë sa'are raromoromo öri tugohë'oho jemëro ma-mae tugoho'iramu God'o ö'idöre hiromo avoho tugoho'ajëjo. O sa'are raromoromo öri avoho jiovë'oho jemëro ma-mae jiovõ'iramu God'o ö'idöre hiromo avoho jiovõ'ajëjo.

¹⁹Röhu ave jöhu'o uë'ië'ajëjo. Jemë ae niö'l'i sa'are ariromo jöe gemuoro uehorovoromo éninamijë'oho nasi Vavue ö'idöre hijajohuro ejëhoromo jemëhu éninamijarijëhi iae éhi vaejëho'ajëjo ²⁰rabëni ae niö'l'i o niö'l'i gemu nasi ihore gemuore gagovë'oho naro ë dirö'ore jemë'o jevajëro jiël'ëro.

Ae göehu ae gö hesi sisë bogo uehorovoromo vuonugade ë hesi uhu jöhoje.

²¹Éhi'amu Peter-ro rueromo Iesu uavadeje: Bada nasi öehu nasi örire mu sisë vae'i hijë'iroho na majae dimino'e uehorovoromo vuonugo'i hi'ejëjo. Na na vae 7 uehorovoromo vuonugo'i hi'ejëjo. ²²Éhi uavamu hegorovo Iesuro uavadeje: Na uavajëjo: Bogo vae 7 éhemu a'i vae majae uehorovoromo vuonugo'i hi'a'anuëjo.

²³Éhesi uhu jöho na ua'ië'ajëjo. Sa'a a börömo hesi mu vaejavarue aribövi jabuhu moni bojami'iröhe suri suri ë sa'a a börömehu adahoromo ë'adëhi God-ro böröme namiromo hesi öri ari'oho éhi muebejaje höjo.

²⁴Iae sa'a a böröme gemüero hijade höjo. Hiromo hesi mu muebejavarue jabeli surioho aevoromo adaho'amade höjo. Adaho'amamu ae gemuehu a börömo hesi örire 7 million kina bojami'iröhoho hu'irae barovare höjo. ²⁵Barovamu a börömhuro gavade ë aho moni bojami'iröhoho bogo eni jiamu gagorovo hesi aribövioho uëvade höjo: Éhuni ave aho hesi vaborohu'o abozi harihu'ohu'o maho sisëho aho'obëhe éhu'o jemëro ae gö imëvoromo monioho mana baeromo nasi öroro bojemirëjo. Éhi jië'oho ë mu vaejaje aehu na mana bojemego bae'ibejodëhi ë monioho naro bae'ejëjo. ²⁶Éhi majëhijamu hegorovo ë ahuro ague aho hiromo éninamiromo uavade höjo: Ma-biririvoromo hiromo muebejeronëjo. Iae na aho'o bojami barë'ejëjo. ²⁷Éhi jövamu hegorovo rue a börömhuro huni vavaenimoromo uavade höjo: Iae mae-ëjo. Nadi ijoho bojeminëjo. Iae barëjajëjo. Va'onëjo.

²⁸Éhi uavamu iae va'ađe höjo. Va'ihö gavade ae gemu hu'o mue vaeromo a börömo hesi mu muebejajohu jiamu gagorovo guduamade höjo 12 kina hesi örire bojami'iröhéro jiël'ëro. Guduamoromo huë husuovahoromo uavade höjo: Nasi monioho bojemijëjo. ²⁹Bojemijëjamu ague aho hiromo éninamiromo uavade höjo: Ma-biririvoromo hiromo muebejeronëjo. Iae na

bojami'ejöjo. ³⁰Bojami'ejöjamu bogo ejahade höjo. Bogo ejaho'i guduamo bava'oromo savoji gagore ba'amade höjo hu ë hibe va'ojuvo ë monioho hesi örire bojami'iröhego. ³¹Ëhi'amu gagorovo a börömo hesi mu muebejaharue a ioro'irohuro garomo dë vörönégormo sisë maro vavaenégade höjo. Vavaenégamu va'oromo a börömoho huruoho majahromo uavare höjo: Ëhi ëhi ë'ë'e höjo. ³²Ëhi ëhi ë'ë'e höjamu rue a börömohuro jöe nugöl'öjamu ë mu muebejahaje ahuro rovade höjo. Rovamu a börömohuro uavade höjo: Nasi mu vaejanue aho sareri a sisë bëhe javajëjo. Jero uevë'ëro ëhuni jaehu moni bojemil'iranoho na uehorovoromo vuonugo barëjode höjo. ³³Naehu jani vavaenimodéhi ja rabëni jasi a göhunioho bogo ëhioho vavaenimané höjo. ³⁴Ëhi uanugoromo ë arijo'ohuro dë vörönimamu ae uëvamu hegoro mu vaejaje aho guduamo bava'oromo savoji gagore ba'amare höjo ë hibe va'ojuvo monie aho'obëhe bojami barë'iröhego.

³⁵Jöho ëhi jië'ëro jemë ae gemu gemu jemesi a ioro'ioro jabiesi sisë bogo uhohu'o uehorovoromo vuonugë'oho nasi Vavue ö'idöre hijajohuro ë börömehu ë'adëhi jemesi örire ëhi ë'a'ajëjo.

Vaboro'o baru'o gemuoho jëvaje jöhoje.

19 ¹Iesuro ë jöho majëhinugoromo Galilee sa'are jioromo va'adeje. Va'oromo Jordan beromo ionı görе Judea sa'are rovadeje. ²Rovamu ae aho'obëhe mae rihiromoruomam uro guomo guomo'e aribövioho avohëvamu mae jëvadeje.

³Ëhi'amu gagorovo Pharisee ariböviohuro rueromo Iesu guaro beva'ojo uavareje: Vaboro nugöl'ö'amo'iröhe jögoru hesi jöho no he'i naguajëjo. Baruehu rabëni rabëni bijönimoromo vaboro nugöl'öjë'oho na mae o sisë höjo. ⁴Mae o sisë höjamu Iesuro uëvadeje: Röhu jemë ave jö adaharijoho rabëni bogo avoho uehorovarujëjo. God-are surire ëhi uvë'e höjo: Bövi bise'o bamade ahuro aevoromo ahu'o magonahohu'o bamëvade höjo. ⁵Bamëvoromo uëvade höjo: Ëhu'ëro jië'ëro aëro vëmu vavu'oho rëmö'l'i vaborohu'o gemu mae hi'a'ajëjo. Vaborohu'o hi'iramu jabumë niö'l'i jëvadoho röhu gemu jio'a'ajëjo. Ëhi uvë'e höjo. ⁶Ëhu'ëro jië'ëro ë ahu'o magonahohu'o bogo hahagu hahagu jio'i ma-gemu jëvo'ajëjo. God-hu mami'e gemuore havoromo muohadoho jemë ma-ae jëvaje nadi tarivorëjo. ⁷Nadi tarivorëjamu uavareje: Vaboro nugöl'ö'iröhoho sisë hö uövuanuoho röhu ëhi jië'oho Moses-ro rabëni ave jögoroho bojamuade höjo: Vaboro nugöl'ö'l'i nagë'oho nugöl'ö'irane jöho suroro jajivoromo vaboroho bojamiromo evaro nugöl'önëjo. ⁸Nugöl'önëjamu Iesuro uëvadeje: Jemë hia'i birirl'e aribövie jëvobe rovë'ego ëhuni baruehu vaboro nugöl'ö'amo'irarije ë hesi öroho Moses bogo tugohade höjo. Röhu ni'i'ivadiroho ëhi jië'e muoho bogojiade höjo. ⁹Röhu ave jöho na uë'ië'ajëjo. Vaborohu bogo ma-juvë'e baruehu ëma nugöl'öromo magonahe gö masuvë'oho ëho bogo maho masu'i goho'amarue muoho vae'a'ajëjo.

¹⁰ Ëhi majëhijamu hegorovo hesi ijorajoho jaburo Iesu uavareje: Ja uövuanuoho: Baruehu vaboro masuvë'oho nadi ëma nugö'ö'amorë uövuanuëjo röhu ëhi jië'oho aehu magonaho masuvë'oho bogo maho jianovajëjo. ¹¹ Ëhi uavamu Iesuro uëvadeje: Magonaho bogo masu'i ma-raromë'oho ae aho'obëhe ëhi ë'ë'oho bogo eni jioruomo'ajëjo. God-hu darugo bojëmamu baeruomë'oho ë aribövihuremu ëhi ë'ë'oho eni jioruomo'i a ioro'ioroho bogo eni jioruomo'ajëjo. ¹² Ëhesi bëhoho ae göëro göëro bëhe gö gö uehorovoromo magonahoho bogo masu'i ëma raromarue höjo. A ioro'ioroho rahare majare sinoho ëhi jëvë'ëro magonahoho bogo masu'i ëma raromarue höjo. A ioro'ioroho sinoho tarivëhë'ëro magonahoho bogo masu'i ëma raromarue höjo. A ioro'iorohuro God-hu böröme namiromo muebejëvaje hesi muoho uehorovoromo magonahoho bogo masu'i ëma raromarue höjo. Ae rahu ëhi jië'e mu vae'irarije darugo baejë'oho ëhi vaerëjo.

Iesuhu hesi övo asisö'o inino jabesi sinore bamëhade jöhoje.

¹³ Ëhi'amu gagorovo aëro asisö'oho sö ujuoho rueruomadeje Iesuro öve jabesi sinore bamëhoromo God uavego ajëmi'iröhego. Ujuoho rovamu gëgorovo Iesuare ijorajo ömo'ömohuro birëgareje. ¹⁴ Birëgamu hegorovo Iesuro hesi ijorajoho uëvadeje: Nadi ahëvo'i uëhego rueruomajo. Ëhi jië'e asisö'o va'ëne jörume raromë'e aribövioho God-ro böröme namiromo muebejëvego hesi aharire raromoruomaje höjo. ¹⁵ Ëhi uëvë'ëro övoho jabesi simanore bamëhonugoromo va'adeje.

Bövi bise'o marohë'e a hesi jöhoje.

¹⁶ Ëhi'amu iae a i'e gemuëro rueromo Iesu uavadeje: Tisa na diehi jië'e mu maho vaeromo ëhuro ioro'ioremuoho maroho hi'ejöjo. ¹⁷ Maroho hi'ejöjamu uavadeje: Mu ma vae'irane jöho ja rabëni nasi öriroho ue gevanuëjo. God gemu a maho höjo. Röhu mare hi'i nagë'oho hesi jögoroho ejahonövonëjo. ¹⁸ Ejahonövonëjamu uavadeje: Diehi jië'e jögoroho uevanuëjo. Ue vanuëjamu Iesuro uavadeje: Nadi aho anonëjo. Nadi goho'amonëjo. Nadi vajiohoho baenëjo. Nadi sareri'e jöho aho majëhinëjo. ¹⁹ Jasi vëmoho vavuoho mae uehorovëvonëjo. Jasi arijo'arije rajahirovanuëhi jasi ae gemuoho ëhi rajahinëjo. ²⁰ Rajahinëjamu uavadeje: Ëjöho iae na e barëjë'e jevajëjo. Ëhi ë'ë'le jevajëjo röhu mu göho rabe vae'ejöjo ëhuro maro hi'irodoho eni jevo'iröhë. ²¹ Ëhi uavamu Iesuro uavadeje: Maro hi'iranëro ma-mae javojöro nagë'oho va'oromo jasi bövioho bise'oho imo'amoromo monioho baeromo inömo bogo eni jië'e aribövioho suvuorëminëjo. Ëhi ë'ë'oho bövie bise'e maho maho janioho ö'idöre jiaho'ajëjo. Ëhi'oromo rueromo nasi ijoro ijoro juvonövonëjo. ²² Ëhi uavamu hegorovo ruehuro hesi uehorovoromo uvadeje: Na bövie bise'e börömo mae jevë'ëro suvuorëmi'irodoho na bogo eni jevajëromo vavaenimoromo va'adeje.

²³ Va'amu gagorovo Iesuro ijomö ömo'omoho uëvadeje: Ave jöho na jö mae ue'ië'ajëjo. Bövi bise'o marohë'e aehu God-hu muebejaje öri ari'ere va'ë'oho éhi jië'oho anojie mae jio'a'ajëjo. ²⁴ Röhu avehu'o uëvajëjo. Mi böromo anugo gagore nugö'öje'oho ja bogo eni javo'ajëjo. Röhu éhi ë'ë'oho samae jianovo'i bövi bise'o marohë'e ariböviehu God-hu muebejaje öri ari'ere va'iröhoho ého anojie mae höjo. ²⁵ Anojie mae höjamu heromo tiötövoromo uavareje: Éhi jië'oho no diehi'oromo maroho va'ejarëjo. No ae aho'obëhe bogo eni javuajëjo. ²⁶ Bogo eni javuajëjamu Iesuro érimëhoromo uëvadeje: Io'ajo. Jemë aero jëvë'ëro bogo eni jëvajëjo. A'i God-hu mue aho'obëhe vaejë'oho hu eni höjo.

²⁷ Éhi uëvamu hegorovo Peter-ro ri'oromo Iesu uavadeje: Aveho gavëjo. Noro bövie bise'e nosiroho vuonugo'i jasi ijore ijore jijihë'e javuajëjo. Éhuni no manaho rabe bae'ejarëjo. ²⁸ Rabe bae'ejarëjamu Iesuro uëvadeje: Ave jöho na jö mae ue'ië'ajëjo. Maja i'oho rue'iramu God-are A Maho naro nasi iho dö maro jio'iramu nasi röho mare hiromo nasi aribövioho muebejëvo'ejöjo. Muebejëvo'iramu evare nasi ijomö 12-ho jemëro na'o gemu mae arëto göro göro raromoromo Israel rajo nosi agane gö gö 12 jabesi muoho mevo ga'a'arujëjo. ²⁹ O ae rahu javue öe ma'ine vavue vëme abozi harihu'e o sa'ae nasi iho hesi jöëni vuonugo'amo'i va'ë'oho éhi jië'ë aribövihuro bövi mae baeromo ijonö ma-iorno'ioremaro raromo'arujëjo. ³⁰ Éhi höjo röhu a ioro'iore aho'o nuninö jiaruoho dejonö jioruomo'i a ioro'iore dejonö jiaruoho nuninö jioruomo'ajëjo.

**Ariböviehu grape ö'i bajo mure va'oromo mu vaejamu mu
arijo'ehu mana diehi bojëmade uhu jö Iesuhu majëhijadohoje.**

20 ¹ Sa'a arijo'e aehu hesi mu hesi öri muebejadéhi ö'idöre hijaje A Börömohuro hesi öri ari'oho éhi muebejaje höjo. Sa'a arijo'e ae gemuëro sue'o va'ade höjo ae baejego jaburo hesi grape ö'i bajo mure va'oromo mue vaejahoromo manaho baeruomoröhego. ² Va'o ae birohëvoromo uëvade höjo: Muoho vaejehorego noehu a bojëmijaruëhi éhi jië'ë ajivë'ë ijo bajë gemu majae gemu hesi muohuni bojëmi'iröjo. Bojëmi'iröjamu uavare höjo: Iae mae höjo. Iae mae höjamu rue mu arijo'ohuro hesi mure rëmö'löjade höjo. ³ Éhi ë'ë'ëro majae 9 o'clock jiamu gavë'i vuonorö'ö va'oromo gavade höjo: a ioro'ioroho mu rumo'e market-re éma riravamu gëgorovo ⁴ uëvade höjo: Jemë'o nasi muoro va'lö mue vaerëjo. Suvuoro mae dimino'e jiajëhi na éhi bojëmi'ejöjo. ⁵ Bojëmi'ejöjamu muro va'are höjo. Éhi'amu maja ririrohu'o maja huotorovadevarohu'o huro market-re vuonorö'ö va'oromo ae gö gö jöe gemuoho ue'i hijade höjo. ⁶ Éhi ë'ë'ëro majae beval'ial'amu gavë'i market-re va'oromo gavade a ioro'ioroho riravamu gëgorovo uëvade höjo: Majae bövioho jemë rabëni muoho bogo ë'ë'ë éma riravemu riravarujëjo. ⁷ Uavare höjo: Aho moni muoho bogo bojamuijë'ëro éhuni ma-riravarujëjo. Uëvade höjo: Jemë'o nasi muoro va'oromo mue vaejehorëjo.

⁸ Ëhi ë'ë'ëro majae barëjamu gagorovo mu arijo'ohuro hesi mu muebejahaje aho uavade höjo: Mu aribövioho uëvego rue'irarëjo. Rovego suvuoroho bojëmibe va'onëjo. Ijonö ro aevoromo mu vaejare aribövioho urimo manaho bojëmiromo evaro va'o urimo majae göre göre mu vaebe rovare aribövioho bojëmibe va'ormo ijo tugoho'ioho urimo ro mu aevoromo vaejare aribövioho bojëminëjo. ⁹ Ëhi'amu majae beva'ia'amu ro mu vaejare aribövihuro ajivë'e ijo baje gemu gemu baeruomade höjo. ¹⁰ Ëhi baeruomamu gavë'i urimo ro mu vaejare aribövihuro uvare höjo: No gö'o döre bae'ejarë uvare höjo röhu jabu'o ajivë'e ijo bajoho ëhi gemuoho baeruomade höjo. ¹¹ Ëhi gemuoho baeruomoromo mu arijo'oho birevoromo ¹² uaruomade höjo: Ijo tugoho'i ro mu vaejare aribövihuro majae ma-bisemu mue vae'i noro sisonuvamu muoho aevoromo majae nijo'e huë vavaeni'e muoho vaebe va'ojubo hujeji jeniromamu vuonugare höjo. Röhu jero jabumë bojëmijanëhi no'o ëhi gemuoho bojamuijanuëjo. ¹³ Bojamuijanuëjamu rue mu arijo'ohuro ae gemu uavade höjo: Isiajo. Na bogo sisë'ioho vaejavode höjo. Ja'o uehorovëjo. Na mami'e uavode höjo: Ajivë'e ijo baje gemu bojami'ejöjamu hegoro jero uevane höjo: Iae mae höjo. ¹⁴ Ehuni jasi suvuoroho baeromo va'ëjo. Nasi nimoromo naehu ja bojamijodëhi ave ijo tugoho'i ro mu vaejehade aho suvuore ëhi gemuoho bojamijajëjo. ¹⁵ Nasi moniëro jië'ëro naehu baeromo rabe rabe negajoho ë'ë'oho ëho na mae höjo o sisë höjo. Na suvuoro'e huë baejë'e ae jevajëjo röhu jero rabëni ëho uehorovoromo aho nue huodëganuëjo. Ëhi uavade höjo. ¹⁶ Röhu uhu jö bëhoho ëhi höjo. Dejonö jiaruoho nuninö jioruomo'i nuninö jiaruoho dejonö jioruomo'ajëjo.

**Iesuhu guomoröhe jö urimo vae niö'i majëhijadoho
ijonö röhu maho majëhijade jöhoje.**

¹⁷ Iae Iesuro Jerusalem amo börömore ajiomo'i va'adeje. Örire va'oromo huro hesi ijoraje 12-ho rori'o sö va'ormo örire üebe va'adeje: ¹⁸ Aveho hehëjo. No Jerusalem amore va'aruëjo. Va'o ë raromoromo God-ro hesi ëhi bamë'ëro hesi A Maho naro priest masijo jabesi övore Jew rajo jögoru öri röjëhijarue a jabesi övore va'iramu baejevo'aruëjo. Baejevoromo nasi jöho mevo garomo uvoruomo'ajëjo: Nörö sisë'e aego guomo'a'ajëjo. ¹⁹ Guomo'a'ajëromo na baejevoromo sa'a göre jioromo rovare aribövi jabesi övore bojëmi'iramu baejevoromo sivegoromo hisuebijevoromo korosire anego'iramu guomevo'ajëjo. Guomoromo majae niö'i gemu hesi uhure ri'lö'ejëjo.

**James'o John'o jabuhu masije rirarovo'iröhego
jabesi vëmehu Iesu ua gavade jöhoje.**

²⁰ Ëhi'amu iae Zebedee-are harihe niö'i James'o John'o jabesi vëmohuro jabumë hu'raejëvoromo rovadeje. Rueromo ague aho hiromo

Iesu uavadeje: Na ja ajamuinëjo o bogajo. ²¹O bogajamu hegorovo Iesuro uavadeje: Ja diehi nagajëjo. Diehi nagajëjamu uavadeje: Na negajëjo jaehu böröme namiromo muebejavue'iroho jero üevego ave nasi harihu niö'iohuro ö'o jasi bëhire masije rirarovoromo göhuro jasi övo manö göhuro jasi övo adonö éhi ari'iröhego. ²²Éhi uavamu hegorovo Iesuro ö'o ö'o uëvadeje: Iae éhi höjo röhu jemëhu ue gevaruje jö hesi bëhoho jemë bogo gavë'e éma uevarujëjo. Na gavajëjo ajuo'e jovo sisëro ajuemanovo hesi jio'ego. Éhi jië'e huë vavaeni bae'irarijoho na jemë'o eni jëvajëjo. Eni jëvajëjamu uavareje: Iae no eni javuajëjo. ²³Éhi uavamu Iesuro uëvadeje: Iae mae höjo. Na ajuemi'iröhe jovo sisëhuro jemë'o ajuëmi'ajëjo. Röhu nasi bëhire övo manö o övo adonö ari'irarije jö uël'irodoho ého bogo nasirehu höjo. Nasi Vavuehu a rahumëni uvoromo nugade röhoho è aho jaburemu nasi bëhiroho ari'a'aruëjo.

²⁴Éhi'amu Iesuare ijomajo ioro'iore 10-ho jaburo hejare uvavamu: Ö'o ö'o Iesuare bëhire böröme rirarovoi' uvare höjamu hegorovo jabis örire dë vörönimoruomadeje. ²⁵Dë vörönimoruomamu gëgorovo Iesuro hesi ijomajoh aho'obëhe uëvadeje: Ruehëromo rovamu uëvadeje: Iae jemë'o gavarujëjo. Sa'a ioro'ioro rajo jabis a masijoho jaburo jabis aribövioho ruahö'ojëvoromo jabumëremu masije riravarue höjo. O jabis bëhire riravaruhuro éhi taemëvoromo jöe bojëmijarue höjo. ²⁶Sa'a ioro'ioro rajohuro éhi é'arue höjo. Röhu jemë nadi éhioho döroho bamorovorëjo. A'i jemesi ae gemu rahu böröme nami'i nimë'oho è aho a ioro'ioro jemë ajëminövo'iröhe ae jio'a'ajëjo. ²⁷O jemesi ae gemu rahu nunire jio'i nimë'oho hu a ioro'ioro jemesi mu vaejéhonövo'iröhe ae jio'a'ajëjo. ²⁸God-are A Ma naehu a ajëmi'i rovodëhi éhi é'orëjo. Naehu rovode hesi bëhoho bogo aëro na ajemi'irarijego rue'i a'l naro ae ajëmiromo nasi arijo'arije bojamirovoromo guomorovoromo éhuro ae aho'obëhe sisëhu tövëvajoho jivo rëmö'ö'irodëni éhuni rovode höjo.

Iesuhu Jericho amo vuonugoromo va'i nuni sisë'e ae niö'i ajëmade jöhoje.

²⁹Éhi'romo Iesumëro Jericho amoho nugo'i va'amu ae aho'obëhe rihiromoruomadeje. ³⁰Röhu nuni sisë'e ae niö'i öri ionire arijë'e jiareje. Ariromo hejare uvavamu: Iesuro rova'ajë uvamu hegorovo ma-darugo'o uvareje: [Bada] David-are ujoho böröme javaje noni vavaenimëjo. ³¹Vavaenimëjamu hegorovo ae aho'obëhe jaburo birëgoromo uëvareje: Jöe vuonugohëjo. Jöe vuonugohëjamu hejë'i röhu mahö darugo ma'o uvareje: Bada David-are ujoho böröme javaje noni vavaenimëjo. ³²Vavaenimëjamu Iesuro va'adoho vuonugo'i è namiromo uvëvadeje: Avehuro ruehëromo rovamu uëvadeje: Naro diehi ajëmijöro négajëjo. ³³Négajëjamu uavareje: Bada ajamuego no nune dadovoromo uheriharëjo. ³⁴Uheriharëjamu Iesuro jabumëni vavaenimoromo nunoho rëhëhadeje. Rëhëhamu ma-burëro uherihoromo hesi ijore va'areje.

Iesuhu Jerusalem mabëhe rovade jöhoje.

21 ¹Iae Iesumëro va'o Jerusalem bëhire va'oromo Olives Dahorure Bethphage amo'ere aji suorovareje. Suorovoromo Iesuro ijorajoho niö'l'i rëmö'örömo ²uëvadeje: Arue jemesi nunörire amohuro va'ohëjo. Va'o hörö'l'i ga'a'arujëjo donkey-oho harihohu'o benugë'e jio'iramu. Benugë'e jiego jiovoromo hu'iraejëvo ruerëjo. ³O aehu jö uëvë'iroho uarëjo: Badaro ave mioho nimo'ego ëhuni hu'iraejëvo va'aruëre. Ëhi ua'iramu iae ma-burëro uë'a'ajëjo: Ëhi ë'ohëjo.

⁴Röhü ëhi ë'iröhe mu hesi bëhoho God-are surire jö jajivarëhi ëhi jioröhego. Jö God-aro baeromo majëhinövade ahuro uëvadeje:

⁵Jemëro Zion amo rajoho ëhi uërëjo:

Gahëjo. Jemesi börömohuro jemesi örire rovajëjo.

Hu sanu'e aëro jië'ero donkey döre hiromo rovajëjo.

Donkey hesi harihure hiromo rovajëjo.

⁶Amo Iesuro hesi ijorajoho rëmö'öjamu va'oromo Iesuhu uëvadëhi ëhi ë'areje. ⁷Ëhi'oromo ë donkey niö'ioho vëmohu'o harihohu'o hu'iraejëvo rueromo niögoho jabesi dejore ruaho'amo bahijamu gagorovo Iesuro ë aji hijadeje. ⁸Hijamu ae aho'obëhe a ioro'iorohuro niögoho örire ahahobe va'l'i a ioro'iorohuro ijo rude tarivo'amoromo ahahobe va'areje. ⁹Iesuare nuninö va'oruomadolu'o dejonö rueruomadolu'o ma-darugo'o uvoruomadeje:

Ave aho David-are ujoho böröme vaeromo rovajoho mabëhëjo.

Ave aho Badare ihore rovajoho mabëhëjo.

God mabëhëjo.

¹⁰Ëhi'amu Iesuro Jerusalem amore höröjamu gavë'l'i amo raje ae magonahe aho'obëhe tiötövoromo uëvareje: Ëho rahuo höjo. ¹¹Rahuo höjamu Iesu'o rueruomade ariböviohuro uëvareje: Ëaho Galilee sa'are Nazareth amore hiromo jö God-aro baeromo majahuijaje aho höjo.

Iesuhu God-are amo börömore va'oromo ë'ade jöhoje.

¹²Ëhi'amu Iesuro God-are amo börömore va'adeje. Va'l'i gavade aëro bövie bise'e imo'amamu rarovö'öjëvadeje. Rarovö'öjëvoromo gavade aëro sa'a göre göre jioromo rovare aribövi jabesi ijo bajoho ujuoho'i amo börömo hesi ijo bajoho ilimëmamu gëgorovo jabesi mu maratuoho huotovö'öjëhoromo ugo imo'amarue aribövi jabesi arëtohu'o huotovö'öjëhadeje. ¹³Huotovö'örömo uëvadeje: God-are surire jajivoromo uvë'e höjo: God nasi osaho aëro uvoruomo'ajëjo: Ëho God-are örire jö ato'iröhe osaho höjo. Ëhi uvë'e höjo röhu jemëro mu sisë ë'ël'ëro ëhuro ave osaho vajiohu'e ariböviehu gurihirovarue juju gagoho va'ëne höjo.

¹⁴Ëhi uëvamu nuni sisë'e höru sisë'e aribövioho God-are amo börömore rueruomamalu Iesuro avohëvadeje. ¹⁵Avohävamu gagorovo priest

masijohu'o jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o ého jaburo gavare Iesuro
 éhi jië'e mu masijoho vae'amamu hejare asisö'ëro uvo'i arijavamu: Ave
 aho David-are ujoho böröme vaeromo rovajoho mabëhë uvoruomamu
 hegorovo dë vörönimoruomadeje. ¹⁶Dë vörönimoruomoromo Iesu
 uavareje: Arue asisö'ehu jö sisë uvoruomajoho na ja hejanuëjo o bogajo.
 O bogajamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Io'ajo. Iae na hejajëjo. God-are
 jöho surire jajivoromo uvë'e höjo: God jero asisö'ohu'o asisö'ö inino
 mahu'o avohëvë'ego jasi ihoho mabëhe uvoruomaje höjo. Ësurire jöho
 rabëni bogo avoho gavarije höjo. ¹⁷Ëhi uënugoromo Iesuro è rëmoromo
 Jerusalem amore jioromo va'oromo Bethany amore höröromo vahie gemu
 è hijadeje.

Mesehu bajo bogo raejöro Iesuhu uavade jöhoje.

¹⁸Hijë'ëro sisonuvamu gagorovo Iesuro Jerusalem amo börömore
 vuonorö'ö va'i va'adeje. Örire va'amu hömadeje. ¹⁹Hömamu va'ihö
 gavade mesoho öri ionire namijamu gagorovo bëhire va'oromo gavadeje
 bajoho bogojo'i ma-hano rudu'emu jiamu. Ma-hano rudu'emu jiamu
 gagorovo mesoho uavadeje: Ijoho nadi bajoho raenëjo. Ëhi uavamu
 gagorovo mesoho ma-burëro sahorijadeje. ²⁰Sahorijamu gagorovo
 Iesuare ijomajoho jaburo tiöromo uavareje: Diehi'ego mesoho ma-
 burëro sahorijajëjo. ²¹Sahorijajëjamu Iesuro uëvadeje: Ave jöho na jö
 mae uë'ië'ajëjo. Jemë bogo uehore niö'i bae'irögoro God gemu mae
 uehorovë'oho naehu meso avohode éhi jië'e mu vaejë'oho eni jëvö'ajëjo.
 Röhu bogo éhemuoho vae'i ave dahoru uavë'oho: Ri'öromo va'o jovo
 börömorö bu'örüvonë uavë'oho iae éhi jio'a'ajëjo. ²²O rabe rabe God ua
 gavë'oho mae uehorovoromo uvë'oho: God-ro ajemi'ajë uvë'ohuro éhuro
 iae bae'a'arujëjo.

**Jew rajo a masijehu Iesu bogo ma uehorovoromo
 darugoho dinö'e baejane hö uavare jöhoje.**

²³Ëhi uënugoromo Iesuro God-are amo börömore ajiomadeje.
 Ajiomoromo God-are jö bëhoho ae röjëhijadeje. Röjëhijamu priest
 masijohu'o a duvaho ömo'ümohu'o ého jaburo rueromo uavareje:
 Jaehu God-are amo börömore hiromo mue gö gö vaejanuoho diehi
 jië'e daruge javoromo o raro darugoho bojamijë'ëro éhi jië'e muoho
 vaejanue höjo. ²⁴Vaejanue höjamu Iesuro uëvadeje: Nasi darugo hesi
 jö ue gevarujoho na'o jemë jöe gemu uë gë'ië'ajëjo. Jemëhu mana
 uevë'oho naro jemë uë'ejëjo: Na éhi jië'e darugohuro muoho vaejaje
 höjo. ²⁵John-hu bapataeto vaejavuonövadoho è darugoho dinö'e baejade
 höjo. Na God-ro o ma-aëro darugoho bojamijë'ëro éhioho è'onövade
 höjo. È'onövade höjamu rue a masijohuro Iesu diehi mana ua'iröhe jöho
 jabiesi mevoromo uarovareje: Noehu uavë'oho God-ro John darugoho

bojamijade hö uavë'oho Iesuro uö'a'ajëjo: Ëhi jië'oho jemë rabëni John bogo ma uehorovarije höjo. ²⁶O noehu Iesu ua'iröhoho: Ma-aëro John uavamu ë'ade hö ua'iröhoho röhu ae aho'obëhe juhuonëmiromo bogo ëhioho ua'ejarëjo ë hesi bëhoho jaburo uvoruomë'ëro: John hu jö Godaro baeromo majahuinövade ae hö uvoruomë'ëro. ²⁷Ëhi uarovoromo Iesu uavareje: Jaehu uö gövuanue jö hesi bëhoho no dadivavuajëjo. Dadivavuajëjamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Ëhi jië'oho jemëhu uevarije jöho na'o bogo uë'ejöjo: Na ëhi jië'e darugohuro muoho vaejaje höjo.

Harihu niö'ihu diehi ë'are uhu jö Iesuhu jövadohoje.

²⁸Röhu ave uhu jö heromo diehi uehorovarujoho majehirego na he'iröjo. Iae ae gemu hu harihe niö'i jëvade höjo. Harihe niö'i jëvë'ëro vavuohuro va'oromo murioho uavade höjo: Jue'i jaruvo grape ö'i bajo muoro va'oromo mue vaejehonëjo. ²⁹Vaejehonëjamu muriohuro ri'öromo uavade höjo: Na bijönegajëjo. Bijönegajë uanugoromo röhu ijönö avoho uehorovoromo mue vaejaho'i va'ade höjo. ³⁰Ëhi'amu vavuohuro va'oromo ijomajaho jöe gemuoho majahiroko uavade höjo: Muoro va'oromo mue vaejehonëjo. Vaejehonëjamu ijomajaho uavade höjo: Apo iae na va'ejö uaromo röhu bogo va'ade höjo. ³¹Ëhi jië'oho di ahuro vavuehu nimadëhioho vaejade höjo. Vaejade höjamu uëvareje: Muriohurajo. Muriohurajamu Iesuro uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Vajiohu'e tax baejarue ariböviohu'o önö'e jijiharue magonahohu'o ëho jaburo jemë iosirëmiromo urimo God-are aharire va'oromo raromego huro jabumë muebejëvaje höjo. ³²Rabëni hesi bëhoho John-ro jemesirire rovade höjo öri maho röjëhijego ga'irarijego. Rovamu jemëro hu bogo ma uehorovo'irögoro vajiohu'e tax baejarue ariböviohu'o önö'e jijiharue magonahohu'o ëho jaburo hu mae uehorovoruomade höjo. Mae uehorovamu jemëro ëho garomo röhu bogo avoho uehorovoromo huotorovoromo John ma uehorovarije höjo.

Mu ariböviehu a börömo hesi ö'i bajo mu mueberomo sisë ë'are uhu jö Iesuhu jövadohoje.

³³Röhu uhu jöe gö'o majëhi'ië'ajoho hehëjo. Iae sa'a arijo'e ae gemüero mure grape ö'oho bivo'amade höjo. Bivoromo ë muoho buore iromo rova'o rojomoromo ö'i bajo sa'ijovoröhe guaho umoromo mu javue döro vaejade höjo hesi mu ahuro ajiö ë hiromu muoho atovoröhego. Ëhi avohoromo gavade eni jiamu gagorovo ae uëvade höjo: Na va'ejöjo. Jemëro nasi muoho muebejehorëjo. Mueberomo ö'i bajoho raeromo mavego nasiroho bahi'i ioro'ioroho jemesi ujuohorëjo. Ëhi uenugoromo ri'öromo va'o sa'a góro ë hijade höjo. ³⁴Sa'a góro va'oromo hijuovo gavade ö'i bajo urarue majaho dunovamu gagorovo hesi mu vaejavarue aribövioho uëvade höjo: Va'irarijoho mu muebejarue aribövioho uëregeo nasi ö'i bajoho i'imëmego

ujuoheho ruerëjo. ³⁵ Ujuoheho ruerëjamu hegorovo va'are höjo. Va'oromo suorovamu gëgorovo mu muebejarue aribövihuro guduamëvare höjo. Guduamëvoromo göho hisuebi'li göho ano bamo'i göho munëro vajamijamu guomade höjo. ³⁶ Ëhi'amugo mu arijo'ohuro mu vaejajarue ae gö'o rëmö'øjade höjo mure va'oröhego. Urimo mu vaejajarue ae gemu gemu rëmö'øjël'ëro röhu evaroho ae aho'obëhe rëmö'øjade höjo. Rëmö'ojamu va'oromo mure suorovamu gëgorovo mu muebejarue aribövihuro urimo rueruomamu ë'arëhi ëhi sisë vaejëvare höjo. ³⁷ Sisë vaejëvamu ijo tugoho'i mu arijo'ohuro uvade höjo: Arue mu muebejarue aribövihuro nasi harihoho garomo uvo'a'aruëjo: Nörüare harihe hö uvoromo ëhuni mae uehorovo'aruëjo. Ëhi uvoromo nugö'ojamu mure va'ade höjo. ³⁸ Va'o höröjamu garomo uarovare höjo: Arue rovaje ahuro hesi vavu hesi sionoho bae hesi höjo. Ëhuni ë'ego ano bamoromo hesi sa'aho nosi baejarëjo. ³⁹ Ëhi uarovoromo è aho mure jiamu guduamoromo rori'o bijimo bu'oromo anamu guomade höjo. Ëhi'are höjo.

⁴⁰ Ëhi jië'oho mu arijo'ohuro mure rovë'iroho mu muebejarue aribövi jabiesi öriroho diehi'ëvo'ajëjo. ⁴¹ Diehi'ëvo'ajëjamu uavareje: Sisë jioruomo'ego ijumëvo barëromo muoho a mahö bojëmi'ajëjo jaburo mueberöhego. Mueberomo majae eni jiego ö'i bajoho uroromo hesiroho i'imamiröhego. ⁴² Ëhi uëvamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Ave uhu jöho God-are surire jajivoromo uvë'e höjo:

Munë javue vae'irögoro munë gemu bijönimoromo vuonugare höjo.
Vuonugaroho jaruvoho è munëhuro javuoho nigemo'ego bibivoromo
mae namijajëjo.

Hesi Bada God-ro ëhi ë'ade höjo.

Ëho noro garomo uvarue höjo: God-ro mu mabëhe ë'ë'e höjo.
Ëjö God-are surire jajivamu adaharijoho jemë diehi'oromo è hesi bëhoho bogo avoho baejarije höjo.

⁴³ Ëhu'ëro jië'ëro naro jemë uëvajëjo: Jemëhu God-are aharire raromoromo hesi mu muebebe rovariye muoho God-ro baeniëhiromo ae gö bojëmi'iramu jaburo hesi aharire raromoromo è muoho mueberomo rae avoho'aruëjo. ⁴⁴ [Röhu aehu è munë döre bejë'oho ahoro ahoro bae'a'ajëjo. O è munëhu a döre berovë'oho aho sa'ijovo barë'ajëjo.]

⁴⁵ Iesuro uhu jöe gö gö ëhi jövamu hegorovo priest masijohu'o Pharisee aribövihu'o èho jaburo garomo uvareje: Nosi jöe jövajëromo ⁴⁶ guduamo bava'ïë'oromo uvareje: Ae aho'obëhe uvoruomaje höjo: Iesu hu jö God-aro baeromo majahuijaje ae hö uvoruomaje hö uvoromo jabumë juhuonëmiromo vuonugareje.

Sörö bamamu aehu juahamare uhu jöhoje.

22

¹ Iae Iesuro röhu mahö uhu jöe gö gö ae majëhijadeje.

² Majëhiromo uëvadeje: God-hu böröme namiromo muebejëvaje

öroho aviëhi höjo. Sa'a a böröme gemuëro söröe baejade höjo hesi harihohuro masuromo iröhego. ³ Ēhi eël'ero hesi mu vaejahaue aribövioho uëvade höjo: Va'irarijoho rueröhego naehu mami'e uëvode aribövioho uërego rue'irarëjo. Rue'irarëjamu uëvamu bijönimoruomade höjo. ⁴ Bijönimamu hegorovo sa'a a börömohuro mu vaejahaue a ioro'ioroho uëvade höjo: Söröre rueröhego uëvodoho ēhi uërëjo: Jöe hehëjo. Nasi söröho eni jië'e höjo. Nasi mi masije ma-mabëhe naehu ma-je mio'amaje sanuovë'e mioho bijuëmoromo bувоморомо bahijë'e jevajëjo. Bövie bise'e eni avohë'e jevajëjo. Ēhuni rovego no ë söröho i'irarëjo. Ēhi uërëjo. ⁵ Ēhi uëvamu jöho bava'oromo majëhijamu ë ariböviohuro bogo ejëhë'e öre gö öre gö va'are höjo. Göëro hesi mure va'ade höjo. Göëro hesi moni muro va'ade höjo. ⁶ Ioro'iorohuro ë anu rovare aribövioho guduamëvoromo mu sisë vaejëvoromo muo'amare höjo. ⁷ Ēhi'amu ë sa'a a börömohuro dë vörönimade höjo. Dë vörönimamu muorovo aribövioho rëmö'öjamu jaburo ë anëgare aho muo'amoromo jabesi amoho bue'øjëhare höjo. ⁸ Bue'öjamu gagorovo a börömohuro hesi mu vaejahaue aho uëvade höjo: Söröho eni jië'e höjo. Röhu rueromo sörö ihë uëvamu juahemijare ariböviehu rueromo sörö ijë'oho sisë höjo. ⁹ Ēhuni öri masijoro va'irarijoho va'oromo ae rahu rahu birohëvë'oho uëvego söröro rue'irarëjo. ¹⁰ Rue'irarëjamu hegorovo rue mu ariböviohuro örire va'oromo a sisëhu'o a mahu'o birohëvoromo aho'o sö ujuoho rovare höjo. Rueruomamu sörö osaho rarovade höjo.

¹¹ Rarovamu a börömohuro ë aribövioho gë'i osare rovade höjo. Rue'i gavade höjo ae gemu masuvarue sörö i'l io'amarue niögoho bogo ba'amë'e ma-hijamu. ¹² Ma-hijamu gagorovo uavade höjo: Isiajo. Masuvarue niögoho bogo ba'amë'e ja diehi'oromo ave osaroho rovane höjo. Osaroho rovane höjamu ruehuro jörumoraejade höjo. ¹³ Jörumoraejamu rue a börömohuro ri'oromo mu aribövioho uëvade höjo: Övo höru'oho tövo'amoromo babu'öhego amonö ramoramore va'o hijajo. Ëdirö'ore ae aho'obëhe nierusuburu'e bamoromo ane ja'ihö vuogigimoruomo'ajëjo. ¹⁴ Ēhesi bëhoho God-ro ae aho'obëhe ruejöro uëvaje höjo. Röhu ae magemu gemu hesinö jëvojöro baejëvaje höjo.

Iesuhu guaro berovojöro aehu tax jö ua gavarohoje.

¹⁵ Ēhi'amu iae Pharisee ariböviohuro va'oromo jöe atoromo uarovareje: Ē'ego no Iesu sareramego hu guaro berovo'irajo. ¹⁶ Ēhi atonugoromo jabesi ijore ijore jijiharue a ioro'iorohu'o Herod-are aribövi ioro'iorohu'o rëmö'öjamu va'oromo Iesu sarerisareriamiromo uavareje: Tisajo. Iae no gavarue höjo ja a mae javë'ëro God-are mu örohemu röjahuijego. O aho bogo juhuonëmijego. Ēhesi bëhoho jero no göromo ae böröme o bise'e javuajëromo jöe gö gö bogo röjahuijanue höjo. ¹⁷ Ēhuni ave jöho ja diehi uehorovanuoho majahuijego no hejarëjo. Rome a börömohuro nosi sa'aho

muebejego noro hu tax bojamijarue höjo. Noehu éhi ë'aruoho na éhuro nosi jögoroho aharue höjo o bogajo. ¹⁸Bogajamu Iesuro gëromo uvadeje: Jabumë sisë vaevejivo'i ue gevaruëromo uëvadeje: Sareri aribövie jëvajëjo. Jemë rabëni na bijioho gevarujëjo. ¹⁹Tax a bojémijaruje ijo bajoho röjehihego na gavöjo. Gavöjamu ijo bajoho barovareje. ²⁰Barovamu garomo uëvadeje: Aveho ruhuare nu ano'ohu'o ihohu'o jajivë'e höjo. ²¹Jajivë'e höjamu uavareje: Rome a börömo hesi höjo. Rome a börömo hesi höjamu uëvadeje: Éhuni Rome a börömo hesiroho ého hesi öroro bojami'i God-aroho ého God-are öroro bojaminövorëjo. ²²Éhi uëvamu hegorovo tiójëvamu Iesu è nugo'i va'loruomadeje.

**Iesuhu guaro berovojöro vuovë'e ariböviehu ri'örüuromoröhe
jö Sadducee ariböviehu hu ua gavarohoje.**

²³Va'amu gagorovo majae gemuore Jew rajo a masijo ioro'iorohuro rovareje. Jabumë Sadducee jö uehorovarue aribövie jioruomadeje. Sadducee aribövihuro uehorovoromo uvoruomajeje: A vuovë'oho ijönöho bogo ri'ämöli ma-ioro'iore gemu vuovo'ajëjo. Éhi uvoruomaje aribövihuro rueromo Iesu guaro berovojöro sarerisareriamiromo uavareje: ²⁴Tisa Moses-ro jögore jajivoromo uövuë'e höjo: Aboji harihu'ohrumo' vuovego diehi è'iröhe öroho aviëhi höjo. Aehu vaboro masuromo vaboroho aboji harihu'ohro bogo vaejë'e baruehu guomo'i vaboro nugë'oho hesi öhuro vuojiroho masuromo éhuro guomade ö hesi ihoro ujoho vaejaho'ajëjo. Moses-are jögoroho éhi höjo. ²⁵Éhi jië'ero iae ae aho'obëhe 7 ma-ö ömo'ömëremu nosirire raromare höjo. Raromoromo muriohuro magonahoho masuvade höjo. Masuromo vaboroho aboji harihu'ohro bogo vaejë'e baruoho guomade höjo. Guomamu hesi vaboroho dorue hijamu gagorovo ö göhuro vuojiroho masuvade höjo. ²⁶Masuromo guomade höjo. Ö ömo'ömo ioro'iorohu éhi gemuoho è'obe rovare höjo. Ö ömo'öme 7 jabuhu è magonahe gemuoho masube rovaroho è magonahoho aboji harihu'ohro bogo vaejë'e aho ma-vuovëvobe rovade höjo. ²⁷Vuovobe ruejuvo barëjamu ijo tugoho'ioho è magonahoho hu'o guomade höjo. Éhi'are höjo. ²⁸Éhi è'arohuni éhuni ave jöho no ua gal'ię'aruëjo. Jero uvanue höjo: Vuovoromo ri'öl'ejarëjo. Éhuni vuovë'e ariböviehu ri'örüuromoröhe majaroho ae 7 höjo röhu è magonahoho di ahu'o hi'a'ajëjo. Barue aho'obëhe masuvë'ego éhuni uavaruejo.

²⁹Éhi uavamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Bogajo. God-are surire jöhu'o huhu mu vaeröhe darugohu'o jemë bogo avoho gavarujëro sisë'i uehorovoromo ue gevarujëjo. ³⁰Éhesi bëhoho vuovë'ero ri'örüomo'iröhe maja rovë'iroho vaboroho baruoho bogo masurovo'i aneraehu ö'idöre ma-raromaruëhi éhi raromo'aruëjo. Éhuni è magonahehu di ahu'o hi'iröhe jö ue gevarujoho bëhi rumo'le höjo. ³¹Éjöho jemëro uvaruje höjo: Vuovë'e ariböviehu ri'öl'iröhe jöho sareri jöe höjo. Ého bogo sareri

jöehu jio'i jö mae höjo. Ëhesi bëhoho vuovoromo ri'öl'iröhe jöho God-ro jemëni jövamu hesi surire jajivoromo uvë'e höjo: ³² Na Abraham Isaac Jacob éhi muebejëvaje ae jevajëjo. Jemë rabëni é jö hesi bëhoho bogo avoho baejarije höjo. God-hu Abraham Isaac Jacob muebejëvaje jö hesi bëhoho jabumë vuovoromo bogo ioro'ioremuho barë'i va'o raromego muebejëvaje höjo. God bogo vuovoromo ioro'ioremu barejë'e aribövioho muebejëvo'ibejajo. A'i hu vuovoromo va'o raromarue aribövioho iae muebejëvaje höjo. ³³ Iesuro Sadducee aribövioho éhi uëvamu ae aho'obëhe heromo jöe barëjëvadeje.

**God-hu bojamuade jöho diho börömoho
jiajoho aehu Iesu ua gavadohoje.**

³⁴ Éhi'amu Pharisee ariböviohuro hejare uvavamu: Iesuro jö mae jövamu éhuro Sadducee aribövioho jö mana majahi'iröhoho bogohö uvavamu hegoro gagovorovareje. ³⁵ Gagovorovanugoromo Jew rajo jögoru öri röjëhijaje ae gemuëro Iesuare dëho bijoho ga'irögoro ri'öromo uavadeje: ³⁶ Tisajo. God-hu bojamuijade jögore aho'o jio'amajoho di jöho börömoho höjo. ³⁷ Börömoho höjamu uavadeje: Jasi dë vövöbajo'e aru'ahe uehore aho'obëhe Bada jasi God ma-hu gemu bojaminëjo. ³⁸ Ëho jö börömo börömoho jië'ego ëho nuniroho höjo. ³⁹ O é jö hesi bëhirohu'o iae gemuoho höjo. Jaehu jasi arijo'arije rajahirovanuëhi jasi ae gemuoho éhi rajahinëjo. ⁴⁰ Dë vövöbajo'e aho'o God bojami'irane jöhu'o jasi ae gemuoho rajahi'irane jöhu'o bëhoho jëvajëjo. God-are surire jö Moses'o jö God-aro baeromo majëhinövare a ioro'iorohu'o jajivo'amaroho ého ado sirino'oho jio'amajëjo.

Böröme namiromo ajamuaje a hesi jö Iesuhu röjëhi'i uë gëvadohoje.

⁴¹ Iae Pharisee ariböviohuro gagovoruomamu gavë'i Iesuro uëvadeje: ⁴² Böröme namiromo ajëmil'iröhe a hesi jöho jemë diehi uehorovarujëjo. Hu ruhuare ujoho höjo. Uavareje: Hu David-are ujoho höjo. ⁴³ David-are ujoho höjamu uëvadeje: Éhi jië'oho God-are Aru'ahoho rabëni uavamu David-ro böröme namiromo ajëmil'iröhe aho Bada uavade höjo. ⁴⁴ Ëhesi jöho David-ro God-are surire jajivoromo uvë'e höjo: God Badaro nasi Bada uavade höjo:

Nasi övo manö rojo hijego
ja'o muorovarue aribövioho naro ruahö'özjëvego
höréro vijuvo taemo'amo'irane höjo.

⁴⁵ Ëhesi bëhoho böröme namiromo ajëmil'iröhe a hesi jöho David-ro jajivoromo uvë'e höjo: Bada höjo. Bada hö uvë'e jiaje éhuni nadi uvorëjo: Böröme namiromo ajamui'iröhe aho ma-David-are uje höjo. ⁴⁶ Éhi uëvamu aehu Iesu mana ua'iröhoho bogo eni jëvadeje. Bogo eni jëvamu ijönö jöe gö gö ua ga'ië'arohu juhuonivoromo vuonugareje.

**Pharisee ariböviohu'o Jew rajo jögoru öri röjëhijarue
ariböviohu'o öho jabuhu sareri'e mu vaejaruëhi
aeihu bogo ëhi ë'iröhego Iesuhu jövadohoje.**

23 ¹ Ëhi'amu Iesuro hesi ijomajue ömo'omohu'o a ioro'iorohu'o aho'obëhe uëvadeje: ² Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o öho jaburo Moses-are sionoho baejë'e höjo. ³ Moses-are sionoho baejë'e jëvaje ëhuni mu jö rabe rabe uëvë'oho ejëhoromo ëhi vaenövorëjo. A'i jabuhu ömaruëhioho nadi ëhioho ömorëjo. Rabëni hesi bëhoho jö majëhijaruëhioho muoho bogo ëhioho vaejarue höjo. ⁴ Aehu i'u'e inömo ujuoho va'oruomojöro buahore bahijëhoromo tövëhoromo va'ego bogo ajëmiromo övo namehu vitu banigojiomëharuëhi ë Pharisee ariböviohu'o jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o jaburo ëhi ë'arue höjo. I'u'e muoho aho'o ae bojëmiromo bogo mae bogo ajëmi'i ma-nunëremu gëvarue höjo. ⁵ Jabu mu rabe rabe vaejë'oho aëro gëjöro ma-döhemu vaeruomajue höjo. Ëhesi bëhoho jabumëro nimoruomajue höjo aëro gëromu uvoruomoröhego: Jabumëremu God mabëhe uehorovoruomajue höjo. Aëro ëhi uvoruomoröhego nëgego God-are jö'e suri surioho maua gagore bahiromo övo ahore varijore muoho taemoruomajue höjo va'orahoro jio'amego aëro garuomojöro. O God-are örire jö ato'i io'amarue niögure ö'i ëgobövie be io'amoruomajue höjo va'orahoro jio'amego aëro garuomojöro. ⁶ O sörö i'l'i va'ë'oho o God rajahijarue osare va'ë'oho a masijehu raromaruire ë va'o raromo'i nimirue höjo. ⁷ O imo'amaruire va'ë'oho nimirue höjo ae aho'obëhe uvoruomoröhego: Jabumë a masijëro jijihäjëromo rajëhiromo jejëmiruomoröhego. O nimirue höjo aëro jejëmiruomoröhego: Tisago. ⁸ Röhu ae göehu jemë döre bamëvoromo uëvë'oho: Tisa uëvë'oho ëhi jië'oho sisë höjo rabëni hesi bëhoho jemë ö ömo'ömëremu jëvo'i jemesi Tisaho na gemu jevë'ego. ⁹ O ave sa'are raromarue ariböviohu'o nadi döroho bamëvoromo uërëjo: Apajo. Ëhesi bëhoho ae gemu ö'idöre hijajoho ëho iae jemesi Vavu Börömoho höjo. Ëhuni ëhi jië'oho nadi uërëjo. ¹⁰ O ae göehu jemë döre bamëvoromo uëvë'oho: Simano vaejanue aho javajë uëvë'oho ëhi jië'oho sisë höjo. Ëhesi bëhoho jemesi Simano Vaejaje Aho ma-gemu jevajëjo böröme namiromo ajëmijaje ahuro jevë'ero. ¹¹ A'i a masije jemesirire jioruomajoho ëhi jië' ariböviohu'o mu ajëmi'iröhe aribövie jioruomo'ajëjo. ¹² Ae rahu sivu uehorovoruomoröhego döre bamorovë'oho hesi ihoho abue'a'ajëjo. O ae rahu ba'obuerovë'oho hesi ihoho döro ajiomo'ajëjo.

**Pharisee ariböviohu'o Jew rajo jögoru öri röjëhijarue
ariböviohu'o sisëre va'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.**

¹³ Vaevë' e jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o jemë ma-döëremu muoho ömarujëro sisërejëvo'ajëjo. Ëhesi bëhoho God-

hu böröme namiromo muebejëvego hesi aharire raromoruomo'iröhe öroho tugohëharuje höjo aëro ë va'o raromojöeni. Jemë God-are ahariroho bogo va'o raromo'i nimaruje höjo. O ae göehu God-are aharire va'o raromo'ia'amu gëvë'oho ahëvaruje höjo.

14 [Vaevë'e jögoru öri röjëhijaruje ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o jemë ma-döëremu muoho ömarujëro sisërëjëvo'ajëjo. Ëhesi bëhoho magonaho doru jabiesi bövioho bise'oho ëma ujuohëharuje höjo. Ëma ujuohëhoromo sarerivoromo pari ëgobövie jaguvaruje höjo aëro gëromu uvojöro: Mu mae vaejaruëjo. Ëhi jië'e sareri'e muoho vaejarujego ëhuni God-ro i'u börömo mae bojëmi'ajëjo.]

15 Vaevë'e jögoru öri röjëhijaruje ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o jemë ma-döëremu muoho ömarujëro sisërëjëvo'ajëjo. Ëhesi bëhoho jemëro jovo göre göre sa'a göre göre ae dinëmibe va'aruje höjo ma-ae gemuëro hesi muoho vuonugo'i Jew rajo muoho baeröhego. Ae dinëmibe va'oromo gavaruje aho jemesi jöho ejëhoromo Jew rajo mu baejamu gavë'oho jemëro ë aho mu sisë röjahijego mae höromu vaeromo jemëhu sisë ë'oromo vënile örire va'arujoho ë ahuro jemë iosirëmiromo sisë börömo bëhe ë'oromo vënile örire va'o hesi höjo.

16 Vaevë'e nuni ramoramovë'e aribövi jemëhu ae gö öri röjëhi'ië'arujoho sisërëjëvo'ajëjo. Ëhesi bëhoho jemëro ae ëma majëhiromo uëvaruje höjo: Ae rahu darugo'e jö uvo'ië'oho God-are osa börömo hesi iho uvoromo ae uëvë'oho: Na mue ëhi ëhi ë'ejö uëvë'oho iae ë muoho vae'a'anuëjo. Bogo sarerivo'anuëjo. 17 Nune ramoramovoromo simane sisë'i uehorovë'e aribövie jëvajëjo. Ëhi majëhijaruje hesi bëhoho nani jemëro uvaruje höjo: God-are osa börömo hesi ihoho bise'e jio'i God-are osa börömore jio'amaje gold hesi iho uvoromo ae uëvë'oho: Na mue ëhi ëhi ë'ejö uëvë'oho iae ë muoho vae'a'anuëjo. Bogo sarerivo'anuëjo. 18 O jemëro jöe gö ëma majëhiromo uëvaruje höjo: Ae rahu darugo'e jö uvo'ië'oho God-are maratu hesi iho uvoromo ae uëvë'oho: Na mue ëhi ëhi ë'ejö uëromo röhu mu bogo vaejë'oho iae hesi höjo. A'i God-are maratu döre bahijahare suvuoro hesi iho uvoromo ae uëvë'oho: Na mue ëhi ëhi ë'ejö uëvë'oho iae ë muoho vae'a'anuëjo. Bogo sarerivo'anuëjo. 19 Nuni ramoramovë'e aribövie jëvajëjo. Nani jemëro uvaruje höjo: God-are maratu hesi ihoho bise'e jio'i God-are maratuore jio'amaje suvuoroho iho böröme höjo. Röhu ë suvuoroho bogo God-are maratuoroho jio'amo'ibejajo. A'i ë suvuoroho God-are maratuore jio'amë'ëro ëhu'ëro ëho suvuoro

maho höjo. Suvuorohuro bogo God-are maratuoho iosiramiromo iho bövioho jio'i God-are maratu hesi iohuro suvuoro ihoho iosiramiromo bövioho jiaje höjo. ²⁰Aehu darugo'e jö ato'ie'i'roho God-are maratu hesi iho darugo'o majëhijë'oho ë hesi bëhoho bogo maratu hesi iohemu uvo'i maratuore jio'amaje suvuoro hesi iohu'o uvoromo ë'arue höjo. ²¹O ae rahu God-are osa börömo hesi iho darugo'o majëhijë'oho ë hesi bëhoho bogo osa hesi iohemu uvo'i osare hijaje A hesi iohu'o uvoromo ë'arue höjo. ²²O ae rahu ö'idö hesi iho darugo'o majëhijë'oho ë hesi bëhoho ö'idöre jiaje God-are röho hesi iohu'o ë hijaje a hesi iohu'o uvoromo ë'arue höjo. Ähuro darugo'o majëhijaruje höjo.

²³Vaevë'e jögoru öri röjëhijaruje ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o ma-döëremu muoho ömarujëro sisérëjëvo'ajëjo. Jemëro jemesi i jögoru e avohoromo i'o buarohoromo ijarue rihu'e oso harihu harihue gö gö garue gö gö mevoromo 10 10 bahibe va'oromo gemu gemu God suvuore bojamijaruje höjo. Ähi jië'e jögoru ininoho ejaho avoharuje höjo. Ähi jië'oho iae mae höjo. Nadi vuonugorëjo. Röhu ëho ma-jianovo'i jö ioro'ioroho masijo jiajoho ëho bogo uehorovaruje höjo. A ma-mae vaejëvo'irarije muoho a huë baejëvo'irarije muoho ahorire vaejëvo'irarije muoho ëho rumonimaruje höjo. Nadi rumonimo'ibejarijëjo. ²⁴Majo majo biseharihehu jemesi jovore beval'ë'oho io bu'öromo jovoho i'i majo börömo börömoho bogo avoho gavë'le ma-nimu'öjaruje höjo. Jö masijoho bogo uehorovo'i ma-jö ininohemu uehorovaruje höjo. Ähuro nunoho ramoramovëvego öroho sisë'i röjëhijaruje aribövie jëvajëjo.

²⁵Vaevë'e jögoru öri röjëhijaruje ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o ma-döëremu muoho ömarujëro sisérëjëvo'ajëjo. Jemë hevöe enatue dönöhemu u'o'amaruje höjo. Gagonöho ae gö jabesi ie jove vajiohëro ujuohoromo aegë'ëro irijiom'o'amë'e höjo. Ähu'ëro dönöho aje jio'i gagonöho va'inumi'e jio'amajëjo. Jemesi mu sisëho ähi jianovajëjo. ²⁶Pharisee jemë ae gemu gemu nuni ramoram'o ae jëvajëjo. Urimo ae gö jabesi iohu'o jovohu'o vajiohehu ujuohoromo hevöre bahiromö enatuore oteharujoho vuonugorego hevö o enatu gagoroho va'ignumohu bogojo'irajo. Ähi ë'ë'oho jemesi hevöhu'o enatuohu'o döhu'o uhohu'o ma-mae jio'amo'ajëjo.

²⁷Vaevë'e jögoru öri röjëhijaruje ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o jemë ma-döëremu muoho ömarujëro sisérëjëvo'ajëjo. Jemesi jöho uhu'e uë'ie'ajëjo. Vuovë'e sino bahi'amarue munëho aëro ajivë'e osëro buejaho'amarue höjo nu ano'e mae jio'amoröhego. Buejaho'amego dönöho ajivë'e mabëhe jio'amo'i gagonöho vuovë'e a jabesi ijo'ahohu'o sagohohu'o èhuremu jio'amajëjo. Jemë ähi jië'e jëvanovajëjo. ²⁸Döhemu mae jëvego aëro gëromö uvoruomaje höjo: Jemë a mae jëvajëjo. A'i jemesi uhohu sareri sareri'e mu sisëmu vaejbaruje jëvajëjo.

²⁹Vaevë'e jögoru öri röjëhijaruje ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o ma-döëremu muoho ömarujëro sisérëjëvo'ajëjo. Jö God-aro baeromo

majëhinövare aribövi jabesi sino guavo'amare huoho avoho'amaruje höjo. Mu mae vaejare a mami jabesi huoho avohoromo muebejaruje höjo. ³⁰Avohoromo mueberomo jemë uvaruje höjo: Nosi hijo miono'ehu raromare majaroho evaroho no'o javuo'ibejajo no jabumë bogo ajëmiromo God-are jö majëhijarue aribövioho muo'amo'ibejarëjo. ³¹Iae mae-ëjo. Ëhi atarujoho ého jemëro huruoho majahuiromo uöromö ë'arujëjo: God-are jö majëhinövare a muo'amare aribövi jabesi ujo ömo'ömëro javuë'ëro jabesi öre gemuore jijiharue aribövie javuajëjo. ³²Jemë ëhi jië'e aribövie jëvë'e jiaje ëhuni jemesi hijo miono'ehu mu sisë aevoromo vaebe rovarëhi jemesi nimirujojo jemë'o ëhi jië'e muoho vaebe jijihorëjo. Na ë hesi jöho bogo uë'ejöjo. ³³Sigobe jëvo'amajëjo. Sigobu aboji harihu'ë jëvo'amajëjo. Ëhi jië'e mu vaejë'oho diehi'oromo vënöho garaedivorejö. ³⁴Ëhuni aveho hehëjo. Jö God-aro baeromo majëhinövö'iröhe aribövioho simano ma'e aribövioho jö röjëhinövö'iröhe aribövioho Iesu naro rëmö'öl'iramu ö'oruomo'ajëjo. Ö'iramu jemëro ioro'ioroho muo'amo'arujëjo. O korosire ano taemo'amo'arujëjo. Ioro'ioroho God rajahijaruje osare osare hisuebi'amo'arujëjo. O amo göre jio'iramu amo göre siho ujuoho va'onövo'arujëjo. ³⁵Ëhi ë'iramu ëhuni ma-maemu jië'e aribövi aehu muo'amobe rovare ë hesi i'uoho jemesi örire rue'a'ajëjo. Aeve'ioho aëro Abel a mae anoromo a ma ioro'ioroho muo'amobe ruejuvo ro ijo tugoho'ioho jemesi hijo miono'ohuro Barachiah-are harihe Zechariah anare höjo. God-are osa börömoho numëhi jio'i God-are suvuoro bahijarue maratuoho ruhëhi jiamu Zechariah ë ririre anare höjo. ³⁶Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. God-are aribövi ëhi muo'amobe rovare ë hesi i'uoho aho'obëhe ave jaruvore raromaruje aribövioho jemëni rue'a'ajëjo.

Iesuhu Jerusalem amo rajëni vavaenimade jöhoje.

³⁷Vaevë'e Jerusalem amo rajohumë jemëro jö God-aro baeromo majëhijarue aribövioho muo'amaruje höjo. God-hu jemëni rëmö'özaje aribövioho munëro vajëmijaruje höjo. Kököröko vëmehu harihu vivoju uhure nugo'amoromo diehehu aegëharuëhi naro jemë ëhi gagovëvoromo gemuore rëmo'i nimo'i hijode höjo röhu jemëro bijönimarije höjo. ³⁸Ëhuni ave jöho hehëjo. God-ro jemesi amoho vuonugego jemesi sive jëvo'ië'ajëjo. ³⁹Naro jemë'o hiromo va'iramu jemë nasi nu ano'oho bogo ga'a'arujëjo hujeji na vuonoröl'ö rue'iramu evare avoho geromo nasi jöho majëhiromo uvo'a'arujëjo: Badare ihore rovajoho mabëhëjo. Ëhuremu uehorovorëjo.

Aehu God-are amo börömo dadovoruomo'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

24 ¹Ëhi uënugoromo Lesuro God-are amo börömore jioromo va'amu gavë'i hesi ijorajo ömo'ömohuro ro birohoromo God-are amo

hesi javue gö gö röjahi'amareje. ²Röjahi'amamu Iesuro uëvadeje: Ave öri ari'oho aho'o jemë iae gavarujéjo. Röhu aveho na jö mae uë'ië'ajéjo. Ave munë javuoho aho'obëhe aëro dadovoruomo'iramu munëhö ahoromo sa'aro ruvebi barë nahonahovo'ajéjo.

Huë vavaeni börömo rueröhe jö Iesuhu majëhijadohoje.

³Ëhi ë'ë'ëro Iesuro Olives Dahirure ajio hijadeje. Hijamu hesi ijomajahuego no hejarëjo. God-are javu masijehu rireromo'iröhego üövuanocho ëho divare jio'a'ajéjo. O no mu rabe garomo uvo'ejarëjo: Jero rue'ië'ananüejo. Rovego ave sa'aho bövihoko bise'oho barë'ië'ajéjo.

⁴Barë'ië'ajéjamu heggorovo Iesuro uëvadeje: Gavë'iajo. Aëro sarerëmi'iramu guaro rireromëvo va'a'ajéjo. ⁵Ae aho'obëhe rueromo sarerëmiromu uë'a'aruëjo: Nöruare ihoro rovajéjo. God-hu uevë'ëro böröme namiromo ajëmi'irode aho na jevajéjo. Ëhi uëromo ae aho'obëhe sarerëmi'iramu uvo'a'aruëjo: Mae-ëromo guaro rireromo'ajéjo. ⁶Röhu he'a'aruëjo muorovo jöe ruenövo muorovonövo'iramu he'a'aruëjo. Ëhi hejë'oho bogave gemu juhuonivo'irarijéjo. Öre gö bogojië'ëro ëhi jië'e mu sisëho iae jio'a'ajéjo. Röhu sa'aho bövihoko bise'oho evaroho bogo barë'i hesi majae göro jio'a'ajéjo. ⁷Sa'ae göëro göhu'o muorovonövo a masijo ioro'iorohuro ioro'iorohu'o muorovonövo'aruëjo. Sa'ae gö gö iruno'e bogojio'ajéjo. Sa'ae dinö'e dinö'e jiajoho hijiohijivo'amo'ajéjo. ⁸Ëhi jië'e huë vavaenoho rue'iramu mu sisëho bogo burëroho barë'i magonahehu aevoromo raho'i hara'uajëhi ëhi aho aevoromo huë vavaene börömoho baebe va'oruomo'ajéjo.

⁹Ëhi'o'iramu evare aëro jemë guduamo ujuohëvo va'o a masijo jabesi övore bojëmi'aruëjo jaburo huë vavaene bojëmi'iröhego. O muo'amëvo'aruëjo. Sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövihoko aho'obëhe jaburo uvoruomo'ajéjo: Jemëro na uehorovevaruje hö uvoromo nue huodëgoruomo'ajéjo. ¹⁰Ëhi'o'iramu evare ae aho'obëhe nasi örire mae uehorovevaruoho vuonugo'i mue gö gö uehorovoruomo'ajéjo. Aemo'aemohuro aemo'aemoho sarerisarerëmiromu ae gö jabesi övore bojëmi'aruëjo sisë vaejëvoröhego. Göëro göho nue huodivorovoruomo'ajéjo. ¹¹Ae göëro göëro ri'öromo ae sarerëmiromu uë'a'aruëjo: Na jö God-aro baeromo majëhijaje ae jevajë uë'iramu ae aho'obëhe heromo mae höromö guaro rireromo'aruëjo. ¹²Mu sisë aho'o rumorovobe va'iramu gagorovo ae aho'obëhe göehu gö huë baerovarue muoho vuonugo'iramu sisërë'ajéjo. ¹³Ëhi ë'oruomo'ajéjo röhu ae rahu biririvoromo mae uehorovevobe va'ojuvu maja barë'iröhe maja rovë'iroho God-ro baejëvoromo manö bamëvo'ajéjo. ¹⁴Röhu God-hu böröme namiromo muebejëvaje jö mahö aëro sa'ae dinö'e dinö'e majëhibe va'oruomo'ajéjo ae aho'obëhe sama'e heruomoröhego. Jöho sa'ae

aho'obëhe majëhi barë'iramu evare sa'a bövi bise'o barë'iröhe majaho rue'a'ajëjo.

Mu sisë bëhe rueröhe jöhoje.

¹⁵ Röhu Daniel jö God-aro baeromo majëhinövade ahuro mami'e God-are surire jaivoromo uövuade höjo: God-are osa ijumaje sisëhuro God-are osa maremu nami'a'ajëjo. Daniel-hu jaivadëhi ëhi ga'a'arujëjo ë sisëho God-are osare nami'iramu. Iesuro ëhi majëhijadeje. Ëjö Iesuhu majëhijadoho adahoromo avo'avoho gare. ¹⁶ Amo Iesuro jö vituoho majëhiromo uëvadeje: Sisëhuro God-are osare namijego gagorovo ave Judea sa'are raromaruje ariböviharo hruuromoromo dahoru'ero iojiomorëne. ¹⁷ Ae rahu javu dönö haradare raromë'oho nadi abueromo osare inömoho va'o ujuoho'i ma-hruuromoromo va'orëne. ¹⁸ O mure raromë'oho nadi vuonorö'lö va'o niögoho ujuoho'i ma-hruuromoromo va'orëne. ¹⁹ Röhu ë huë vavaeni rue'iröhe majaroho dë'e magonahohu'o aboji harihu'o inino jio'amë'e magonahohu'o jabumë vaevë'oho diehi hruuromoruomo'ajëjo. ²⁰ Röhu God ua garëjo huro ajëmego ëhuro niohijo majaroho o nuho majaroho bogo hruuomo'irarije höjo. ²¹ Rabëni hesi bëhoho evare majaroho huë vavaene bogo bise'o vadu'oho rue'a'ajëjo. Ëhi jië'e huë vavaenoho urimo God-hu sa'a bövi bise'o bamadevaroho bogojibe ruejuvo ro jaruvo majahu'o ëhi jië'e huë vavaenoho bogohöjo. O ijöhö'u'o bogojio'i ë majaho gemu börömoho jio'a'ajëjo. ²² Ëhuë vavaeni maja égobövi jiajoho God bogo tarioromo bunemuoho bam'o'ibejajo aho bogo biririvoromo raromo'ibejajo. A'i God-ro hesi baejëvade aribövihoo uehorovëvoromo ë majaho tarioromo bunemu bam'o'ajëjo.

²³ Ëhi jiamu ae göehu uëvë'oho: Aveho ro gahëjo. O arueho va'o gahëjo. God-hu uavë'ero böröme namiromo ajamui'iröhe aho aviae o aruae hö uëvë'oho nadi maho uehorovorëjo. ²⁴ Ëhesi bëhoho rabëniajo. Ae aho'obëhe rueromo sarerëmiromo uëbe va'a'aruëjo: God-hu uevë'ero böröme namiromo ajëmi'irode aho jevajëjo o jö God-aro baeromo majëhijaje ae jevajëjo. Sarerëmiromo ëhi majëhi'aruëjo. Majëhiromo bogo gavarue mu masijo masijoho vaenövo'aruëjo eni jëvego God-hu söjëvade aribövihu'o sarerëmego rireromo'iröhego. ²⁵ Röhu hehëjo. Ijonö jioröhe jöho na urimo majëhijë'le jevajëjo.

²⁶ Ëhu'e jiaje aehu uëvë'oho: Ëhuro va'o garëjo. Aruae je'ore hijajë uëvë'oho nadi va'o garëjo. O uëvë'oho: Hu gurihiromo osaro hijajë uëvë'oho nadi maho uehorovorëjo. ²⁷ A'i baderehu aruhe baderivoromo ajivo va'o anume bu'øjego gavarujëhi God-are A Maho naro ëhi ma-va'orahoro rue'iramu ge'a'arujëjo. ²⁸ Sagohe dinö'lë jiajire ë ugoho gagovoruomo'ajëjo.

God-are A Maehu rueröhe jöhoje.

²⁹ Röhu ë huë vavaeni majaho barë'iramu evare maja nunoho ramoramovoromo manaeroho duorohoromo jijoho sisërë'amoromo ö'idöre

inömoho aho'o arua anumiae va'o'amo'ajëjo. ³⁰ Ëhi'o'iramu evare God-are A Ma nasi ajohuro ö'idöre ajivo'iramu ga'a'aruëjo. Ëho garomo sa'are aribövioho aho'obëhe nierusuburu'e bamoromo ga'a'aruëjo God-are A Maho naro darugo'o aji'o börömo mae baeromo ö'idöre suere ruvebi'iramu. ³¹ Ruvebiromo hëgöho ma-darugo'o huo'iramu nasi aneraho rëmö'l'ejëjo. Rëmö'l'iramu ro God-hu sójëvade aribövioho gagovëvo'aruëjo. Arua anumiae sa'ae dinö'e dinö'e majahire beva'ajire jioruomajoho gagovëvo'aruëjo.

Mesehu gumutivego Jew rajo jabisi vama maja dunovaje uhu jöhoje.

³² Röhu meso hesi uhu jöho heromo bëhoho avoho uehorovorëjo. Gavaruje mesoho gumutivoromo rahego garomo evare jemë uvaruje höjo: Jew rajo nosi vama majaho iae dunovajëjo. ³³ Ëhesi bëhoho jemë ga'irarije naehu üevodëhi mue gö gö rovamu gavë'iroho uvorëjo: Ëmajaho iae rovajëjo. ³⁴ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ave jaruvore raromaruje aribövioho jemë bogo vuovo barëjë'iro evare naehu uëvaje muoho aho'obëhe rue'a'ajëjo. ³⁵ Ö'idöe sa'ae bövie bise'e barë'i nasi jöho gemu bogo barë'ajëjo.

Iesuhu vuonorö'l' rueröhe maja no bogo gavarue jöhoje.

³⁶ Röhu ë majaho divare jio'iröhoho aho bogo gavaruejë. Ö'idöre raromarue anerahu'o Harihoho na'o bogo ga'i hesi Vavuohuro gemüéro gavajëjo. ³⁷ Röhu God-are A Ma naehu a nunire rue'ië'iroho a mami ae Noah-hu hijade majare jiadëhi ëhi gemuoho jio'a'ajëjo. ³⁸ Jovo börömo bëhe rojomoromo öri ari'e aho'o bae'iröhe majaho dunovamu evare aëro ie jove ue'ahobe masurovobe ëhi jië'e muohemu uehorovobe va'ojiwo evare Noah-mëro boat börömore rumo va'are höjo. ³⁹ Rumo va'amu gavë'i a ioro'iorohuro uvoruomade höjo: No mae raromaruëjamu evare jovo börömhuro rojomoromo jabumë aho'o baeniagëgo barë nahonahovade höjo. God-are A Ma naehu rue'ië'iroho ëhi jië'e muoho jio'a'ajëjo. ⁴⁰ Ëmajaho rue'iramu evare ae niö'iro mure ariromo muoho vae'iramu gavë'i aneraëro göho bae'i göho ë vuonugo'aruëjo.

⁴¹ Magonahe niö'iro gemuoro ariomo ioho sa'ijovoromo avoho'iramu aneraëro göho bae'i göho ë vuonugo'aruëjo. ⁴² Ëhi ë'iröhohuni ëhuni gavë'iajo. Jemesi Bada naehu rue'irode majaho jemë'o bogo gavarujëjo. ⁴³ Ave uhu jöhu'o avo'avo ho uehorovohëjo. Vajiohu'e aehu vahi'e divare rueröhe majaho osa arijo'oho bogo gavade höjo. Ga'ibejajo gavë'i hiromo vajiohu'e a hesi öroho tugohahego osaho bogo dadovoromo inömoho ujuoho'ibejajo. ⁴⁴ Osa arijo'ohuro gavë'i hi'ibejajo mae jio'ibejajo. Jemë'o gavë'i raromorëjo. Jemë bogo uehorovë'e raromaruje majare evare God-are A Maho naro rue'ejëjo.

A börömo hesi mu aehu avoho o sisë'i mueberöhe jöhoje.

⁴⁵ Aehu hesi a börömo hesi muohemu uehorovë'i simano mae uehorovoromo mu vaejaje ëhi jië'e aho uehorovohëjo. Ëa hesi a

börömohuro hu uav'e höjo. Na va'ië'ajëjo. Jero nasi mu vaejarue a ioro'ioroho muebejëvönëjo. Muebejëvoromo majae eni jiego jabiesi iruno'oho i'imëminövonëjo. I'imëminövonë uanugoromo va'ë'e höjo.

⁴⁶ Va'o hijovo röhu ijonö vuonorö'ö rueromo garöhe ä ahuro hesi muoho avoho vaejaho'iramu gagorovo huë mabëhe bojam'i'ajëjo. ⁴⁷ Huë mabëhe bojamiromo ua'a'ajëjo: Ja mu mae vaejanohuni ëhuni na mu börömoro bamavo'ejöjo. Jero nasi sa'aë inömo inöme bövie bise'e aho'o muebejehonëjo. Mu avo'avocho muebejë'oho iae hu ëhi ua'a'ajëjo. ⁴⁸ A'i ë mu vaejahaje aho sisë jië'ohuro ëhuro uehorovoromo uvo'a'ajëjo: Nasi börömoho örisanuovajëromo ⁴⁹ ri'l'oromo mu vaejarue aribövi ioro'ioroho muo'amoromo vörö'e jovo sisë ue'ahoruomaje ariböviohu'o gemuore hiromio ioho jovoho i'a'ajëjo. ⁵⁰ Ëhi'oromo bogo gavë'e uehorovë'e hil'iramu evare hesi börömoho ma-majioho rue'a'ajëjo. ⁵¹ Rueromo sino haho'oho sisë maro ijumahoromo nugöl'ö'iramu sisëro va'oromo sareri sareri'l' ariböviohu'o hi'a'ajëjo. Ëdirö'ore ae aho'obëhe nierusuburu'e bamoromo ane ja'ihoo vuogigimoruomo'ajëjo.

**Aborido ioro'iorehu sisë'i uehorovo'i ioro'iorehu
avo'avocho uehorovare uhu jö Iesuhu jövadohoje.**

25 ¹Nasi majaho rovego God-hu böröme namiromo a diehi
muebejëvo'iröhe jöho naro uhu'e majëhi'ië'ajëjo. Iae magonaho
aboride aho'obëhe övo gö mine övo gö mine raromoruomade höjo.
Raromoromo iroho gae ujuhoromo i'o masuvade aho biroho'i
va'oruomade höjo. ²Röhu aboride övo gö mine simano sisë'i uehorovarue
aborido ömo'öme jioruomo'i aboride övo gö mine äho simano mae
uehorovarue aboride jioruomade höjo. ³Simano sisë'i uehorovarue
aboridoho jaburo ireore biguröhe jovoho bogo ujuoho'i irohemu ujuoho
val'irögoro ⁴simano mae uehorovarue aboridoho jaburo ireore biguröhe
huonore jovohu'o irohu'o ëhi ujuhoromo va'oruomade höjo. ⁵Ëaboridoho
övo gö mine övo gö mine jaburo va'oromo muebejuvo gavare i'o
masuvade aho bogo vejö'oho rovamu gagorovo nunëhëgamu hegorovo
momorö'örüomade höjo.

⁶Momorö'örüjuvo vahi riri'e aëro ma-darugo'o uvare höjo: Nosi aho
rovajëjo. Ruehego va'oromo biroharëjo. ⁷Ruehego va'oromo biroharëjamu
hegorovo aborido ömo'ömohuro ri'l'örüomoromo jabiesi iroho avoho'amare
höjo. ⁸Avohoromo simano sisë'i uehorovarue aboridoho jaburo simano
mae uehorovarue aboridoho üëvare höjo: Jemesi jovoho gö bojamuihëjo.
Nosi iroho duorohahuo'amajëjo. ⁹Duorohajëjamu üëvare höjo: Bogajo.
Jemë'o no'o biguvego barëjöeni bogo bojëmi'ejarëjo. Ëhuni va'oromo
jemesi gö imohëjo. ¹⁰Imohëjamu ä aboridoho jaburo jove imo'i
va'oruomade höjo. Va'oruomamu i'o masuvade ahuro rovade höjo.
Rovamu iro ma avohare aboridoho jaburo ä ahu'lo mae osanö

va'oruomade höjo masurovare söröho i'iröhëni. Osanö va'oruomamu ojoho tugohare höjo.

¹¹Ojoho tugohamu magonaho ioro'iorohuro ijore rueruomade höjo. Rueruomoromo i'o masuvade ahuni uvare höjo: Asë'e asë'e oje jiovahuego no ö'arëjo. ¹²Ö'arëjamu ruehuro uëvade höjo: Na jemë bogo gëvaje höjo. Iae na mae uëvajëjo. Ëhi'are höjo. ¹³Ëhuni gavë'iajo na divare majare rue'irodoho jemë bogo gavë'e jëvaje.

**Ae niö'i gemu jabesi a böröme hesi moni ujuohoromo
diehi ö'are è hesi uhu jö Iesuhu jövadohoje.**

¹⁴Röhu God-hu böröme namiromo muebejëvo'iröhe öri hesi uhu jö göho aviëhi höjo. Ae gemuëro öre gö va'irögoro hesi mu vaejaharue aribövioho uëvamu rovare höjo. Rovamu uëvade höjo: Na va'ejöjo. Jemëro nasi sa'aho bövioho bise'oho avoho muebejehorëjo. ¹⁵Avoho muebejehorëromo mu ariböviehu mu böröme o bise'e vae'iröhoho eni jëvamu garomo éhi hesi monioho böröme o bise'e éhi ae gemu gemu bojamibe va'ade höjo jaburo ého baeromo hesi muoho vaejahörëego. A göho 5,000 kina bojamili a göho 2,000 kina bojamili a göho 1,000 kina éhi bojamijade höjo. Ëhi i'imëminugoromo va'ade höjo. ¹⁶Va'amu gavë'i 5,000 kina baejade ahuro ujuoho va'oromo mue vaeromo éhuro 5,000 kina gö'o döre baejade höjo. ¹⁷2,000 baejade aho hu'o mue vaeromo 2,000 kina gö'o döre baejade höjo. ¹⁸Ëhi'o'irögoro 1,000 kina baejade ahuro va'oromo guae umoromo hesi a börömo hesi ijo bajoho è gurihi bahijade höjo.

¹⁹Ëhi'oromo raromobe va'ojovo majae ègobövie barëjamu jabis a börömhuro vuonorölö rovade höjo. Rueromo uëvade höjo: Ruehego na gëvöjo nasi ijo bajoho diehi muebejehë'e jëvego. ²⁰Ëhi uëvamu 5,000 kina baejade ahuro 5,000 kina gö'o döre baejadoho éhu'o barueromo bojamiromo uavade höjo: Bada jero 5,000 kina bojemijane höjo. Aveho gavëjo. Naro mue vaeromo 5,000 kina gö'o döre baejahë'e jevajëjo.

²¹Baejahë'e jevajëjamu hesi a börömhuro uavade höjo: Mabëhëjo. Ja mue vaejehanue a ma-mae javajëjo. Naehu ijo baje ma-bisemu bojamamu avoho muebejehanohuni ëhuni naro bövi mae bojamilejöjo muebejeho'iranego. Rovego gemuoro nimoroho'irarëjo. ²²Gemuoro nimoroho'irarëjamu 2,000 kina baejade ahuro rueromo uavade höjo: Bada jero 2,000 kina bojemijane höjo. Aveho gavëjo. Naro mue vaeromo 2,000 kina gö'o döre baejahë'e jevajëjo. ²³Baejahë'e jevajëjamu hesi a börömhuro uavade höjo: Mabëhëjo. Ja mue vaejehanue a ma-mae javajëjo. Naehu ijo baje ma-bisemu bojamamu avoho muebejehanohuni ëhuni naro bövi mae bojamilejöjo muebejeho'iranego. Rovego gemuoro nimoroho'irarëjo.

²⁴Gemuoro nimoroho'irarëjamu 1,000 kina baejade ahuro rovade höjo. Rueromo uavade höjo: Bada na mae garomo uvode höjo: Ja vörö'e

aéro javë'ëro ae göehu ba'amaroho bivaroho ja ma-ijanue höjo. ²⁵Ëhi javë'e aego ëhuni naro ja juhuonamiromo jasi 1,000 kina bava'oromo sa'a gagore gurihi bamode höjo. Aveho gavëjo. Jasi ijo bajoho aviae höjo. ²⁶Aviae höjamu rue a börömohuro ri'löromomo uavade höjo: Sareri mu bijöni'e a sisë bëhe javajëjo. Jero uvane höjo: Ae göehu ba'amaroho bivaroho nöröro ma-ijaje höjo. Jero ëhi uvane höjo. Na mae-ëjo.

²⁷Ëhuni ja nasi ijo bajoho baeromo avoho bahijarue aribövi jabiesi övore bamo'ibejanëjo. Ëhi ë'ibejanëjo na rueromo nasiroho baeromo gö'o döre bamaroho ëhu'o bae'ibejöjo. ²⁸Ëhuni jemëro 1,000 kina ë ia hesiriroho baeniahiromo 10,000 kina baejë'e aho bojamihëjo. ²⁹Ëhesi bëhoho mu vae'irane suvuore javë'oho God-ro gö'o bojami'iramu baeromo bövi mae javo'ajëjo. O bogojavë'oho bisemu baejanoho God-ro baeniahi'ajëjo. ³⁰Röhu ë mu bogo vaejaje aho guduamoromo babu'öhego amonö ramoramore va'o hijajo. Ëdirö'ore ae aho'obëhe nierusuburu'e bamoromo ane ja'aho vuogigimoruomo'ajëjo. Ëhi uëvade höjo.

Maja viture a ma a sisë mevavuo'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

³¹Röhu jö göho God-are A Maho naro anerae aho'obëhe jabu'o gemu mae nasi ajil'o rovë'iroho evare nasi ajil'e röho mare ajiö hi'ejëjo. ³²Hi'iramu sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövioho jaburo rueromo nasi nunire gagovoruomo'ajëjo. Gagovoruomo'iramu sheep muebejaje aehu sheep o goat adovoromo hahagu hahagu nugo'amaruëhi naro ë aribövioho ëhi adovëvoromo hahagu hahagu rëmo'ejëjo. ³³Hahagu hahagu rëmoromo sheep ma va'ënoho nasi övo manö rëmo'i goat sisë va'ënoho nasi övo adonö rëmo'ejëjo. ³⁴Rëmonugoromo a börömoho naro övo manö riravarue aribövioho uë'ejëjo: Nasi Vavuohuro jemesi örire huë mabëhe bojëmijë'e jiaje jemesi röhoho ro baehëjo. Ëröhoho urimo sa'a bövi bise'o bamadevare huro avoho nugëhobe rovë'e höjo jemëro ë hesi aharire raromo'irarijego. ³⁵Rabëni hesi bëhoho urimo na hömevamu jemëro ie i'imemijarije höjo. Na huë girihevamu jemëro jovoho bojemijarije höjo. Naro ame göro jioromo ö'amü gregorovo uevarije höjo: Nosi osaro ro hijëjo. ³⁶Niögu rumo'e jevamu niögoho i'imemamu io'amode höjo. Guomo guome baejevamu jemëro muebejvariye höjo. Savoji gagore hijamu jemëro rueromo gevare höjo. ³⁷Gevariye hö'iramu rue aribövi mahuro ueruomo'ajëjo: Bada iae ëhi höjo röhu no divare gavare höjo ja hömavamu ioho i'imamare höjo. Divare gavare höjo ja huë girihevamu jovoho bojamare höjo. ³⁸Divare gavare höjo ja ame göro jioromo rovamu uavare höjo: Nosi osaro ro hijëjo. Divare gavare höjo niögu rumo'e javamu niögoho i'imamare höjo. ³⁹Divare gavare höjo ja guomo guome baejevamu o savoji gagore hijamu no ö'oromo gavare höjo. ⁴⁰Ëhi ue'iramu a börömoho naro uë'ejëjo: Aveho na jö mae uëvajëjo. Nasi öe iho ma-bise'o jië'oho mae avoharijohuro ëhuro na'o mae avohevariye höjo.

41 Ěhi u  nugoromo huotorovoromo nasi   vo adon   riravarue arib  vioho u  ej  jo: I'ue bae'i  e arib  vie j  vaje rori'lo va'oh  jo. Ravemu ravaje v  ni'e   ri ari'oro va'oh  jo.   v  noho God-ro Satan'o hesi anera   mo'  mohu'o   ho jabuni avoh  h  e h  jo. **42** Rab  ni hesi b  eho na h  mevadaho jem   ioh bogo i'imemijarije h  jo. Hu   girihevadaho jem   jovoh bogo bojemijarije h  jo. **43** Ame g  ro jioromo   odoho jem   bogo uevarije h  jo: Nosi osaro ro hij  jo. Ni  gu rumo'e jevadaho jem   ni  goh bogo i'imemarije h  jo. Guomo guomo baejevadaho o savoji gagore hijodoho jem   bogo ro muebejevarije h  jo. **44** Bogo ro muebejevarije h  l'iramuevadaho rue arib  viohuro ueruomo'aj  jo: Bada iae   hi h  jo r  hu no divare gavare h  jo ja h  mavamu o hu   girihamu o ame g  ro jioromo rovamu o ni  gu rumo'e javamu o guomo guome baejavamu o savoji gagore hijam garomo bogo ajami'i ma-nun  remu gavare h  jo. **45** Ma-nun  remu gavare h  l'iramuevadaho naro u  ej  jo: Nasi   e iho ma-bise'o ji  'oh bogo ma avoharijohuro   huro na'o bogo ma avohevarije h  jo. **46**   hi u  l'iramuevadaho e arib  viohoro sis  ro va'oromo ma-ioro'ioremu i'ue baeruomo'aj  jo. A'i aribövi mahuro maro va'oromo ma-ioro'ioremu raromoruomo'aj  jo.

Iesu ano'i mevare jöhoje.

26 **1**   j  ho maj  hi bar  nugoromo Iesuro hesi ijorajo   mo'  mohu u  vadeje: **2** Iae jem  o gavaruj  jo majae ni  l'i hesi uhure evare God-hu V  r  o Tugohade S  r  o majaho rue'a'aj  jo. Rue'ramuevadaho a  ro God-are A Maho na guduamevoromo a masijo jabis   vore boj  mi'aru  jo korosire ano taemevor  hego.

3 Iesuro   hi j  vo'ir  goro r  hu evare priest masijohu'o Jew rajo a duvaho   mo'  mohu'o   ho jaburo priest b  r  omo ihe Caiaphas-are osa b  r  omore    ro gagovareje. **4** Gagovoromo j  e mevoromo uarovareje: No diehi'oromo Iesu sagini  ri guduamoromo ano'ejar  jo. **5** S  r  o majaroho bogo guduamo'ejar  jo a  ro g  romo no'o muorovoruomoj  eni.

Magonahehu ridi'e oso Iesuare simanore otehade jöhoje.

6   hi'amu Iesuro Bethany amore rueromo sino jomo'e ae Simon-are osare ro hiromo ie ijadeje. **7** Ie ijamu gagorovo magonahe gemu  ro mun   huono mab  he baeromo rovadeje.   huono gagore ridi'e osoho jiadeje. Huonore oso imarue hesi manaho b  vi mae jiadeje. Magonahehoro    osoho barueromo Iesuare simanore otehadeje. **8** Simanore otehamu gagorovo Iesuare ijorajoho jaburo d   v  r  on  gamu uarovareje: Osoho rab  ni   ma oteh  l'ojaj  jo. **9** Ae g   jabesi   rire imo'ibejar  jo manaho b  vi mae bae'ibejar  jo.   manaho baeromo b  vi bise'o rumo'e arib  viohoro suvuor  mi'ibejar  jo.   hi ji  'oh o iae mae jio'ibejajo. R  hu   ma oteh  l'ojade h  jo. **10**   hi atamu hegorovo Iesuro g  romo uvadeje:   hi ji  'e j  ho ataru  romo u  vadeje: Jem   rab  ni magonahehoro hu   vavaenoho

bojamijarujéjo. Mu mabëhe nasi örire vaejevë'e höjo. ¹¹ Bövi bise'o rumo'e ariböviohuro jemë'o raromobe jijiho'aruëjo mae vaejëvojöro. A'i naro jemë'oho bogo hibe juvo'ejöjo éhi avohevojöro. ¹² Ëmagonahehu oso nasi sinore bamehade hesi bëhoho nasi sinoho avohehade höjo éhuro aëro hure mae bamevoröhego. ¹³ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajéjo. Sa'ae dinö'e dinö'e aehu nasi jö ma majëhibe jijihë'iroho ë magonahehu ë'ade jöhu'o majëhibe jijiho'aruëjo aëro hu mae uehorovoruomoröhego.

Judas-hu Iesuni Jew rajo a masijo hiruëmade jöhoje.

¹⁴ Éhi'amu Iesuare ijomage 12 röhu gemu hesi ihe Judas Iscariot-ro va'oromo priest masijoho uëvadeje: ¹⁵ Naehu Iesu jemesi övore bojemijë'oho jemë ijo baje dimino'e bojemirëjo. Bojemirëjamu rueho jaburo ajivë'e ijo bajoho adahoromo 30 bojamijareje. ¹⁶ Bojamijamu evare Judas-ro aevoromo öre nahadeje Iesu jabisi övore bojëmi'iröhéro.

God-hu Vörö Tugohade Sörö Iesumëhu ijare jöhoje.

¹⁷ I Dë Huaje Oso Rumo'e I ibe va'iröhe majaho aevoromo rovamu gagorovo Iesuare ijomajoho jaburo rueromo Iesu uavareje: Ja nagajoho no dinö'e va'oromo God-hu Vörö Tugohade Söröho avohaho'ejarëjo. ¹⁸ Éhi uavamu uëvadeje: Jerusalem amo börömohuro va'oromo ë a hesi osaro va'oromo uarëjo: No röjahuijaje ahuro uvajëjo: Nasi majaho dunovajëjo. Éhuni naro jasi osare ö'oromo God-hu Vörö Tugohade Söröho nasi ijomajoho jabu'o gemu mae i'ejöjo. Éhi uarëjo. ¹⁹ Éhi uarëjamu rue ijomajoho jaburo Iesuhu uëvadéhi éhi ë'oromo söröho avohareje.

²⁰ Éhi'amu vahiromadeje. Vahiromamu gagorovo Iesuro hesi ijomage 12-ho jabu'o gemuore hijadeje ë ioho i'irovo. ²¹ Hiromo ioho ijë'i uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajéjo. Jemë ae gemuëro na bijönegarue aribövi jabesi övore bojëmi'anuëjo. ²² Bojëmi'anuëjamu hegorovo uehore gö gö böröme baeromo ae gemuëro gemuëro uavareje: Na bogo éhioho ë'ejöjo. Na na mae uavajëjo. ²³ Mae uavajëjamu hegorovo uëvadeje: Naehu i hevöre ba'amo'ego hu'o gemuore ba'amaje ahuro ë mu sisëho vae'a'lajëjo. ²⁴ God-are surire jajivarëhi hesi A Maho na éhi guomevo'ajëjo. Röhu na bijönegarue aribövi jabesi övore bojëmi'iröhe aho vaevë'oho sisérë'ajëjo. Éaho bogo raho'ibejajo éhuro mae jio'ibejajo. ²⁵ Mae jio'ibejajamu Judas Iesu bijönimarue a jabesi övore bojëmi'iröhe ahuro uavadeje: Na bogo éhioho ë'ejöjo. Na mae-ëjo. Na mae-ëjamu uavadeje: Jero jasi jövanuejo.

Sino'o kö'o aevoromo ijare jöhoje.

²⁶ Éhi'amu ioho ue'ahoromo Iesuro ioho baeromo God mae uanugoromo ato'atovoromo hesi ariböviohoro suvuorëmiromo uëvadeje: Baeromo ihëjo. Aveho nasi sine höjo. ²⁷ Éhi'onugoromo enatuore jovohu baeromo God mae uanugoromo bojëmiromo uëvadeje: Jemë ae aho'obëhe

enatuore jovoho baeromo ihéjo. ²⁸ Aveho nasi köe höjo. Ae aho'o jemesi jöëni köho rovevoromo guomevo'ajéjo ehuro sisëho mu'uvéhoröhego. Guomevo'iramu ehuro God-hu muebejévo'iröhe jögoroho maré'ajéjo. ²⁹ Röhu aveho hehëjo. Na ijoho ö'i bajo jovoho bogo i'ejöjo hujeji ého majaho rovego evare jemë'o na'o nasi Vavuehu muebejaje öri ari'ere raromoromo ö'i bajo jovo i'oho ue'ahoröhëni. ³⁰ Ëhi uénugoromo God rajahijarue jöho ionugoromo suorovo va'oromo Olives Dahirure iojiomareje.

Peter-hu Iesu gavaje jö a subivéhorëhe jö Iesuhu majahijadohoje.

³¹ Iojiomoromo Iesuro hesi aribövioho uëvadeje: Jaruwo vahire ae aho'obëhe nasi örire mae uehorovevarujoho vuonugo'i remo va'a'arujéjo. Ëhesi bëhoho God-are surire jöho jajivoromo uvë'e höjo: Sheep muebe'amaje aho God naro ano'ejöjo. Ano'iramu huhu muebe'amade sheep-oho jaburo arua anumiae va'o'amo'ajéjo. God-are jö jiajëhi éhi remo va'a'arujéjo. ³² Remo va'iramu guomoromo ri'önugoromo naro urimo Galilee va'ejöjo. Jemë ijore ö'a'arujéjo. ³³ Ëhi uévamu Peter-ro ri'öromo uavadeje: Nani a ioro'ioroho jasi örire uehorovaruoho vuonugo'i ramo va'a'arujéjo röhu na bogo éhioho é'ejöjo. ³⁴ Bogo éhioho é'ejöjamu Iesuro Peter uavadeje: Ëhi uevanuëjo röhu ave jöho na jö mae ua'ië'ajéjo. Jaruwo vahire kökörökoho bogo urimoho uvë'e jero urimo vae niö'i gemu ae uë'a'anuëjo: Na Iesu bogo gavaje höjo. ³⁵ Ëhi uë'a'anuëjamu hegorovo Peter-ro uavadeje: O na bogo éhioho é'ejöjo. Aehu anegamu ja'o gemuore guomo'ië'iroho na bogo éhioho majëhi'ejöjo. Bogo majëhi'ejöjamu ijomarajo ioro'ioroho aho'o jabu'o éhi gemuoho Iesu uaruomadeje.

Iesuhu Gethsemane sa'are hiromo God-are örire éninamijade jöhoje.

³⁶ Ëhi'amu Iesuro öri ari'o ihe Gethsemane hesi ariböviohu'o rovadeje. Rueromo uëvadeje: Avehuro raromohego na aruëre va'oromo God-are örire jöe jövöjo. ³⁷ Ëhi uénugoromo Peter'o Zebedee-are harihoho niö'i jabu'o sö ujuoho va'oromo huë vavaene böröme baeromo nurunurumurumadeje. ³⁸ Nurunurumurumadeje: Na sisë maro huë vavaene baejevajéjo. Ehuro guomevo hesi höjo. Ëhuni nadi momorö'ö'i ma-nune jioromo avoho mueberovë'e raromohëjo. ³⁹ Ëhi uénugoromo rori'o va'oromo sa'are behumoromo nu ano'oho sa'are amoromo God éninamiroko uavadeje: Apo jasi örire öre gö javë'oho i'ue huë vavaene nasi örire rovajoho ahego na bogo bae'liröjo. Röhu naehu nimajoho nadi é'i jaehu nimanuëhi éhi é'onëjo.

⁴⁰ Ëhi éninaminugoromo vuonorö'ö rueromo gavade hesi ae niö'i gemu momorö'öjamu gëgorovo Peter uavadeje: Majae ma-bunemu nune jioromo na'o gemuoro mueberovë'e raromo'irarijoho jemë diehi'oromo bogo eni jëvajéjo. ⁴¹ Nune jioromo mueberomo éninamihego God-ro ajëmego Satan-

ro bogo dinëmego ēhuro bogo bejëvo'irajo. Jemesi aru'ahoho mu mae vael'i nimo'i jemesi sino haho'oho u'uhë'e höjo.

⁴² Ēhi uenugoromo röhu maho va'oromo ēninamiromo uavadeje: Apo öre gö bogojav'o'i i'uehu huë vavaenehu nasirire ruejöro nimë'oho iae ēhi ë'onëjo. ⁴³ Ēhi uanugoromo vuonorö'ö rueromo gavade jabumë nunëhimo'amo'ego momorö'öjamu gëgorovo ⁴⁴ rémo'i vuonorö'ö va'oromo urimë'i vae niö'i ēninamijade jöe gemuoho röhu maho ēninamijadeje. ⁴⁵ Ēninaminugoromo rueromo hesi aribövioho uëvadeje: Jemë diehi'oromo nuhoromo ma-momorö'öemu momorö'öjarujëjo. Gahëjo. Majaho mami'e rovë'e höjo. Aëro God-are A Maho na bijönegarue aribövi jabesi övore bojëmi'ië'ajëjo. ⁴⁶ Ri'öromo go va'ohego va'arëjo. Gahëjo. Na bijönegarue a bojëmi'iröhe aho rovajëjo.

Iesu guduamare jöhoje.

⁴⁷ Ēhi uëvamu gavë'i Judas rovadeje. Iesuare ijoraje aho'obëhe 12 röhu Judas hu'o jabesi ae gemuoho jiadeje. Judas rovamu ae aho'obëhe mae siravae kepatae ujuohoromo hu'o rueruomadeje priest masijohu'o Jew rajo a duvaho ömo'ömohu'o ëho jaburo rémö'löjë'léro jië'léro. ⁴⁸ Röhu ë hesi urimo ë sareri'e aho Judas-ro ë aribövioho uëvadeje: Gal'irarije naro di aho dudöhamu gavë'oho uvorejëo: Iae Iesu höromo guduamorëjo. ⁴⁹ Judas-ro ëhi uëvë'léro huro rueromo ma-burëro ro Iesu uavadeje: Bada vaevë'ëromo dudöhadeje. ⁵⁰ Dudöhamu uavadeje: Isi jasi nimanue muoho vaejëjo. Ēhi uavamu aëro rueromo Iesu guduamareje. ⁵¹ Guduamamu gagorovo ae gemu Iesuare bëhire namijadohuro hesi kaejöho jijöromo priest börömo hesi mu vaejaje aho anoromo hia'oho tariö'öjahadeje. ⁵² Tariö'öjahamu gagorovo Iesuro uavadeje: Jasi kaejöho sionoro vuonorö'ö ba'amëjo. Ae rahu kaejöehu o bijehu bunehu muorovë'oho kaejöhuro bijohuro bunohuro muo'amëvo'iramu vuovëvo'ajëjo. ⁵³ O jaehu a ananue hesi bëhoho nani jero uvanuëjo: Nöröhu hesi Vavu ua gavë'oho bogo ajamiromo anerae aho'obëhe mae gemuore jioruomajoho rémö'löiramu rueruomoromo na ajemi'aruëromo ëhuni aho ananuëjo. ⁵⁴ Röhu naro hu ua ga'ibejëjo God-are surire jajivarëhi muoho bogo ëhioho jio'ibejajo. Ëhuni ajemi'iröhe jöho Vavuho bogo ua ga'ejëjo.

⁵⁵ Iesuro ëhi uanugoromo ë rueruomade aribövioho uëvadeje: Aveho na bogo vajiohu'e anano'e aehu jevajëjo. Jemë rabëni siravaho kepataho ujuohoromo guduamevo'i rovarujëjo. Mami'e majae aho'o naehu God-are amo börömore hiromo God-are jö hesi öri a röjëhinövodoho jemë evaroho bogo guduamevariye höjo. ⁵⁶ Röhu avevejöle vaejaruje mue aho'o hesi bëhoho urimo jö God-aro baeromo majëhinövare ariböviohuro God-are surire jajivoromo uvare höjo: Ëhi jië'e muoho jio'a'ajëjo. Jabuhu jajivarëhi ëhi jioröhego ëhuni ave muoho rovë'e höjo. Ëhi uëvamu hesi ijoraje aho'obëhe hu nugo'i huruomoromo va'areje.

Iesu Jew rajo a masijo jabiesi nunire namijade jöhoje.

57 Ëhi'amu gagorovo Iesu hu'irae rueromo priest böröme Caiaphas-are osare rovareje. Rueromo gavareje jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o a duvaho ömo'ömohu'o ë gemuoro gagovële jiamu. 58 Iesu priest böröme hesi osare barovamu Peter-ro arue riribövire Iesu rihromoromo priest böröme hesi osare rovadeje. Rueromo osare rumo va'oromo abo osa ririre ruë numë javue vae'i riroho ma-va'oraho nugarire ë va'oromo priest hesi mu vaeruomaje ariböviohu'o gemuore hijadeje diehi'aruoho garöhëni. 59 Ëhi'amu priest masijohu'o a masijo ior'o'lorohu'o ae nahareje sarerivoromo ëma huruoho majëhiromo uéröhego: Iesuro ëhi jië'e mu sisëho vaejamu gavare höjego heromo Iesu anego guomoröhego. 60 Nahoromo bogo birohareje. Ae göëro göëro rueromo Iesuare jö sarerivoromo majëhijaroho bogo eni jiobe va'ojuvo hujeji ae niö'i'iro rueromo 61 jöe gemuoho majëhiromo uëvareje: Ëiahuro uvavohijajo: God-are amo böröme dadovoromo majae niö'i gemu hesi uhure röhu maho vae barë'irodoho na eni jevajëjo. Ejö sisëho uövuamu hejare höjo.

62 Ëhi majëhijamu hegorovo priest börömohuro ri'öromo Iesu uavadeje: Na ja jö mana üö'iranoho bogojavajëjo. Aehu jasi jö sisë majahuijaruoho na äho mae o sarere höjo. 63 Mae o sarere höjamu Iesuro jörume namijadeje. Jörume namijamu priest börömohuro uavadeje: God biririvoromo hijaje a hesi nunoro ave jöho ma-maemu uevego na hejöjo. Böröme namiromo ajamuijanue aho na ja javajëjo. Na ja God-are Harihe javajëjo. 64 Javajëjamu uavadeje: Jaehu uevanuëhi iae ëhi jevajëjo. Röhu naro jemë ae aho'obëhe ave jöho uëvajëjo. U'emu jemëro ge'a'arujëjo God-are A Maho darugo eni jië'e A hesi övo manö hi'iramu. Ö'idöre jio'amaje suehu'o gemu mae ruvebi'iramu. 65 Ëhi uavamu hegorovo rue priest börömohuro hesi niögoho dadovoromo uëvadeje: Huro God-are ihoho ijumajëjo. A göho rabëni rueromo hesi jöho huruoho majahuijörajo. Iae no eni hejë'e javuajëjo. God-are iho ijumajoho jemë iae hejarujëjo. 66 Ëhuni jemë diehi uehorovarujëjamu uavareje: Jö sareri'e aego ano'iramu guomo'a'ajëjo.

67 Ëhi uanugoromo Iesuare nu ano'ere sabëro ödivoromo övo mugö mugööro anoruomadeje. O övo hitahiëro anoromo 68 sivoromo uavareje: Jero uvanuëjo: Na böröme namiromo ajämaje aho jevajëjo. Ëhi jië'e javaje jöho God-aro baeromo huruoho majahuiromo anagade a hesi ihoho uövuego no hejarëjo.

Peter-hu Iesu gavaje jö a subivëhade jöhoje

69 Ëhi'amu Peter-ro amonö aehu raromaruire ë hijadeje. Hijamu gagorovo mu ajamijaje magonahe gemuëro rueromo uavadeje: Ja'o Galilee sa'a rajo ae Iesu'o gemu mae javade höjo. 70 Javade höjamu Peter-ro ae aho'obëhe

jabesi nunire magonahoho sareramiromo uavadeje: Jaehu jövanue jöho na dadivevo avohajëjo. ⁷¹ Ëhi uanugoromo aribövioho ë rëmo'i ojo bëhire va'adéje. Va'amu magonaho göëro Peter garomo hesi bëhire riravarue aribövioho uëvadeje: Ave iaho Nazareth amo rajo ae Iesu'o gemu mae jiade höjo. ⁷² Jiade höjamu hejë'i Peter-ro röhü maho sareramadeje. Sareramiromo uavadeje: God-are nuniro na mae uavajëjo. Ëaho na bogo gavaje höjo. ⁷³ Ëhi uavadoho ririvanovamu bëhire riravarohuro ro Peter uavareje: Iae mae-ëjo Iesuare aribövi jabesi ae gemuoho javajëjo. Jasi huëre heromo ëhuni uavaruejo. ⁷⁴ Uavaruejamu Peter-ro uëvadeje: Na jemë sarerémijë'oho i'ue baejöeni ëhuni na jö mae uëvajëjo. Ëaho na bogo gavaje höjo. ⁷⁵ Bogo gavaje höjamu gavë'i kökörökoho uvadeje. Uvavamu hegorovo Peter-ro uehorovoromo uvadeje: O mami'le Iesuro uevade höjo: Kökörökoho bogo urimoho uvë'e jero urimo vae niö'i gemu ae uë'a'anuëjo: Na Iesu bogo gavaje höjo. Ëhi uehorovoromo amonö hörö va'oromo sisë maro nivadeje.

Pilate-are nunire namijöro Iesu bava'are jöhoje.

27 ¹Iae sisonuvo'ia'amu gagorovo priest masijohu'o Jew rajo a duvaho ömo'ömohu'o ë aribövioho aho'obëhe jaburo gagovoromo jöe mevoromo uarovareje: No ëhi ëhi ë'ejarëjo Iesu guomoröhego. ²Ëhi mevoromo eni jiamu gagorovo Iesu tövoromo bava'oromo gavana Pilate-are övore bamareje.

Judas-hu hesi arijo'arije anorovade jöhoje.

³ Ëhi'amu Iesuni hiruëmiromo a jabesi övore bojëmade aho Judas-ro gavade Iesuare jöho court-roho bejë'e jiamu gagorovo uvadeje: Na mae ë'ajë'i sisë ë'l'e'je javajëjo. Sisë ë'ë'e'je uvonugoromo ajivë'e ijo baje aho'obëhe 30 ujuhadoho vuonorö'ö ujuoho va'oromo priest masijohu'o a duvahohu'o bojëmi'ië'adéje. ⁴Bojëmi'ië'oromo uëvadeje: Naro mu sisë ë'ë'e'je javajëjo. Naro a mahuni jemë hiruëmiromo hu jemesi övore bojëmijë'e'je uvonugoromo anego guomoröhego. Ëhi uëvamu uavareje: Ëho bogo nosi muehu höjo. Jero jasi ganëjo. ⁵ Ëhi uavamu hejë'i ijo bajoho God-are osare bu'önugoromo jabumë rëmo va'oromo ö'l'ëro sönöre benugoromo vioruhivoromo guomadeje.

⁶ Ëhi'amu priest masijohuro ijo bajoho ujuohoromo uarovareje: Ave ijo bajoho guomoröhe a hesi manaho höjo. Ëhuni God-ni moni bahijaruire ë bahijë'oho sisë höjo. ⁷ Jöho mevonugoromo eni jiamu gagorovo ijo bajoho ujuohoromo sa'aho imareje sa'a ioro'iorore jioromo rovare aribövioho vuovëvego ë guavo'amoröhëni sa'a ihoho Rama Avoho'amaje A Hesi Sa'aho jië'ëro. ⁸ A guomoröhe manaho baeromo ë sa'aho imë'ëro ëhuni ë sa'aho Kö Rovade Sa'aho jumuvaroho jaruvoho hesi ihoho ëhije.

⁹Röhü jö God-aro baeromo majëhinövade ae Jeremiah-hu Iesuare mana ujuohoromo sa'a imoruomoröhego urimo uëvadëhi ëhi ë'areje. Amo

Jeremiah-ro uëvadeje: Jabumë ajivë'e ijo bajoho aho'obëhe 30 ujuohare höjo Israel rajohuro monie émino'e hu imoröhëni uvë'ëro. ¹⁰Ijo bajoho ujuohoromo Badahu na uevadëhi éhi rama avoho'amaje a hesi sa'ahuni bu'örüomade höjo. Jeremiah-ro éhi uëvadeje.

Pilate-hu jöe gö gö Iesu ua hejade jöhoje.

¹¹Amo Iesuro gavanare nunire namijamu gavanaro uavadeje: Na ja Jew rajo jabiesi a börömoho javajëjo. Javajëjamu Iesuro uavadeje: Ëjöho jero jasi jövanuejo. ¹²Jövanuejamu priest masijohu'o a duvahohu'o ého jaburo Iesuare jö sisëho gavana huruoho majahijareje. Majahijamu Iesu bogo mana uavadeje. ¹³Bogo mana uavamu Pilate-ro Iesu uavadeje: Rueho jabuhu jasi jö sisë aho'obëhe majehijaruoho na ja hejanuejo o bogajo. ¹⁴Bogajamu Iesuro jöho bogo mana majahijadeje. Bogo majahijamu rue a börömohuro tiö avohadeje.

Iesu anego guomojöro Pilate-hu uëvade jöhoje.

¹⁵Röhu God-hu Vörö Tugohade Sörö maja rovë'iroho savoji gagore raromarue aribövioho di aho jivo nugö'löjöro aehu uvoruomë'oho Pilate-ro ë aho jivo nugö'önövadeje. ¹⁶Röhu ae gemu hesi jö sisë ae aho'obëhe hemu hejaruoho ë aho savoji gagore hijadeje. Hesi ihoho Iesu Barabbas jiadeje. ¹⁷⁻¹⁸Röhu Pilate-ro gëromo uvadeje: Iesuare ihoho bövie jië'ego ë ariböviohuro dë vörönëgamu nasi övore bojemijare höjo. Bojemijare hö uvoromo gavade ae aho'obëhe gagovorovë'e jiamu gëgorovo uëvadeje: Jemë négajoho na di aho jivoromo bojëmi'ejöjo. Na na Iesu Barabbas jivo nugö'löjöjo. O na na Iesu göho Keriso hö uvarujoho jivo nugö'löjöjo. ¹⁹Éhi uenugoromo röhu Pilate-ro court-re hiromo jöho hejamu evare hesi vaborohuro jöe nugö'öromo uavadeje: Éaho sisë rumo'e ae jiaje éhuni hesi öriroho nadi bövioho bise'oho ë'onëjo. Jaruvo vahi'e naro niavoromo Iesu nia'ovoro garomo huë vavaene börömo bëhe baejode höjo.

²⁰Jöho éhi rovamu gavë'i Jew rajo priest masijohu'o a duvahohu'o ého jaburo ae aho'obëhe biririvoromo dinëmiromo uëvareje: Jemëro uvohëjo: Barabbas jivo nugö'löi Iesu anohëjo. ²¹Éhi uëvamu Pilate-ro ae aho'obëhe uëvadeje: Éae niö'ioho jemë négajoho na di aho jivoromo bojëmi'ejöjo. Uavareje: Barabbas-ajo. ²²Barabbas-ajamu uëvadeje: Éhi jië'oho Iesu Keriso na diehi'löjöjo. Ae aho'obëhe uvoruomadeje: Korosioro anego guomajo. ²³Guomajamu uëvadeje: Rabëniajo. Diehi jië'e mu sisë vaejë'e höjo. Vaejë'e höjamu ae aho'obëhe ma-darugo ma'e uvo'i arijareje: Korosioro anego guomajo. ²⁴Éhi uvamu hegورو Pilate-ro gavade hu jö jövajoho bogo eni jio'i aribövioho muorovo'ia'amu gëgorovo vuonugo'i jovoho baejadeje. Jovoho baeromo ae aho'obëhe jabiesi nunire övoho eguadeje. Övoho eguoromo uëvadeje: Na övo uno'e ae jevajëjo.

Ëia hesi kö rumo'e jevajëjo. Jemesi garëjo. ²⁵ Jew raje ae aho'obëhe uvoruomadeje: Iae mae-ëjo. Nosi övore nosi ujo jabiesi övore ë ia hesi köho javuobe va'a'ajëjo. ²⁶ Köho javuobe va'a'ajëjamu Pilate-ro ejëhoromo Barabbas jiovo nugöl'öjadeje. Barabbas jiovo nugöl'ö'i Iesu hisuebijöro ae uenugoromo uëvadeje: Ave aho bava'oromo korosioro anohego guomajo.

Muorovo ariböviehu Iesu sivare jöhoje.

²⁷ Guomajamu rue gavanare muorovo aribövihuro hesi osa börömore Iesu bava'oromo muorovo a ioro'iorohu'o gagovoromo Iesu ruë numë numareje. ²⁸ Numonugoromo hesi niögoho jijövaho'i a masijehu kavuë'e niögü ëgo io'amoromo mu vaejarue ëhi jië'e niögoho ba'amahareje. ²⁹ Ba'amahoromo a masijehu bosö didi'arue ëhi jië'e bosöho Iesuare simanore didi'ahareje. Röhu bogo inömo maho baeromo bosöho avohaho'i bibë'e ijo hisuoho ujuohoromo huoromo simanore ba'amahareje. Ba'amahonugoromo a masijehu inömo ma-mabëhe ma'eno raromaruëhi jië'e inömoho övore bamahareje. Röhu bogo inömo maho bamaho'i ma-ijahemu övore bamahareje. Bamahoromo hesi nuninö ro ague aho raromoromo sivoromo uavareje: Jew rajo jabiesi börömoho vaevë'e hijanuëjo. ³⁰ Hijanuëromo sabëro ödivoromo ijahoho baeniahiromu hesi simanore anareje. ³¹ Ëhi sivoruomoromo niögü ëgoho jijövaho'i hesi niögü maho io'amahoromo hu'irae bava'areje korosire ano taemo'i.

Iesu korosire ano taemare jöhoje.

³² Bava'oromo örire va'ihö gavare Cyrene amo raje ae gemu hesi ihe Simon rovamu gagorovo övëro bijimö'oromo uavareje: Ave a hesi korosioho baeromo va'ëjo. ³³ Baeromo va'ëjamu ejëhoromo baeromo jabumë aho'o va'aroho ajiomoromo sa'a ihe Golgotha nosi huëhu huotovë'oho simano gijo val'ëne sa'are ë ajio suorovareje.

³⁴ Suorovonugoromo wine jovohu'o ajuo'le jovohu'o buaroharoho Iesu bojamijareje hesi vi'lehoho bisemu u'uhoröhego. Bojamijamu i garomo juahëmadeje.

³⁵ Juahëmamu korosire ano taemareje. Ano taemoromo hesi niögoho adovoromo ajaiovoromo ujuohareje. ³⁶⁻³⁷ Röhu Iesuare jö sisë jajivarohu hesi simano namore korosire ano taemareje. Jajivoromo ëhi uvë'e jiadeje: Ave aho Iesu Jew rajo jabiesi a börömoho höjo. Ëhi'onugoromo sa'are raromoromo hu muebjareje. ³⁸ Ëhi'o'irögoro röhu aëro anano'e vajohu'e ae niö'i jabu'o korosire ano taemëvoromo göho ruëhi Iesuare övo manö göho viëhi övo adonö ëhi amëvareje.

³⁹ Ëhi'amu aëro rova'ë'i uvene hijiohijiovoromo sivoromo ⁴⁰ uvoruomonövadeje: Asë'e sareri ae javajëjo. Jero uvane höjo: Naro God-are osa börömoho dadovoromo majae niö'i gemu hesi uhure röhu maho

vae barë'ejöjo. Ëhi uvë'e javaje ëhuni ja God-are Harihe javë'oho jasi arijo'arije ajamirovoromo korosire javajoho ruvebijego bogo guomavajo.

⁴¹ Jabuhu sivarëhi priest masijoho jögoru öri röjëhijarue aribövioho a duvaho ömo'ömoho ëho jabu'o ëhi sivoromo uarovareje: ⁴² Ëahuro uövuade höjo: Naro a ioro'iorohe ajëmego marëjëvaje höjo. Ëhi uövuade höjo röhu hesi sino ajamirovë'oho hu bogo eni höjo. Huro uövuade höjo: Israel rajo jemesi börömoho na jevajëjo. Ëhuni nadi'ego hu korosire jioromo ruvebijego no garomo mae uehorovarëjo. ⁴³ Röhu ave jöhu'o huro uövuade höjo: God-ro na muebejevaje höjo. Hu uvaje höjo: Na God-are Harihe jevajëjo. Ëhuni nadi'ego no ga'irarëjo God iaho nimoromo ajamijego o bogo ajamijego. ⁴⁴ Ëhi uarovamu gavë'i hesi bëhire vajiohu'e ae niö'i korosi'o amëvare aho jabu'o ëhi sivoromo jöe gemuoho uavareje.

Iesu guomade jöhoje.

⁴⁵ Ëhi'amu majae ririre öri ari'e aho'o ramoramovadeje. Ramoramovobe va'ojiuva majae huotorovamu ajivadeje. ⁴⁶ Majae huotorovoromo ajivamu Iesuro Jew rajo jabesi jöëro ma-darugo'o uvadeje: Eliajo. Eliajo. Lema sabaktaniamo. Nosi jöehu huotovë'oho God nasi Bövihajo. God nasi Bövihajo. Ja rabëni remo va'ane höjo. ⁴⁷ Remo va'ane höjamu bëhire riravare a ioro'iorohuro Elia uvavamu hegorovo uarovareje: Elijah-ni uvajëjo. ⁴⁸ Ëhi uarovoromo ae gemuëro ma-burëro tutuvo va'oromo u'uöhë'e inömoho barueromo nioga'i'e wine jovore ba'amoromo rumorovamu ioromo ijaho viture bijiohoromo Iesu bojami'ië'adeje. ⁴⁹ Bojami'ia'amu a ioro'iorohuro uarovareje: Nadi'ego no ga'irarëjo Elijah-ro hu ajami'i rovego o bogo rovego. ⁵⁰ Ëhi uarovamu Iesuro röhu maho jö'e dadovoromo guomadeje.

⁵¹ Guomamu God-are osa börömo ojo göho gagonö jjajoho niögehu tugoharoho arorovo ruvebijadeje. Sa'aho hijiohijiovamu munëho arorovo'amadeje. ⁵² Arorovo'amamu huoho tögmoromo jiororovo'amamu God-are aribövie vuovëvade ioro'ioroho aho'obëhe i'ovo'amadeje. ⁵³ I'ovoromo suorovoromo Iesu ri'öjamu evare va'oromo God-are osa börömo jjaje amore va'o ae aho'obëhe jabiesi nunire rueruomamu garuomadeje.

⁵⁴ Röhu Iesu guomamu gagorovo muorovo simano vaejaje ahu'o ë hesi ariböviohu'o riravoromo Iesu muebejarohuro gavare sa'aho hijiohijiovromo mue gö gö jiamu garomo sisë maro juhuonivoromo uvareje: Iae mae-ëjo. Ave aho iae God-are Harihe jiade höjo. ⁵⁵ Ëhi'amu magonahe aho'obëhe arue riribövire riravoromo Iesu diehi'aruoho garuomadeje. Urimoho ë magonahoho jaburo Galilee jioromo Iesu ajamibe hesi ijore ijore rovareje. ⁵⁶ Mary Magdalene o Mary göho James o Joseph jabiesi vëmoho o Zebedee-are harihu jabiesi vëmoho o magonahoho ioro'ioroho ëhi jioruomadeje.

Iesuare sino munë gagore bamare jöhoje.

57 Iae majae garobo'e bamamu bövie bise'e eni jië'e ae gemu hesi ihe Joseph-ro rovadeje. Hesi amoho Arimathea jio'i hu'o Iesuare ijoraje jiadeje. 58 Ëhi jië'ero huro va'oromo Pilate uavadeje: Uevego na Iesuare sinoho bae'iröjo. Bae'iröjamu Pilate-ro ae uëvadeje: Va'o sinoho ave aho babojamego bava'irajo. 59 Babojamamu Joseph-ro baeromo niögu i'ohuro numadeje. 60 Numoromo Joseph guomego hesi sino bamo'iröhego uvadire Iesuare sinoho ë bamadeje munë gage i'e ubuvë'ero jië'ero. Bamoromo munë börömoho höhö barueromo ojoho tugohonugoromo va'adeje. 61 Ëhi'amu Mary Magdalene'o Mary göhu'o Iesu bamarire ë nunoho bamoromo ëhi arijareje.

Iesu bamarire atovare jöhoje.

62 Ëmajaho Friday jiadeje. Friday jiamu momorö'öjë'ero sisonuvamugo Jew rajo priest masijohu'o Pharisee ömo'ömohu'o rueromo Pilate'o gagovoruomadeje. 63 Gagovoromo Pilate uavareje: Gavanajo. Iesu hu sareri sareri'e ae jiade höjo. No uehorovoromo uvaruëjo: Mami'e hu bogo guomë'e hijadeware evare sareramuiromo üövuade höjo: Guomoromo majae niö'i gemu hesi uhure i'ovoromo ri'lö'ejöjo. 64 Ëhuni ae uëvego huoho tugohoromo majae niö'i gemu ëhi atovo'irarëjo. Ëhesi bëhoho no juhuoninaguajëjo Iesuare ijore ijore jijiharue aribövihuro hure va'oromo hesi sinoho vajiohéro baeromo ae aho'o sarerëmiromo uëjöeni: Iaho guomoromo ri'löjë'e höjo. Ëhi jië'e sareri'e jö atë'oho ëhuro urimo Iesuro mae üövuajëromo aribövihuo ma-bisemu sisërëvaroaho avevejö'oho ri'löjade jöho mae höromu börömo bëhe sisërërovo avoho'aruëjo. Ëhuni huoho avoho tugohojöro naguajëjo. 65 Tugohojöro naguajëjamu Pilate-ro uëvadeje: Muorovo aribövihuo ujuoho va'ego atovo'irarëjo. Huoho diehi tugohoi'i uehorovarujëhi ëhi tugoho garëjo. 66 Ëhi uëvamu va'oromo tugohoromo sivaëro badihi taemareje. Taemoromo muorovo aho ë nugo'amareje huoho atovörhego.

Iesu ri'öjade jöhoje.

28 ¹Iae Jew rajo nuho majaho barëjamu néröho hura börömoho sisonuvo'ië'adeje. Sisonuvo'ia'amu Mary Magdalene'o Mary göhu'ojaburo niö'iro Iesu bamaroho gal'i va'areje. ²Va'amu sa'aho hijohijiovadeje. Ëhesi bëhoho Badare anerae gemuëro ö'idöre jioromo ruvebiromo Iesu bamoromo ojo tugohare munëho höhö bava'adeje. Bava'oromo ë munë döre hijadeje. ³Amo anera hesi nu ano'oho baderivoromo ajivajëhi ëhi jiadeje. Hesi niögoho ajivoromo sa buso val'ëne jiadeje. ⁴Ëhi jiamu gagorovo muorovo aribövie munë muebejarohuro ého garomo juhuonivoromo butubutumoromo sa'are rireromoromo vuovë'e ahuro momorö'öjanovadeje.

⁵Ëhi'amu magonahoho jaburo rovamu gagorovo anerahuro uëvadeje: Nadi juhuonivohéjo. Na gavajoho jemë korosire anamu guomade a hesi sinoho naharujéjo. ⁶Hu aveho bogohöjo. Guomoromo ri'löröhëni uëvadëhi ëhi ë'ë'e höjo. Ro hesi sinehu raromade sionho gahëjo. ⁷Garomo maburëro va'oromo hesi ijomajo ömo'ömoho uërëjo: Iesu guomoromo ri'löjële höre. Huro urimo Galilee sa'are va'iramu jemëro ijore ö'oromo ga'a'arujëre. Ave naehu uëvaje jöho uehorovorëjo. ⁸Ëhi uëvamu hegorovo juhuonivë'i sisë maro nimorohoromo hure jioromo tutuvoromo Iesuare ijomajo jöho majëhi'i va'areje.

⁹Va'amu gavë'i lesuro birohëvoromo uëvadeje: Vaevë'e jëvajëjo. Vaevë'e jëvajëjamu rueromo hesi höroho guduamoromo rajahijareje. ¹⁰Rajahijamu uëvadeje: Nadi juhuonivohéjo. Va'oromo nasi ö ömo'ömoho uërëjo: Galilee sa'aro va'orëjo. Iae na ë ge'a'arujëjo. Ëhi uërëjo.

**Iesuare sino atovare ariböviehu priest jö majëhijamu
priest jabuhu nijio'raejëvade jöhoje.**

¹¹Ëhi uëvamu va'areje. Magonahoho jaburo va'irögoro muorovo a ioro'ioro Iesuare sino muebejarohuro amo börömore vuonorö'lö va'areje. Va'oromo priest masijoho uëvareje: No hu muebejaroho ëhi ëhi jiade höjo. ¹²Ëhi majëhijamu hegorovo priest masijohuro uëvareje: Jew rajo a duvahohumë ro gagovohëjo. Gagovohëjamu gagovorovoromo jöho mevoromo avohonugoromo ijo bajo böröme muorovo aribövioho suvuörëmiromo ¹³uëvareje: Jemëro ae majëhiromo uënövorëjo: Vahi'e noro momorö'lö'i bogo gavamu Iesuare ijore ijore jijiharue aribövihuro sinoho vajiohëro baval'ë'ëro éhu'ëro Iesuare huoho gagemu höjo.

¹⁴O momorö'löjarije jö gavanahu hejë'oho noro hu sanuami'ejarejo. Sanuami'iramu hu huë vavaenoho jemesi öriroho bogo bojëmi'ajëjo. ¹⁵Ëhi uëvamu hegorovo rue muorovo aribövihuro ijo bajoho ujuohoromo Jew rajo a masijehu ae majëhiröhego uëvarëhi ëhi majëhibe jijihonövareje. Ëhi majëhibe jijihonövë'ëro éhu'ëro Jew raje ae aho'obëhe ë jöho atarueje.

Iesuhu hesi aribövi jabiesi nunire rovade jöhoje.

¹⁶Iae Iesuare ijomajo 11-ho jaburo Galilee sa'are va'oromo Iesuhu birohëvo'iröhëni uëvade dahorure ë ioiomareje. ¹⁷Ioiomoromo hu garomo rajahijareje. Röhu ijomajo ioro'iorohuro uvareje: Na aveho Iesu höjo o ae gö höjo. ¹⁸Ëhi'amu lesuro bëhire rueromo uëvadeje: God-ro nasi örire daruge bojemijële höjo mue aho'obëhe ö'idöre o sa'are jio'amajoho naro muebe'amo'irodego. ¹⁹Ëhuni sa'ae dinö'e dinö'e va'oromo ae aho'obëhe ajëmibe jijihorego jabu'o nasi ijore ijore jijihö'irarëjo. Ëhi ajëmiromo Vavu hesi ihoro Harihu nasi ihoro God-are Aru'aho hesi ihoro

bapataeto vaejëvobe jijihorëjo. ²⁰Bapataeto vaejëvoromo naehu mu rabe rabe bojëmodoho ëho röjëhibe jijihorego jaburo nasi jöho ejeho'irarëjo. Ëhi ë'iramu naro jemë'o gemu mae juvemu juvobe va'iramu sa'ae bövie bise'e barë'ajëjo.